

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Ob prazniku

ZAUPANJE

Praznik republike slavimo v izjemnem času. V trenutku, ko v zapletenih razmerah novih spoznanj in načrtov s pismom pred sabo razčlenjamo poti preteklosti in sedanjosti — pri tem pa, kot to znamo samo pri nas, izmenjamo doseženi družbeni razvoj, samoupravne odnose, ni gospodarskih prizadevanj, odpravljanje socialnih razlik in vsega naplavljenega, kar je daleč od tistega, kar smo želeli — vse to izmerjamo kritično, odprto, odgovorno. Res, kot to znamo samo pri nas. Resda ni še vsepovsod tako. Tudi po pismu in 29. seji CK ZKS se še nekateri vedno skrivajo in ne kažejo pripravljenosti za spopad s stranpotmi, z odkloni, ki razburjajo in žalijo, z odločitvami, ki prizadevajo in bolijo. Toda nemogoče je to spreminjanje nekih slabih navad, nesocialističnega poslovanja in nesamoupravnega ravnanja odpraviti čez noč. Nenekrat Saj je tudi dalj časa trajalo, da smo končno rekli — ne. Ne — tistemu delu in ravnanju, ki ni skladno z načeli našega družbenega samoupravnega razvoja in z interesi delavskega razreda.

To niso fraze. V vsaki konkretni sredini vemo, da je interes delovnega človeka. Boljši pogoji dela, večji zaslužek, razviti samoupravni odnosi, socialna varnost, jasni razvojni cilji, manjše socialne razlike... Se bi jih lahko našli. Morda malce različne v posameznih delovnih okoljih.

Važno je, da vemo, kaj smo delali narobe in kaj moramo spremeniti.

Kot je že v navadi — nekateri spet ribarijo. Plavajo v tem iskanju novih razvoznih in loviijo slamice, na katere obešajo vse kritično in vse slabo. Pa ne vidijo vsega ustvarjenega. Toda ti posamezniki ne vidijo samo posameznih slabosti, temveč poskušajo na vsak način zaplotniti in senzacionalno odkrivati in odkriti kaj, da bo ja vroče. Pa četudi ni nobenih motivov za take vrste iskanja ali razgaljanja. To so znane metode — razdirati, namesto ustvarjati, biti osebno in neobjektivno kritikastrski, a ne dejaven sredi dogajanja, sredi življenja, ki sedaj ne prenese nobene vrste sopotnikov.

Ta čas zahteva delo. Več dela, več prizadevanj, več ustvarjanja. Na osnovah samoupravljanja in za več socialistične človečnosti. Za več človeške solidarnosti.

Lahko pokažemo, če se zremo vase, na delovne zmagave. Tudi vidimo, da smo sredi procesa večje družbene povezanosti. Da hočemo zmanjševati prevelik jezik v položajih in standardu posameznih skupin. Da vse bolj mislimo drug o drugem — človek o človeku. Vemo najbrž, da bomo v prihodnosti še morali dokazati našo solidarnost in zaupanje v socializem, samoupravljanje, v to politiko, ki jo sedaj vsi skupaj radi pozdravljamo.

Toda besede so premalo. To moramo vedeti v tem prazničnem času. Ni napredka, ni boljšega brez poštenega dela, brez prizadevanj, brez tistega — hoteti. Mi hočemo! Zato bomo vsak v svoji sredini z manj govori in lepo donečimi besedami raje storili vse, kar zmoremo. Kar zmore vsak. Kajti vsi smo delavci, ustvarjalci, vsezašnje, graditelji tega trenutka. To pa je jutrišnji trenutek.

Praznik republike je pravišnja priložnost tudi za tako vrsto razmišljanj. Zato, da nas spodbuja. Tudi praznik republike nas mora spodbuditi.

JOZE VOLFAND

ODLOČITEV V EMO

V vseh obratih, to je v Celju Bistrici in Kruševcu se je glasovanja udeležilo nekaj nad 90 % vseh zaposlenih delavcev. Za prijoinitev k ISKRI pa je glasovalo 83,6 % vseh delavcev, ki so oddali svoje glasove.

Visoka udeležba na glasovanju, še posebno pa izredno visok odstotek tistih, ki so oddali svoj glas za prijoinitev k ISKRI, je dokaz, da se člani tega velikega kolektiva zavajajo, da je najboljša rešitev nadaljnega perspektivnega razvoja podjetja v sklopu de-

lovne organizacije, s katero jih veže veliko stičnih točk. Ni odveč, če ob tej priliki poudarimo to, da so družbene politične organizacije, prav tako pa tudi samoupravni organi v EMO, tokrat dokazali, kako je potrebno streči takim zadevam. Zaradi temeljitih priprav, odličnega obveščanja ter trdnih in jasnih argumentov, se delavcem res ni bilo težko odločiti o tem, kako naj glasujejo.

Kot smo pred nedavnim že zapisali, bo EMO odslej posloval kot poseben TOZD,

ohranil bo status pravne osebe, ter lasten žiro račun. Skupne bodo seveda številne službe, kar pa bo prispevalo samo koristi, tako enemu kot drugemu. Ta je pomembnejša integracija v zadnjih letih v Celju naj bi bila hkrati vzpodbuda tudi vsem tistim kolektivom v celjski občini, pa tudi izven nje, ki po nepotrebnem omahujejo nad tem ali naj iščejo ustrezne partnerje za integracije ali ne. Stališča glede tega so jasna, odstraniti je treba le nekatere subjektivne dejavnike, delavci sami bodo že vedeli, kaj jim je storiti.

Komunisti v LIBELI so po Pismu resno pristopili k urejevanju notranjih razmer v podjetju in k odpravljanju pomanjkljivosti iz preteklosti. Njihova akcija je naletela v kolektivu na velik odmev, vsi delavci se strinjajo s tem, da se v podjetju resno lotijo odpravljanja vsega negativnega, kar jih je oviralo pri doseganju še lepših in boljših rezultatov. O tem, kako oni gledajo na to akcijo, pa smo pobarali štiri delavce. Sicer pa o akciji komunistov berite več na 2. strani.

STONE ŽLOF, kovinostrugar v podjetju 10 let: Z akcijo komunistov ter ostalih organizacij sem seznanjen, čeprav razširjen sestanek tudi ne bi škodil. V celoti podpiram prizadevanja, saj bodo rezultati pogojili še boljše rezultate, čeprav tudi doslej nismo dosegali ravno majhnih. V podjetju se dobro počutim.

SREČKO GROBELNIK, kovinostrugar, v podjetju 14 let: Kljub temu, da imamo po mojem mišljenju kar dober tovarniški časopis, se mi zdi, da je obveščanje delavcev o pomembnih stvareh le nekoliko šepalo. Delavci smo bili premalo vključeni v direktno odločanje, to je po mojem največja slabost. Sicer pa sem zadovoljen.

BRANKO ZAVERŠNIK, kovinostrugar, v podjetju 5 let: Komunisti so se po mojem zadeve lotili na praviem kraju. Pravilno bi bilo, da v zvezi s Pismom vse dosledno uresničimo, delavci si to zelo želimo in to tudi pozdravljamo. Tudi jaz mislim, da je obveščanje nekoliko šepalo, potem pa so ljudje govorili o marsičem...

JANKO PUSTO-SLEMŠEK, kovinostrugar, v podjetju 20 let: Stvar je pač taka, da bi morali vse nepravilnosti sproti reševati. Tako pa se je odlašalo in sedaj se je seveda nabralo. Prav pa je, da se stvari razčisti, saj bomo potem še bolj napredovali. Potreben bo sestanek z vsemi delavci.

FOTO: BERNI STRMČNIK

STOP — pop moda shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Tako, kot smo obljubili. Pred vami je praznična številka NT. Osemindvajset strani, na njih pa marsikaj, kar bo zagotovo pritegnilo vašo pozornost. Ker nas berete že danes, žal nismo mogli pripraviti več zapisov o praznovanju Dneva republike v krajih našega območja. Bomo pa zato o teh prireditvah več poročali v celjskem radiu.

Posebno radostno novico pa sporočamo Konjičanom — v nedeljo, 3. decembra bo v Slovenskih Konjicah ob 10.30 javna radijska oddaja. Pripravljamo jo v sodelovanju s tovarno Konus in konjiškimi kulturnimi skupinami, oddajo pa bomo neposredno prenašali. V nedeljo torej na svidenje v Slovenskih Konjicah — kjer bo nastopil tudi New Swing Quartet z Otom Pestnerjem.

Prihodnjič izide NT v običajnem obsegu 7. decembra — v četrtek.

Med prazničnimi dnevi pa — dobro se imejte v — upajmo lepem vremenu!

Pa še nekaj — s 1. decembrom pride v redakcijo NT in RC nova moč. To je novinarka Dominika Poš. Kmalu jo boste spoznali.

Vaš urednik

Po PISMU v celjski LIBELI

V BITKO PROTINAPAKAM

USPEŠEN RAZVOJ PODJETJA IN ZAOSTAJANJE SAMOUPRAVNIH ODNOŠOV — KRITIČNA OCENA RAZMER IN KONKRETEN DOGOVOR ZA DELO — KOMUNISTI UŽIVAJO PODPORO CELOTNEGA KOLEKTIVA

... »Sprejeta stališča in sklepi se preveč počasi izvajajo. Pri tem je očitno, da so tudi v vrstah Zveze komunistov poskusi, da bi se omilila ost sprejetih stališč, da bi se stališča razvodenila in potisnila v stran, praktični ukrepi pa se odlagajo in nevtralizirajo. To se izraža pri tistih vprašanjih, od katerih rešitev je odvisna krepitev položaja delavskega razreda v družbenoekonomskih in političnih odnosih, pri izvajanju ustavnih amandmajev, izvajanju politike ekonomske stabilizacije, premagovanju socialnih razlik, ki ne temeljijo na delu, ter na drugih področjih politike in prakse Zveze komunistov...

... Zveza komunistov naj se odločneje zavzame za to, da bo v vseh delovnih kolektivih in družbenih okoljih prevladala in se utrdila orientacija v maksimalno mobilizacijo notranjih moči, v dvig produktivnosti dela in zvečanje dohodka, razvoj sposobnosti in ustvarjalnosti, krepitev družbene odgovornosti in delovne discipline... » (Iz Titovega pisma)

DOBRI POSLOVNI REZULTATI

Morda bi bilo umestno pričeti pričujoči članek s kronologijo posameznih dogodkov, kakor so se odvijali v celjski LIBELI. Namenoma smo se temu izognili, kajti smatramo, da je to obrobna pomena. Bistvo je drugo in o tem bomo zapisali nekaj misli.

Pri pregledu doseženih rezultatov poslovanja tega kolektiva smo ugotovili, da kolektiv dobro gospodari. Letošnji plan, ki je sorazmerno visoko postavljen, bo uresničen in s tem bo LIBELA dosegla uspeh, ki mu v minulih letih ni primere. Poleg tega, da beležijo lepe poslovne rezultate, imajo tudi izdelan perspektivni program razvoja podjetja in so tik pred zaključkom pomembne investicije, ki bo v življenje in delo kolektiva nedvoumno prinesla bistvene spremembe. V mislih imamo novo proizvodno halo na Spodnji Hudič, ki bo omogočila posodobitev proizvodnega procesa. Spremenil se bo način proizvodnje, bistveno pa se bodo izboljšali delovni pogoji delavcev. In ne nazadnje — izgradnja nove hale bo omogočila združitev sedaj dislociranih obratov, in sicer razvojnega oddelka, konstrukcije in orodjarne. Skratka — velike pridobitve!

Dobri rezultati poslovanja pa so omogočili tudi porast osebnih dohodkov delavcev. Z aprilom so le-te vskladili s samoupravnim sporazumom ter z avgustom še povečali vrednost točke, s čimer so odpravili vse plače, ki so bile nižje od 1000 din. Poprečni osebni dohodek se trenutno giblje okoli 1.700 do 1.800 dinarjev.

Nekaj več težav ima podjetje sicer z izvozom, kjer uresničevanje letnega plana še vedno zaostaja, saj so v

prvih devetih mesecih uresničili le nekaj manj kot 40 odstotkov letnega plana.

ZAOSTAJANJE SAMOUPRAVLJANJA

Dinamičen razvoj podjetja hitra rast obsega proizvodnje, uvajanje novega asortimana, prodiranje na tržišča ter vse, kar je pač združeno s tem, pa je pogojilo (in v tem Libela nikakor ni izjema) zaostajanje samoupravnih odnosov. Vodilni delavci podjetja so se maksimalno angažirali pri uresničevanju postavljenih nalog, kar pa je pogojevalo to, da so premalo pozornosti posvečali vsem ostalim stvarim v podjetju. Kljub temu, da ima LIBELA enega najboljših tovarniških glasil, je obveščanje delavcev šepalo. Premalo in prepozno so bili obveščeni o posameznih pomembnih odločitvah, zbori delovnih ljudi po delovnih enotah pa so bili premalo vključeni v mehanizem samoupravnega sprejemanja odločitev.

Z uresničevanjem ustavnih dopolnil so zakasnil, samoupravni odnosi niso dosegli višine, kot jo terjajo čas in razmere v podjetju, premalo aktivno pa so delale tudi družbeno politične organizacije. Med njimi tudi Zveza komunistov ni izjema. Javnost dela ni bila zagotovljena v vseh primerih in vpliv neposrednih proizvajalcev na bistvene odločitve v delovni organizaciji je bil absolutno premajhen. Odgovornost ni bila precizirana, napake posameznikov so se izgubljale v »kolektivni odgovornosti«. Tako so seveda izostajale konsekvence, kadar bi to bilo potrebno.

OCENA RAZMER

Pismo predsednika ZKJ TITA je vneslo v kolektiv nov

polet in novo vzdušje. Komunisti ter odgovorni v ostalih družbeno političnih organizacijah so ugotovili, da je napočil čas, ko je potrebno pripraviti bilanco. In opravili so jo! Temeljito in konkretno. Ugotovili so uspehe, analizirali napake in pomanjkljivosti ter samokritično ocenili svoje delo.

Najprej so samokritično ocenili svoje delo komunisti in njim se je pridružil tudi odbor osnovne sindikalne organizacije. Izpostavili so minule napake, jih ocenili in se odločili za brezkompromisen boj z vsem, kar se je nabralo negativnega v minulih letih. Sekretariat osnovne organizacije je imel skupni sestanek s strokovnim vodstvom podjetja, na katerem so obravnavali vse pomanjkljivosti. Bilo je kritično in samokritično. Brez žalitev, brez kritiziranja, brez pretenzij »po rezanju glave. Bil je odgovor, kot ga opravijo le komunisti. Vodstvo podjetja je kritiko sprejelo in samokritično priznalo napake, za katere je odgovorno! Sestanek je bil konstruktiven in v polni meri je pokazal, katere kritične ocene so pravilne in katere ne. Ocenili so medsebojne odnose, odnose med posameznimi službami, med vodstvom podjetja in med vodilnimi kadri ter ne nazadnje odnose do družbeno političnih organizacij.

ENOTNI V AKCIJO

Kolektiv, ki je bil o začetni akciji tokrat pravočasno obveščen, je akcijo komunistov in ostalih družbeno političnih organizacij pozdravil in jo v celoti podprl. Vsi v kolektivu se zavedajo, da je treba pomanjkljivosti odpraviti ne glede na to, na kakšni ravni so se pojavljale. Povsod jih je bilo in povsod jih je treba odpravljati!

Kritična ocena odnosov, razmer in pomanjkljivosti v podjetju pa ni izvenela v »posipanje s pepeloma«. Izoblikovan je bil akcijski program, ki v podrobnosti določa naloge, njih nosilce, odgovornost za izvedbo in rok. Nadaljnji razvoj samoupravljanja v podjetju, izvajanje gospodarske politike in povečane vloge družbeno političnih organizacij, še zlasti pa ureditev vrst Zveze komunistov, so temeljne naloge. Vse to pa ni postavljeno le načelno. Nasprotno, konkretno in z jasno določenimi cilji, kaj se s tem hoče doseči.

V LIBELI je zavel nov duh, duh Pisma, duh doslednega obračuna s preteklostjo, duh jasnih nalog in ciljev. V kolektivu teče novo življenje. Posamezne komisije in delovne skupine delajo s polno paro, vsakdo na svojem mestu, bodisi v proizvodnji, bodisi v vodstvu, v samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah, ve, kaj mu je delati in kaj storiti. Notranja konsolidacija v ZK in v kolektivu je v polnem razmahu. Dokaz za to so tudi bližnji sprejemni novih članov, ki bodo vstopili v vrste Zveze komunistov, da tako prispevajo še večji delež k celokupnemu napredku in razvoju podjetja.

Vsako polaganje računov je težko, včasih tudi boleče, lažje je pa postane s tistim trenutkom, ko se osebni interesi podreduje skupnim naporom. Lažje takrat, ko se ugotovi, da nobena napaka ni neopravičljiva in še lažje takrat, ko je izražena volja vseh, da enotno in skupno nadaljujejo začeto delo. Določitev osebne odgovornosti in zaostreitev pri izvajanju stališč so pogoji, od katerega v LIBELI ne mislijo odstopiti. Pogoji nadaljnjega uspešnega razvoja so podani, obračun z napakami pa bo le tega še pospešil. Razmejitev pristojnosti in okrepitev samoupravnih odnosov, povečana vloga neposrednega odločanja in organizirano delo družbeno političnih organizacij, pa so porok za to.

V LIBELI vsi vedo, kaj hočejo, vsi vedo, kako in kdaj bodo to dosegli. Dobro poslovno vodenje doslej in okrepitev samoupravnih procesov ter povečana vloga političnih organizacij, še zlasti pa Zveze komunistov, pa bodo popeljali prizadevni kolektiv na pot novih dosežkov, novih uspehov, večjega dohodka in višjega števila delovnih ljudi.

BERNI STRMCNIK

Piše predsednik ZMS Celje

SOBORCI ZK

To pisanje v praznično številko je sila zanimivo. Človeka neprestano milka, da bi se prepustil spokojni opojnosti praznika in vtisnil papirju le praznične misli. Toda pustimo skomine ob strani — letošnji Dan republike je izjemen. Takšnega vrenja sloge in moči, da bo prihodnji praznik lepši in svetlejši, že leta in leta ni bilo. Mlado pokolenje Celja se zaveda pomena sedanjega trenutka. Vemo, da naše poti ne morejo biti več obrobne — vemo — da moramo neprestano bdeti na okopih socialističnega samoupravnega socializma.

Ni samoupravnega socializma brez možnosti, da človek resnično razpolaga s sadovi svojega dela. To pomeni — pred Zvezo mladine stoji naloga, da uveljavi in razgiba delavsko mladino Celja. Mladi delavci so odmaknjeni od družbenega dogajanja. Vse preveč je tistih, ki razpolagajo s sadovi njihovega dela. Trenutno utrjujejo svoje vrste, ocenjujejo svoje pretekle družbeno aktivnost in rezultate preteklega dela. Pripravljajo in sprejemajo delovne načrte. Občinska konferenca Zveze mladine je v največji meri že uskladila načrte. Ocena programov je, da so zelo obetavni. Mladi komunisti so tisti, ki se morajo sedaj polno angažirati v delu. Le tako bodo obeti postali realnost. Prav zato je začel z delom tudi poseben aktiv komunistov, ki delajo v Zvezi mladine. Ta aktiv bo postal idejno jedro mlade generacije Celja. Prav tako pričakujemo, da bodo v nekaj mesecih zaživel aktiv Zveze

mladine v vseh krajevnih skupnostih celjske občine. Nedvomno tudi tukaj ne bo šlo brez angažiranja mladih komunistov. In kaj bomo napravili, da bi marksizem postal last mladih in način gledanja mladih na svet? Pripravili smo celo kopico pestrih izobraževalnih oblik; od seminarjev, razgovorov in predavanj do političnih šol. Vse to je že v teku, udeležba mladih iz delovnih organizacij in šol pa je zadovoljiva. Posebno skrb smo sklenili posvetiti marksističnim krožkom. Želimo imeti marksistični krožek na vsaki šoli, verjetno pa ga bomo ustanovili tudi v kakšni delovni organizaciji.

Naj bo dovolj načrtov za enkrat. Naj ob prazniku napišem nekaj tudi o dejanjih. Družbeni dogovor o položaju učencev v gospodarstvu je zagotovo izjemen premik. Tako stopamo v naslednje obdobje s podrobnim delovnim načrtom, ki zahteva, da morajo vsi družbeni dejavniki, katerih skrb je položaj učencev v gospodarstvu, podpisati družbeni dogovor do prihodnjega leta. Kronali smo tudi dolgoletna prizadevanja za nov Mladinski klub. Čez mesec ali dva se bomo selili v nove prostore, ki bodo večji in bolj ustrezni. Mladina Celja bo svoj klub opremila sama s prostovoljnimi delom in prostovoljnimi prispevki.

Ob koncu dovolite dragi bralci, še posebej mladi, da vam v imenu Občinske konference Zveze mladine iskreno čestitam ob prazniku.

Milan Bratec

SOLIDARNOSTNI PRISPEVKI

Poročali smo že o pozivu Kovinotehne vsem kolektivom in občinskemu sindikalnemu svetu v Celju, da namesto voščil in novoletnih daril namenijo ta sredstva Kozjanskemu. Pomotoma smo bili obveščeni, da je Kovinotehna nakazala sredstva osnovni šoli v Loki pri Zusmu. Kovinotehna je namesto čestitk ob prazniku republike namenila 500 starih tisočakov osnovni šoli v Smarju, v skladu z Kozjansko (za graditev vodovoda) pa je dala pet starih milijonov. Vse delovne kolektive, ki bodo nakazali prispevke, obveščamo, da je številka žiro računa — sredstva pomoči Kozjanskemu — 5073—789—60 v Smarju pri Jelšah, skupščina občine Sentjur pa ima številko 507—630—2/1.

Prosimo, da nam delovni kolektivi, ki se bodo odločili za solidarnostno akcijo pomoči Kozjanskemu, to sporočijo.

NT in RC

DARILO, ki je
več kot DARILO

DARILNI BON

VELEBLAGOVNICA
v CELJU

Intervju

STAROST PO MODERNO

Osemnadstropna stavba ob Savinji, bodoči dom za ostarele ljudi, že dalj časa burka domišljijo Celjanov. Po svoji arhitekturi je nekaj posebnega, nekaj, kar nišmo vajeni, da raste pred našimi očmi. Če se spomnimo na to, da je po vsej Sloveniji malo takih domov ali pa celo nobenega in da je domovanje za stare ljudi največkrat opusteli grad, potem smo lahko ponosni na to drzno moderno stavbo, kjer je vse preračunano za stare ljudi. Ker se veliko ljudi vprašuje in zbira podatke, kdo bo v tej stavbi oziroma domu za ostarele prebival, smo za razgovor naprosili direktorja Doma upokojencev, TONETA STOPARJA!

Kakšne potrebe so v Celju narekivale izgradnjo doma upokojencev, kako je do te zgradbe prišlo in kako ste jo realizirali?

»Prva zamisel je vznikla že leta 1953, aktivno pa so jo začeli uresničevati 56. leta. Potem pa je ideja o novem domovanju zaradi pomanjkanja sredstev zamrla. O njej se je spet pričelo govoriti leta 1960, a tudi takrat brezuspešno, zato lahko rečem, da je zarodek tega doma nastal po letu 1968. V začetku je bil investitor Stanovanjsko podjetje, kasneje pa je program investirala občinska skupščina v Celju.«

Kdo je izvajalec, ste z njim zadovoljni?

»Izvajalec del je podjetje Ingrad in smo z njimi več kot zadovoljni, saj so se ob letošnjem pomanjkanju cemen-ta tako zavzeli, da smo mi bili prvi na vrsti. Čeprav smo z gradnjo začeli oktobra 1971. leta, je dom skoraj pred vse-ljivo. Mislim, da se za to moramo zahvaliti izvajalcu.«

Kdaj bo dom torej vseljiv?

»Konec decembra in selitev bo postopna. Če bi res hiteli, bi se lahko selili že prej, a nočemo, da bi trpela kvaliteta.«

Prisluhnili smo govoricam, ki pravijo, da vaš dom, ki nosi naslov »Socialni zavod — Dom upokojencev«, ne bo do-stopen vsem ostarelim lju-dem, čeprav je socialna usta-nova?

»Takšne govorice me prese-nečajo, še zlasti zato, ker je že od samega začetka celjski javnosti bilo jasno, zlasti pa upokojencem, da ne gre samo za rešitev stanovanjskega pro-blema, ampak za organizira-no varstvo ostarelih ljudi. Upokojenci so se zavestno odločili, da se sredstva ne drobijo za individualne gra-dnje, temveč se koncentrirajo za gradnjo.«

Kolikšna je bila pri tem udeležba družbenega denarja? Kako je k temu pristopila ob-činska skupščina?

»Razumevanje za socialno varstvo v celjski občini je bi-lo vedno prisotno. Ob anali-zi starejšega prebivalstva in

STONE STOPAR

ob ugotovitvi, da je v celjski občini veliko upokojencev, ki nimajo zadovoljivo rešenega stanovanjskega problema in da potrebujejo organizirano socialno varstvo, se je občinska skupščina enoglasno strinjala in potem tudi konkretno dala pomoč. Ta ni majhna, saj znaša skoraj sedem milijonov. Razliko do polne vrednosti šestnajstih

milijonov pa prispeva republiška skupnost invalidsko pokojninskega zavarovanja SRS. Se pravi, 11 milijonov. Za takšno stavbo in s tako ureditvijo to ni veliko in nam nekateri niti ne verjamejo. Rad bi povedal še to, da bo v kletnih prostorih še javno kopališče, ki Celju tako primanjkuje. Pa še na nekaj ne smemo pozabiti, imeli bomo tudi zaklonišče.«

Naš dom je namenjen samo upokojencem, zato so kakršne koli govorice o drugih stanovalcih odveč.«

Koliko bo stala oskrba?

Zavod že zdaj posluje oziroma deluje po ekonomski računici, ki je v skladu z zakonom. To bo nekako dom kombiniranega tipa, vendar se nam bo njegova podoba še izoblikovala. Imel bo kapaciteto 127 postelj, od tega jih bo dvajset dvoposteljnih. Pravzaprav so to male garsonjerice z kuhinjsko in mišo. Skupna bo hrana v jedilnici, dnevno bodo pripravljali štiri obroke. Upokojenci bodo imeli tudi zdravstveno varstvo, za katero bosta skrbele dve medicinski sestri. Za celomesečno oskrbo bo plačal vsak 150.000 dinarjev. Pri nekaterih bo morala tudi družba prispevati svoj delež, čeprav nam mora biti jasno, da pri oskrbovanih ne gre samo za materialni položaj, temveč je predvsem prisotna osame-lost starejših ljudi.«

Kako je s prijavi? Jih imate že dovolj?

»Že pred gradnjo samo je bila akcija prijavitelcev pri-sotna. Društvo upokojencev jo je poznalo in podprlo. Dne-s imamo prijavljenih 50 samoplačnikov, ostalih pa je 30. Vendar se vsi še niso od-ločili. Kar naprej hodijo na ogled. Saj veste, star človek se težko odloči.«

Imate kader?

»Imamo, predvidenih je 30 ljudi. Imeli bomo dve medicinski sestri, štiri negovalke, 6 članov bo kuharskega oseb-ja, 6 čistilk, šiviljo, kurjača — hišnika in upravno osebje — 4.«

Slišali smo, da mislite usta-noviti pri vas tudi center za socialno pomoč na domu. Je res?

»Predvidevamo, da bomo po naši ureditvi v domači hiši tudi na tem področju kaj na-rodili. Pri tem bomo sodelo-vali s socialno službo in ge-rentološko pri zdravstvenem domu v Celju in skupaj raz-vili obliko pomoči na domo-vih, kjer bo prisotna zdrav-stvena nega in lačna hišna nega. To so zaenkrat samo načrti, morali pa bodo kmalu postati resničnost.«

Se enkrat se povrnila k do-mu. Bo strogo zaprtega tipa ali bo dostopen tudi ostalim ljudem?

»Dom bo odprt, v njem se bodo lahko hranili tudi dru-gi upokojenci. Hrana bo pri nas cenejša kot drugod, pa tudi pripravljena bo tako, da bo primerna zdravstvenemu stanju starostnika.«

RAZGOVOR VODILA
ZDENKA STOPARJEVA

Ob dnevu
republike
vam čestita

uredništvo
Novega
tednika
in
Radia Celje

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

TOVARIŠI PREDSEDNIKI KOMISIJ ZA UGOTAVLJANJE IZVORA PREMOŽENJA: DRAGO TRSAR, Zalec; MI-LAN REPENSEK, Mozirje; MIHA PROSEN, Laško; ME-TOD CRNOSA, Šmarje; RUDI PAHOLE, Velenje; Ing. STANA KOKALJ, Slov. Konjice; in STANE KOZJAN, Sentjur.

V naši javnosti se veli-ko govori o neupravičenem bogatenju. Zlasti kritične so razprave po pismu predsednika ZKJ in izvrš-nega biroja. Prav tako pa se veliko govori tudi o de-lu komisij, katerih pred-sedniki ste. Kar precej ča-sa je že minilo, odkar so vas občinske skupščine imenovali na to odgovor-no, težavno in tudi častno funkcijo. Javnost je doslej o vašem delu zvedela prav malo. Pojavila pa so se tudi že prva mafođuša, češ da delo prepočasni napreduje, da ne bo rodilo sadov in podobno. Mi ni-smo takega mišljenja, na-sprotno, prepričani smo v uspešnost dela komisij, ki jih vodite, zato pa vam tu-di zastavljamo naslednja vprašanja:

1. Najprej nas zanima, kako daleč ste že prišli z vašim delom in seveda tu-

di to, na kakšne težave ste pri tem naleteli? Teh prav gotovo ne manjka!

2. Glede na zakonsko do-ločilo, da so dohodki ob-čanov javna zadeva, je tembolj umestno, da javno spregovorimo tudi o tistih, ki so v postopku za ugo-tavljanje izvora premože-nja. Nam na podlagi vaših dosedanjih ugotovitev lah-ko že postrežete s kon-kretnimi podatki? Če dru-gega ne, povejte vsaj to, koliko primerov imate v obdelavi in za kakšen ob-seg premoženja gre?

3. Kdaj predvidevate, da boste končali z obravnavo primerov, ki jih trenutno obravnavate ter kakšne ukrepe boste podvzeli?

Ker bomo vaše odgovore objavili, vas vljudo prosimo, da nam pismene odgovore pošljete najkas-neje do 8. decembra.

Berni Strmčnik, novinar

ODGOVOR JAVNEGA DELAVCA

TOVARIŠ BERNI STRMČNIK, NOVINAR NT

Tovarišu Petru Koziču sem obljubil, da bom na postavljeno vprašanje jav-nemu delavcu v Novem tedniku z dne 9. novem-bra t. l. odgovoril jaz, ker menim, da postavljeno vprašanje v večji meri tangira moje delovno me-sto v splošnem sektorju, kot pa morda mesto di-rektorja, ki mora svojo dejavnost usmeriti v šte-vilna področja delovanja podjetja.

Ker si se ti v postavlje-nem vprašanju osredotočil samo na eno točko, te prosim, da mi dovoliš raz-žiti nekaj glavnih točk, s katerimi se v podjetju srečujemo vsak dan in jih moramo v interesu 1.400 članskega kolektiva razre-ševati vsakodnevno.

Znano ti je, da smo le-tos začeli s proizvodnjo 40.000 kub. m ivernih plošč, kot novim izdel-kom, katerega spremlja jo nizke prodajne cene, ve-like količine prahu, viso-ke in oderuške amuitete, dolgovozni in zapleteni po-stopek za uvoz rezervnih delov, prizadevanja za ko-ličino in kvaliteto iveric, zastoji in še vrsto drugih težav in to samo v delu kolektiva, ki šteje le 80 ljudi.

Nič lažje ni v predelavi lesa, kjer želimo doseči mora mo kupovati ruske deske — zgornjesavinjske pa gredo mimo, ni repromate-riala, potem je tu proble-matika dobaviteljev, volitve samoupravnih orga-nov podjetja in kmetov lastnikov gozdov, sestava štiriletnega načrta stano-vanjeve graditve, progra-miranje razvoja podjetja v prihodnjem in bodočih letih itd.

V našem sestavu je tu-di gospodarjenje z druž-benimi in zasebnimi goz-dovi z vsemi problemi po-manjkanja delavcev, goz-dne mehanizacije, z odli-vom lesa mimo podjetja, pojav 600 žag venecijank, ki režejo dan in noč in

nekateri ob tem lepo bo-gatijo — pa se zanje nih-če ne zmeni, ne zaradi utaje davka, niti zaradi nedovoljene trgovine in še drugih konfliktov, ki ob tem nastajajo.

Nazadnje pa še kratek odgovor na zastavljeno vprašanje:

V letošnjem letu smo že porabili precej časa za or-ganizacijo zasebnega sek-torja gozdarstva glede or-ganizacijskih in samou-pravnih pravic, tako da bo ta program lahko realizi-ran z novim letom.

Novoizvoljeni CDS pod-jetja je na zadnji seji raz-pravljaj o vsebini XXI. in XXII. ustavnega dopolnila in zadolžil predstavnike družbenopolitičnih, samo-upravnih in strokovnih služb v podjetju, da or-ganizirajo javno razpravo in zberejo mnenja članov kolektiva o bodoči uredi-tvi podjetja na osnovi pra-vic, ki jih ustava daje.

Se več, kot je doslej na-rejenega, je ostalo še ne-

Vprašanje direktorju Petru Koziču se je glasi-lo: Kako daleč ste v va-šem podjetju z uresničevanjem ustavnih dopolnil? Ali ste že pripravili gra-divo za javno razpravo, je-le-ta morda že zaključena in kakšna so stališča de-lavcev? Koliko boste usta-novili temeljnih organiza-cij združenega dela in kdaj?

jasnega. Eno je gotovo, da tako, kot je sedaj, v prihodnje ne bo ostalo — za definitiven odgovor, kako bo, pa nam moraš pustiti še nekaj mesecev. Sam dobro veš, da pri tem ne gre samo za ob-liko in število TOZD v eni firmi, ampak za vsebino, ki je nova, za rešitve, ki so načelno jasne, konkret-no pa še v mnogočem ne-dorečene.

Edi Herman, sekretar
GLIN, Nazarje

Športni delavci govorijo

NI NAČRTNEGA DELA

EVA LUDVIK

Tokrat smo obiskali šport-nike in športne delavce indu-strijskega naselja Store. Na-šim sogovornikom smo zasta-vili vprašanje, kako si pred-stavljajo kakovostno športno dejavnost v celjski športni regiji. Za nameček pa so nam povedali še svoje mnenje o najboljšem letošnjem šport-niku v Celju. Izbrali so pred-stavnike športnikov, rekrea-cijskega področja in pred-stavnika šolskih športnih dru-štev.

EVA LUDVIK, večkratna državna reprezentantka in državna prvakinja v kegla-nju, članica KK Kovinar Sto-re:

— Brez načrtnega dela in množičnosti, ki bo imela stalne možnosti za pravilen razvoj v telesni kulturi, ne bo prave kakovosti. V Sto-rah močno občutimo pomanj-kanje strokovnega kadra. Mnogi talenti ostanejo zaradi tega neizkoriščeni. Rešiti pa moramo tudi vprašanje vad-be v primernih objektih za vse naše boljše športnike, ki imajo možnosti za prodor Med najboljše v Evropi. Z amaterskim, enournim tre-

TINE VEBER

ningom na dan se ne more več držati korak niti z naj-bojšimi v Jugoslaviji.

TINE VEBER, vodja rekrea-cijskega odbora pri Železar-ni Store, sicer večletni orga-nizator športne dejavnosti v Storah:

— Vrhunski dosežki neka-terih posameznikov še niso pravo merilo kakovosti. Pra-vo kakovost bomo dobili, ko bomo načrtno vzgajali mladi rod in preko dobrih kadrov in pogojev v športnih objek-tih dosegli primeren uspeh. Ob vstopu v najvišje tekmo-vanje pa moramo vsem pred-stavnikom nuditi osnovne možnosti za nadaljni razvoj. Zadnji rezultati z ekipo ko-šarkarjev so nam povedali, da tej ekipi nismo nudili ob-vstopu v II. zvezno ligo niti osnovnih pogojev za kako-vost. V bodoče bo potrebno načrtno reševati to vpraša-nje, ki bo tesno povezano z delom vseh činiteljev v celj-ski regiji.

SONJA OCVIRK telesno vzgojni delavec v osnovni šo-li Store, znana celjska šport-nica:

— Naloga vsake šole je, da

SONJA OCVIRK

svoje učence v času bivanja v šoli priučiti osnovnih teles-nih spretnosti. Toda tu kljub temu zaostajamo in šele v do-bi od 13 do 15. leta doseže-mo pri naših mladih športni-kih zaželeni uspeh. To mejo bi morali pomakniti za nekaj let nazaj in otrokom čimveč nuditi pri telesni vzgoji. Vpo-redno pa otroke, ki so vzlju-bili telesno kulturo, vklju-čiti v športni utrip v športnih društvih. Pri tem razvoju pa bi morali mladi športniki imeti vnaprej načrtano pot svojega razvoja in tudi svo-jo motivacijo. Samo ob dob-rih kadrih, pogojih za vadbo bo imel mladi športnik osno-vo za svoje športno udejstvo-vanje, ki v poznejših letih »nima prave rdeče nitke« za dosego kakovosti.

Za športnika leta je Eva Ludvik izbrala Natašo Urban-čič in Jože Urankarja, Tine Veber in Sonja Ocvirk pa sta bila mišljenja, da je Nataša Urbančič najboljša športnica, naslov najboljšega športnika pa si enakomerno delita Jo-že Urankar in Miro Kocuvan.

J. KUZMA

Kadrovska politika

NEKAJ SE ŽE PREMIIKA V AKCIJO

Za celjsko občino podatki o poklicni in izobrazbeni strukturi zaposlenih že nekaj časa niso ugodni, pa čeprav v poprečju še vedno boljši kot v katerikoli občini naše ga območja. Samo dvoje števil, o zahtevanem, dejanskem in načrtanem številu diplomiranih ekonomistov in pravnikov, pa kaže navzlic vsemu na nekatere spremembe v pojmovanju, kaj pomenijo usposobljeni kadri za vsako posamezno delovno organizacijo. V marcu tega leta so v devetih vejah gospodarstva delovna mesta zahtevala 144 diplomiranih ekonomistov, dejansko jih je bilo 37, do leta 1975 pa načrtujejo v delovnih organizacijah 104 nove diplomirane ekonomiste. S pravniki, tudi diplomiranimi, je le malce bolje — 35 bi jih morali imeti, dejansko izobrazbo imajo 4, do 1975. leta pa bi jih naj zaposlili še 25.

No, to so le številke za dvoje poklicev. Res pa je, da je bilo v zadnjih dveh letih na področju kadrovske politike sprejetih več ukrepov. 14. seja CK ZKS, skupščinska resolucija o kadrovske politiki, družbeni dogovor o štipendiranju in izobraževanju, izostrena politika ZP do zasedbe vodilnih delovnih mest in tudi druge znanilke novih poti kadrovske politike nedvomno vplivajo na spreminjanje sedanje prakse. Zahteva po učinkovitejši in bolj načrtani samoupravni kadrovske politiki pa ni le zahteva tega trenutka.

Kaj kaže sedanja prizadevanja pri uresničevanju družbenih stališč o kadrovske politiki v celjski občini — to je bilo izhodišče razgovora z Antonijo Zatljevo, analitičkom za kadre pri občinski skupščini v Celju.

NOVI TEDNIK: Kako je celjska občinska skupščina konkretno pristopila k uresničevanju skupščinske resolucije o kadrovske politiki. Kaj je bilo napravljeno in katere so temeljne značilnosti pripravljenega družbenega dogovora o zasnovah kadrovske politike v celjski občini?

ANTONIJA ZATLJE: Izdelan je osnutek družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike v občini Celje na podlagi skupščinske resolucije o kadrovske politiki. Osnutek je dostavljen podpisni-

kom tega družbenega dogovora v razpravo, v decembru pa ga bo obravnavala in sprejela občinska skupščina Celje.

Temeljne značilnosti pripravljene družbenega dogovora so naslednje: dogovor opredeljuje kadrovske politike kot neločljiv sestavni del samoupravne poslovne politike. Z njim naj bi bil omogočen vsestranski razvoj potencialnih sposobnosti delovnih ljudi z namenom, da zagotovimo ustrezno zasedbo delovnih mest glede na znanje in sposobnosti delavca. Delovne organizacije so razdeljene na skupine glede na število zaposlenih in na celotni dohodek. Ta dva kriterija naj bi predstavljala osnovo za

zahtevo po visoki ali višji izobrazbi za vodilne delavce.

Z družbenim dogovorom je opredeljeno delovno področje kadrovske službe, kadrovske službam pa je dano v sistemu kadrovske politike pomembno mesto. Družbeni dogovor določa, da bi v kadrovske službi pri 100 zaposlenih delal en kadrovske delavec z višjo izobrazbo, na 500 zaposlenih dva ter za vsake 1000 zaposlenih tri. Na ta način bi se kadrovske službe utrdele, sposobnejše bi bile pri reševanju problemov kadrovanja, planiranja, izobraževanja in formiranja, socialne varnosti in podobno. Pomembno pri tem družbenem dogovoru je, da bo vseboval enotna merila kot vsi ostali družbeni dogovori o zasnovah kadrovske politike v občinah celjske regije.

NOVI TEDNIK: Sprejet družbeni dogovor bo lahko

vplival na spreminjanje kadrovskega razmerja v celjskem gospodarstvu. Kako pa ocenjujete sedanje kadrovske stanje v gospodarstvu in kakšna so prizadevanja delovnih organizacij, da odločno spremenijo neustrezno kvalifikacijsko in izobrazbeno strukturo zaposlenih? Ali lahko navedete, katerih kadrov najbolj primanjkuje?

ANTONIJA ZATLJE: Kadrovske razmere v celjskem gospodarstvu niso ugodne. Rečemo lahko, da so tudi prizadevanja delovnih organizacij pri spreminjanju neustrezne kvalifikacijske in izobrazbene strukture zaposlenih premajhna. V izdelavi je analiza o kadrovske strukturi v celjski občini, ki bo ta vprašanja podrobneje odslkala. Po oceni iz pripravljene analize, pa lahko povzamemo, da še vedno primanjkuje ekonomistov in pravnikov. Ta zaključek povzemamo iz popisa plana potreb po kadrih do leta 1975, kjer je razvidno, da so za to obdobje potrebne letne potrebe po ekonomistih 15,7 odstotka ter po pravniki 15 odstotkov. V primeri z že zaposlenimi. Iz podatka je tudi razvidno, da so delovna mesta, kjer se zahteva visoka izobrazba ekonomistov in pravnikov, zelo neustrezno zasedena, in to zlasti v industriji, kjer je 79 delovnih mest z zahtevo po diplomiranih ekonomistih, dejansko pa je na teh delovnih mestih komaj 23 diplomiranih ekonomistov. Še slabše pa je pri delovnih mestih, kjer se zahteva diplomirani pravnik.

NOVI TEDNIK: Na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS Celje je bilo ugotovljeno, da so premiki na področju štipendiranja najbolj očitni. Kakšno sliko kaže letošnji podatki? Povejte tudi, kako dela lani ustanovljen sklad za štipendiranje pri občinski skupščini.

ANTONIJA ZATLJE: Ker so se v septembru in oktobru še sklepale pogodbe o štipendiranju študentov in dijakov, še ni izdelana analiza o številu podeljenih štipendij. Iz poročila o štipendistih v šolskem letu 1971-72 pa izhaja, da je bilo za omenjeno šolsko leto podeljenih oca 100 štipendij več kot v preteklem letu:

	VS	VS	SS	skupaj
1970-71	92	36	233	361
1971-72	154	58	251	464

Sklad za štipendiranje pri SOB Celje, kjer se zbira denar za štipendije iz proračuna in iz sredstev delovnih organizacij, ki same ne porabijo 0,50 odstotka od bruto osebnih dohodkov za štipendiranje, je imel leta 1972 75 štipendistov, in sicer: 38 na visokih šolah, 12 na višjih, 25 na srednjih šolah. Interes za štipendije je velik, niso pa še razčiščene relacije med interesi za štipendije ter štipenditorji. Šole bi morale pri tem odigrati drugačno vlogo.

NOVI TEDNIK: Znale so ugotoviti, da v delovnih organizacijah ne spodbujajo strokovnih delavcev za njihovo nadaljnje strokovno in družbeno izpopolnjevanje. To med drugim dokazuje stalna suša pri izbiri potencialnih kandidatov za razna vodilna delovna mesta v gospodarstvu. Kdo torej v Celju usmerja podiplomski študij?

ANTONIJA ZATLJE: Spodbujanje strokovnih delavcev, da bi se še strokovno in družbeno izpopolnjevali, je prepuščeno delovnim organizacijam, še v največji meri pa posameznikom. Enako velja za podiplomski študij, kar seveda ni dobro. Zato pa nam primanjkuje ljudi v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih z doseženo tretjo stopnjo.

NOVI TEDNIK: Pred dve letoma ustanovljeno društvo kadrovskega delavca v celjski občini je dobro odmevalo v vrstah kadrovskega delavca. Kaj sedaj dela društvo in kako se uresničuje za misel, da bi na celotnem območju združili prizadevanja kadrovskega delavca, da bi ustanovili regijsko društvo kadrovikov?

ANTONIJA ZATLJE: Društvo dela skladno s sprejetim delovnim načrtom, največ pa bomo morali storiti za izobraževanje članov društva. Prizadevamo si, da bi združili kadrovske delavce območja v eno društvo. Tak predlog je bil na sestanku analitikov za kadre v Zalcu lepo sprejet. K ustanovitvi društva pa bo lahko pripomogel tudi družbeni dogovor o osnovah kadrovske politike, saj je bil za vse občine napravljen po podobnih merilih. In mislim, da je takšno povezovanje na območju nujno potrebno.

J. V.

Socialno razlikovanje

V AKCIJO

Kako poteka v celjski občini izvajanje stališč in sklepov ZKS Celje s področja socialnega razlikovanja in socialne politike? To je bilo osrednje vprašanje petkove seje komiteja občinske konference ZKS v Celju. Seje so se udeležili tudi predstavniki pravosodnih organov in UJV. Za sejo je bilo pripravljenih še dvoje poročil — o kaznivih dejanjih v gospodarstvu na celjskem območju in o izvajanju davčne politike v celjski občini v letu 1972. Celjski komunisti niso želeli le kritično pregledati opravljenega dela, ampak so tudi želeli sprejeti nove naloge za učinkovitejšo dejavnost ZK na področju socialnega varstva, zmanjševanja socialnih razlik in pri onemogočanju družbeno škodljivih pojavov.

Kaj kaže sedanja slika?

Povzemamo samo nekaj važnejših podatkov in ugotovitev. V celjski občini le etos še vedno 309 delavcev, ki dobijo za polni delovni čas manj kot 1.000 dinarjev mesečnega dohodka. Lani je bilo teh delavcev 2127. Najnižji osebni dohodek je znašal septembra tega leta 458 dinarjev. Prejela ga je frizerka, ki je plačana po učinku. Najvišji osebni prejemek pa so izplačali po periodičnem obračunu v podjetju Elektrotehna, in sicer 10.578 dinarjev (OD znaša sicer 5.474 dinarjev).

Denarna sredstva, namenjena za socialno varstvo občanov, so lani znašala 598 starih milijonov, letos pa bodo presegla 641 milijonov. Socialne podpore so se zvišale od 250 na 340 dinarjev. Več sredstev je bilo danih za šolske malice. Število štipendij se je povečalo za 100, v občinskem skladu za štipendiranje pa se je že zbralo okrog 20 starih milijonov. Največ sredstev so prispevale obrtne in komunalne delovne organizacije.

Komite je torej ugotovil, da so bili nekateri sklepi s področja socialne politike dobro uresničeni. Manj uspešni so rezultati pri odpravljanju problemov v stanovanjski politiki. V Celju manjka okrog 3000 stanovanj. Letno bi jih morali zgraditi vsaj 500. Toda že lani je prišlo do velikega izpada — vsega je bilo zgrajenega 177 družbenih stanovanj in približno toliko zasebnih.

Premalo učinkovito je bilo nadaljnje delo pravosodnih in državnih organov pri ugotav-

ljanju izvorov premoženja, v kaznovalni politiki in pri odkrivanju družbeno škodljivih pojavov. Predvsem pri odkrivanju deformacij in drugih nepravilnosti pa bi morale bolj sodelovati delovne organizacije in občani.

Da bi komite spodbudil še boljše izvajanje stališč o odpravljanju socialnih razlik, je med drugim sklenil, da morajo vse osnovne organizacije ZK vsaj štirikrat letno obravnavati vse osebne prejemke zaposlenih. Ugotoviti je tudi potrebno, kako je s potnimi stroški, dnevnici, provizijami itd. Komunisti v sindikatih morajo spodbuditi ustanavljanje socialnih skladov, ki bodo omogočili večjo socialno varnost delavcev z nizkimi osebnimi dohodki. Komite bo na osnovi podatkov okrožnega javnega pravobranilstva in službe družbenega knjigovodstva obvestil vse organizacije in aktivne ZK o prodaji družbenih stanovanj zasebnikom. V sindikatih morajo ponovno razpravljati o nočnem delu žena. Komite zadošča vse komuniste na najodgovornejših položajih v občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, vključno z načelniki, vodji in njihovimi namestniki v SDK, UJV, Carinarnici, inspekcijah službah in pravosodnih organih, da do konca leta prijavijo občinski komisiji za ugotavljanje izvorov premoženja vse svoje premoženje. Sprejeta so bila še nekatera druga stališča, ki zahtevajo neposredno dejavnost in odgovornost posameznih komunistov.

Borba proti manjšim socialnim razlikam se torej izostrejo nadaljuje. Prav gotovo ne bo uspešna, če ne bo prišlo do večje konkretne dejavnosti v delovnih kolektivih. Pomembno pa je spoznanje, da je potrebno združiti prizadevanja in odgovornost vseh članov ZK. Če hočemo doseči še boljše uspehe na področju socialnega varstva, pri preprečevanju družbenih deformacij in pri odpravljanju neupravičenih socialnih razlik.

and

Naši znanci

PISE: J. KRASOVEC

RUPNI HVALI
VERMACHT

V deških in mladenskih letih je bil Tone vzgajan v narodnostno zavdnem, patriotskem duhu. Ze to, da so bili preganjani, da je bil Tone v sokolskih vrstah in da je tudi doma vladalo narodnostno vzdušje, je bilo za Toneta odločilno. Tudi v akademiji so kadetom utrjevali patriotizem, ju goslovanstvo, seveda tudi zvestobo režimu. Podporočnik Tone Maslo enostavno ni mogel razumeti nemogočega sadizma mnogih višjih oficirjev, njihovih postopkov z vojniki in

nižjimi častniki. Razmišljal je o tem, kako se bodo vojaki, žrtve šikan in poniževanj borili, saj so se oblaki vojne nevarnosti vse bolj kopičili tudi nad Jugoslavijo. Naravnost osupel pa je bil mladi podporočnik ob priložnosti, ko je v oficirskem klubu govoril general Lev

TONE MASLO

Rupnik, častnik slovenskega rodu, ki je služil že cesarju na Dunaju. Tudi kot komandant, ki mu je bilo zaupano utrjevanje zahodne meje, ni skrival svojega nemškofilskega mišljenja. Govoril je, kako je hitlerjeva Wehrmacht najbolj sposobna, elitna, skratka nepremagljiva armada na svetu. Hitler je medtem zasedel Avstrijo, okupiral Češko, rožljal z orožjem pred nosom vsega sveta, jugoslovanski general pa je svojimi podrejenim na vse pretege hvalil armado, s katero se bodo morali verjetno spoprijeti.

Pozneje je bilo Tonetu marsikaj bolj jasno. Nič se ni čudil, da je bil ge-

neral Rupnik lutka tretjega rajha, pa tudi to ne, ko je v ujetništvu in po vojni spoznal nekatere nekdanje oficirje, ki so bili že pred letom 1941 simpatizerji komunistov. Korupcija, izdajalstvo in podobni pojavi so jih pripravili do tega, da so dali prednost rodoljubju, seveda na škodo zvestobi režimu.

Tone je bil z jugoslovansko-italijanske meje premeščen z enoto na utrjevanje meje proti Madžarski. Mejo so utrjevali severno od Drave pri Beliški, sam pa se je začel drževal zvečine v Novem Sadu. Vojna je bila vsak dan bliže. Prišel je dan, ko je vladal Cvetkovića in

Mačka podpisala vojaški pakt s silami fašistične osi Berlin-Rim. Tone teh dogodkov ne bo nikoli pozabil. Vznemirjenje ljudi ob podpisu pakta z dednim sovražnikom je bilo tolikšno, da je generalštab kraljeve vojske ukazal oficirjem, naj se ne pojavljajo zunaj svojih stanovanj, oziroma zinaj k sarni na ulicah. Dogažalo se je, da so ljudje javno zasramovali pripadnike armade, ki naj bi se z orožjem pobratila s fašističnimi in nacističnimi vojskami.

Vse drugače pa je bilo nekaj dni pozneje, ko je bil ta vojaški pakt zrušen. Ko je ljudstvo pod pretjeto vojnega spopada vzklinalo, da ji je ljuba vojna kot pakt. Ob vojaškem puču je bilo vse drugače kot na dan podpisa pakta. Mnogi so na ramenih

nosile vojake in častnike. Tudi Toneta so zgrabili in ga nosili, vzklicali smrt in pogin Hitlerju, vzklicali armadi, zavezništvu s Francijo, Anglijo ter prvič javno in glasno tudi Sovjetski zvezi.

Ko so Nemci prestopili meje, bombardirali Beograd, so enoto, v kateri je služboval Tone, napotili proti središču države, v Bosno. Pa ni šlo tako gladko, kot bi bilo treba. Zgodilo se je celo, da je nižji oficir moral s pištole v roki izsiliti gorivo za vozila od visokega oficirja izrazitega pristaša ustaškega gibanja. 27. marec ni mogel s svojim narodnostnim prebujenjem popraviti vsega, kar je bilo gnilega, izdanega, korumpiranega. Blížalo se je razsulo.

Prilagodit: V ujetništvu

Bralci pišejo

KAKO DOLGO SE TAKO?

Vsakdanji opravki nas napotijo, da se popeljemo tudi z avtobusi podjetja Izletnik iz Celja.

Tako je bilo tudi z me-noj, dne 11. tega meseca. Ob 16. uri sem vstopil na avtobus z evidenčno ozna-ko: Ce 228-07, ki vozi na relaciji Celje—Imeno. Ko sem tako nekaj mi-nut, vstopi v avtobus pot-nik, ki zapre vrata za se-boj bolj močno. Temu je bil kriv tudi veter, ki je vel od Savinje. Le nekaj sekund kasneje, ko so se vrata zaprla, je sprevod-nik tega avtobusa z vzvi-šenim tonom dejal: »Se enkrat tako, pa vas bom vrge!« Grozil je celo s fizičnim obračunom.

Vsi potniki v avtobusu smo se zgrajali nad izgo-vorjenimi besedami.

Toda to ni edini primer nehumanega vedenja spre-vodnikov. Po njihovih iz-javah smo potniki v jav-nem prometu celo živali, postali smo nepismeni upi.

Vsem sprevodnikom in voznikom avtobusov, ki umajo tak in podoban od-nos do potnikov, priporo-čamo, da temeljito prebe-rejo knjigo o lepem vede-nju.

Bili bi lahko tudi bolj obzirni do starejših oseb. Zavedajo se naj, da bodo tudi »oni« prišli v leta, ko jim bo gorelo pod noga-mi. Naj ne mislijo, da lah-ko samo oni opravljajo ta poklic.

Sprevodniki in vozniki: Zavedajte se, da opravljate posel zaradi nas. In če potnikov ne bi bilo, tu-di vaše »gnade« ne bi bi-lo.

BOGDAN PODPLATAN,
Sentjur

GORENJE — GARANCIJA?

Vsako podjetje ima za svoje stroje garancijo. To pomeni, da v času garan-cije odpravi okvaro in po-ravna vse stroške in sko-do, ki nastane zaradi okva-re na stroju. Toda to včasih ne drži povsem, pred-vsem pa pri podjetju Go-renje Velenje oziroma za njihovo servisno službo. 15. maja 1972 sem kupila pralni stroj PS BIO na 14 programov. En mesec kas-neje sem prala perilo kot vedno na programu št. 6 (er šla brez skrbi po dru-gih opravkih. Čez uro in pol grem v kopalnico v upanju, da je perilo opr-a-pu, pa zagledam, da mi se kar naprej greje. Po-kvaril se je namreč pro-gramator ravno pri gretju in mi je segrel vodo na-mesto na 40 stopinj, kar čez 100 stopinj Celzija.

No, in tako je perilo po-polnoma uničeno, kar zne-že škoda za okoli 3000 din (300 starih tisočakov). Ko sem to sporočila servisni lužbi v Velenje, mi je okvaro odpravilo po štiri-najstih dneh. Ugotovili so tudi, da je škoda na pe-tilu nastala zaradi okvare stroja. Toda vse skupaj se je zavleklo in sedaj je za-veda predana sodišču, ker se pač Gorenje izgovarja na programe, ki pa nim-a nobene zveze s tem, če se pokvari programator.

Torej, gospodinjice zelo

pazite in premislite pri na-kupu stroja, kakšnega in čigavega boste kupile. Ka-kor vsi veste, daje tovar-na Gorenje Velenje milijo-ne za reklamo svojih pro-izvodov, če pa njihov stroj zaradi okvare povzroči škodo, nima denarja, da bi to poravnali.

Jaz sem namreč sedaj ob precej lepega perila in de-narja, ki sem ga potrošila za novo. Nikdar pa ne bom več zaupala stroju in po vsem tem najmanj pod-jetju Gorenje Velenje, če-ravno je med največjimi v Evropi. Toda vprašanje je kvaliteta.

Ko bo na sodišču stvar urejena, vam bom zopet pisala.

Zofka Voler, Milen-kova 20, Sl. Konjice

BESEDILA POPEVK

Redno prebiram sestav-ke »Med štirimi očmi« in so mi zelo všeč. V njih najdem veliko odgovorov na svoja vprašanja. Kljub temu pa vas prosim, da bi izpolnili še eno željo:

Zelo ljubim glasbo, in si-cer popevke. Prosim vas, če bi mi lahko poslali ne-kaj popevk, in sicer: Vse je lepše, ker te ljubim — Oto Pestner, Ne priznam — Janko Ropret, Bolfenk — Alfi Nipič in New Swing Quartet. Gde si bila kad-je grmilo — Džordži Peruo-vič. Prosim vas pa še za sli-ko mladega celjskega peveca Franja Bobinca.

Vsaj upam da mi boste željo uresnili, vendar ne tako (kupi si ploščo, kase-to), želim si besedila. To je želja tudi mojih prija-teljic in vas skupno pro-sim za uslugo, za katero se vam bomo lepo zahva-tili.

S. Selč, Straška gorca, Prevorje

PRIZADELO ME JE

Ne morem si, da vam ne bi napisala nekaj be-sed ob objavi članka Ose-ba tedna: Romana Raz-boršek, ki je resnično pri-zadel mene in mojo ina-mo.

Ko sem ga prebrala, sem se najprej vprašala: »Je mogoče, da je ta se-stavek proizvod nekega novinarja?« Njegova kva-liteta je namreč na zelo nizkem nivoju, primerna pa za objavo v kakšnem šolskem časopisu. Če Mi-lenku Strašku podatki, ki jih je o meni dala moja mama, niso zadostovali za popis odmerjenega prostora v tedniku, še to ne po-meni, da lahko tudi po-tverja resnico. Sestavek izvenj kot »pripovedka« o deklici, ki jo je potrebno predstaviti kot osebo te-dna in ker si navsezad-nje to tudi želi. Nam pa se ni zdelo vredno, da bi jo obvestili o času obiska in ji postavil par pamet-nih vprašanj, pa napiše-mo nekaj stavkov, ne ozi-raje se na to, če nam jo bo z njimi uspelo vsaj pri-bližno predstaviti.

Mislím, da vaši bralci pod naslovom »oseba te-dna« pričakujejo kaj več kot takšen osladen sesta-vek. Zato vam svetujem, da predlagate novinarju, da se v bodoče malce po-trudi in osebo, ki jo želi predstaviti, obvesti o ča-

su obiska in ji postavi par pametnih, aktualnih vprašanj, pa čeprav je to mlad človek, dijak ali študent. Prepričana sem, da bo tudi od njega lah-ko izvedel marsikaj — vsaj malce zanimivega — pa naj bo to iz življenja dijakov, študentov, njiho-vih pogledov na življenje, družbo, v katero se vklju-čujejo kot bolj ali manj aktivni državljani, občani.

Tako pa, če se ozrem kar na ta sestavek in še kakšnega, tudi podobne-ga, vidim, da si ne prizade-vate veliko za kvaliteto vašega tednika. Prepričana pa sem, da tako ne boste pridobivali novih naročni-kov.

Romana Razboršek, Zalec

ODGOVOR: Ker je bilo pismo namenjeno uredni-ku, tudi sam nanj odgo-varjam. Vsaka napisana beseda, slika, knjiga ali pesem karkoli torej že, vzbudi pri vsakem bral-cu, gledalcu ali poslušal-cu različno razlago. Tudi zato, ker imajo res vsake oči svojega »malarja«. V tem primeru kritiziranega zapisa o osebi tedna mor-am reči, da sem kot urednik menil o kvaliteti zapisa močno drugače — da je napisan pristransko, z izvirnim pristopom in z — naklonjenostjo do »osebe tedna«. Resda so nekateri stavki napisani tako, da jih tudi kdo zlonamerno razume. Toda vprašajmo se — kakšen interes pa ima časnik, da o »osebi tedna« piše — »na zelo niz-kem nivoju« ali celo mor-

da tako, da bi koga pri-zadel na neupravičen na-čin? Kot urednik tega ne bi nikoli dopustil, še po-sebej ne v primeru, ko osebo tedna poznam in vem, da je bila Romana Razboršek zelo pridna in družbeno angažirana učen-ka. Menim, da je pismu botrovala velika in bolj ko ne neosnovana priza-detost. Razumljivo — do-te prizadetosti pa ima vsakdo pravico.

Tudi mi, ki delamo čas-nik, Rditvev Romane Raz-boršek, da »še se ozrem kar na ta sestavek in še kakšnega, tudi podobnega, vidim, da si ne prizadeva-te veliko za kvaliteto vaše-ga tednika.« Je milo reče-no, tudi »na zelo nizkem nivoju«, če že ni krivična. Zal ni konkretizirana, pa je težko ugovarjati tej smeli kritični oceni, ki prav gotovo ni zrasla na osnovi temeljitejših raz-mišljanj o tem, kaj hoče NT postati. Smo pa o tem že večkrat pisali. Pravilo pa je znano in velja — kdor hoče drugemu brati levite o pameti in še o čem podobnem, zlasti pa o kakih »nivojih«, mora biti tudi sam na »nivoju«, kot se temu reče. Ta kri-tika glede naših prizade-vanj pa ni in jo najbolj demantira vsebina časni-ka, pa dvig naklade, pa pisma naših bralcev itd. O tem, ali mi v nedeljo tudi včasih delamo ali ne, ve, kot kaže, najbolje Ro-mana Razboršek, pa o tem ne bi govoril. O rub-riki »oseba tedna« pa še tole — pri predstavitvi

oseb ne gre za intervjuje, temveč za preprosto kra-mljanje o življenju, delu in prizadevanju posamez-nih oseb. Da bi jih boljše spoznali.

Za zaključek — pisma smo bili veseli, ker je bolje, da sporazum razči-stimo, kot da bi kdorkoli nosil v srcu ali v mislih grenki priokus razočara-nja, prizadetosti ali ce-lo prehudega nezadovolj-stva.

ZAKAJ TAKO?

Nekatere nepravilnosti osebja v samopostrežni tr-govini v Grižah so me pri-pravile, da napišem tole pismo. Samopostrežna tr-govina je poslovalnica Sa-vinjskega magazina Zalec. Pred dnevi sem se odpra-vil v trgovino nakupovat. Med drugim sem želel ku-piti tudi polovico masla. Tovarišica Martina mi je povedala, da mi ga ne sme prerezati, ker ji to prepovedujejo sanitarni predpisi. Na vprašanje, zakaj v trgovini Savinjskega magazina v Zalcu lahko dobiš polovico ma-sla, mi je dejala, da ne ve zakaj, da pa jih inspek-tor prav gotovo ne zafrika-va tako kot njih. Odšel sem praznih rok, obenem pa sklenil, da v to trgo-vino ne grem več.

Pripetilo se je že tudi, (ob nedavnem pomanjka-nju sladkorja), da ga ni bilo mogoče dobiti, čeprav so ga nekaterim dajali po več kilogramov. Prav tako ni bilo mogoče dobiti ba-nan, medtem ko so jih ne-katere tovarišice imele, toda le zase.

Mnenja sem, da omenje-no ravnanje vsekakor ni v ponos kolektivu, pri-stojno pa prosim za javno pojasnilo.

Marjan Uranjek,
Migojnice 45,
Griže

ŠE O DRUŽINI PREVOLNIK

Družina Prevotnik se je pred leti vselila v našo hišo, in sicer po izselitvi prejšnje stranke, torej v urejeno stanovanje. Pod-najemina je bila najprej 5.000 starih dinarjev in na-to 8.000 mesečno za 80 kv. metrov stanovanjskega pro-stora. Zaradi grobega kr-šenja hišnega reda in ne-rednega plačevanja podsta-narine (moralo smo jo ce-lo iztožiti), smo bili pri-morani odpovedati Prevot-nikovim podnajemniško pogodbo. To je bilo pred štiri-letni leti, pred enim le-tom pa bi morala bit so-dna delozacija. Na prošnjo stranke smo odgodili izse-litveni rok do spomladi tega leta, vendar so Prevot-nikovi z neresničnimi izja-vami pred sodiščem zavie-klj izselitev do novembra t. l.

Stranka Prevotnik je to-rej več kakor štiri leta imela čas, da si najde no-vo stanovanje. Razen tega je stanovanjski organ Skupščine občine Celje Prevotnikovim nakazal sta-novanjski prostor na Ma-ribojski cesti, namesto da bi se preselili tja, pa so kratkomalo prodali svojo stanovanjsko pravico. Kriv-da za neugoden stanovanj-ski položaj Prevotnikovih torej ne zadene niti občn-sko skupščino niti nas. Pri-pomnili bi še, da bi si trije odrasli, zdravi in de-lazmožni ljudje, to je dru-zina samostojnega obrtni-ka-inštalaterja že zdavnaj lahko ustvarila lasten dom, namesto da že 18 let zahteva od družbe dodeli-tev stanovanja.

Kljub vsemu pa želimo, da bi Prevotnikovi zopet

našli dobre ljudi, ki bi jim za 80 dinarjev mesečne najemnine dali prostorno stanovanje, kakor so ga imeli v naši hiši.

Kruščević, Stanetova 2

ŽALOSTNA USODA

Prosim, da objavite to žalostno zgodbo iz mojega življenja. Rodili so se trije nezaželeni otroci. Kdo jih naj preživlja — ali samo uboga mati ali pa družba, če jih brezvesten oče za-vrže, jih tepe in ne skrbi zanje. Čeprav je bil že več-krat zaprt, ga to ni izu-čilo. S pomočjo zveze bor-cev je dobil v Celju sta-novanje in smo mislili, da bomo lahko skupaj srečno živeli. Toda pognal nas je na cesto. Tri mesece smo večkrat prenočevali kar na postaji ali pa pri dobrih ljudeh. Sedaj je dobil mož drugo soprogo, jaz pa mo-ram s skromnim osebnim dohodkom preživljati štiri člane. Živimo v slabih sta-novanjskih prostorih, a nas še vedno ne pusti pri mi-ru. Celo pretepa nas. Ze-lo hudo je in ne vem, komu bi se obrnila. On je našel več zaščite kot jaz. Ali še smem upati na boljše živ-ljenje? Ali otroci nimajo pravice do boljšega življe-nja?

Družina Teodorović,
Vezovišek

ŠE O ČLANKU

»MATI RESNICO«

V dopisu navaja Marija Lešer iz Parizej, da od rane mladosti do danes, ko je stara 21 let, ni spo-znala svojega očeta. Popol-noma pravilno je, če je otrok nezakonski, da si želi spoznati svojega očeta.

Marija Lešer je žive-la v Migojnicah pri stari materi in se naj kar spo-mni na te čase, ko jo je oče obiskoval vsak mesec in ji prinašal denar, ki mu je bil določen s strani sodišča za preživnino ne-zakonskega otroka. Za po-jasnilo naj navedem, da v letu njenega rojstva ali eno leto poprej ni v Gri-žah služboval noben du-hovnik-kaplan z imenom K. V. kot je navedeno, da bi naj bil to njen oče. V tistih letih sta v Grižah službovala župnik K. J. in kaplan J. K.

Iz tega je razvidno, da je stvar izmišljena oziro-ma, da je krivično obso-jati nekoga, ki sploh ni obstajal. Zato smatram, da imam popolnoma prav, če navedem tole — če je oče-čevstvo priznано na sodi-šču, naj Marija Lešer ne govori ali piše neresnične stvari, zlasti ne o osehah, ki niso živele v tem kra-ju. To mora preklcati.

Sem sorodnica Marije in želim, da ponovno objavi v časopisu NT, kdo od sorodnikov ji daje poja-snila o očetovstvu. Če te-ga ne objavi, jo prijavim sodniški za razžaljenje ča-sti.

in še to v opozorilo: ne vem, koliko je otrok, ki ljubi svojo mater. Kako ji lahko naredi ta-ko krivico in reče, da se potika nekje naokrog. Ma-rija se naj vpraša, kdo je kriv materinega potika-nja. Ali mi sorodniki? Ne. Znanci ali sosede tudi ne. Zato naj to krivdo pre-vzame hči sama. Mati je tista, ki otroku nudi vs-o skrb in pozornost. Zato bi se morali otroci, ko odr-a-stajo, tega zavedati in ma-teram vračati ljubezen, ne pa jim greniti življenja. Ljubezen je prvi pogoj za medsebojno razumevanje.

Tončka Lešer,
Migojnice

MOJA LJUBEZENSKA ZGODBA

Koliko lepih trenutkov preživi človek, ki se jih kasneje rad spominja. Včasih so spomini lepi, včasih boleči. Toda eno je — ostanejo in živijo z nami, četudi jih skušamo zadušiti. Spremljajo nas, če jih še tako preganjamo in če še tako bežimo pred njimi. Julijsko sonce nas je obdarilo z vso svojo toploto, ko smo se vzpenjali proti našemu cilju — Planinskemu domu na bližnjem hribu.

Takrat sem ga prvič videla. Sedel je pri sosednji mizi in zamišljeno gledal predse. Se sedaj ne vem, zakaj se je ravno na njem ustavil moj pogled. Mogoče zato, ker je imel lep, skoraj dekliski obraz, mogoče zaradi njegovih belih zob, morda zaradi rjavih oči, ki so bile nekam otožne?

Opazovala sem ga, in ko je to čutil, se je ozrl vame. Najine oči so se srečale, zarde-la sem in se obrnila stran. A ne za dolgo. Zopet sem se zagledala vanj in zopet sva se srečala. Nasmehnila sem se. Tudi on. Na terasi je plesalo nekaj parov, jaz pa sem nemirno zrla nanj. Takrat pa je pristopil k meni in me prosil za ples. Nisem odklonila. Zvoki kitare in harmonike so se zlivali in me zazibali skoraj v sanje — resnične sanje, ko me je privlel k sebi... Njegov obraz je sijal in oči so mi žarele.

Te njegove oči!

Se in še sva plesala, še in še uživala v sreči, dokler nisem morala s staro družbo domov. Povabil me je, naj še pridem. — Tam blizu je doma. — Res sem še šla in bila sva srečna, presrečna. Nekeč me je vprašal: »Bi ti hotela delati na kmetiji?«

»Hm, saj veš, da nisem za kaj takega,« sem rekla in se zavijljivo nasmehnila.

Svetel žarek v njegovih očeh je izginil. Nisem ve-dela, da ga bom s tem smehom tako ranila. Oprostila sem se mu, a veselje se ni povrnilo. Ko sem šla po hribu navzdol, sem jokala. Vem, ranila sem ga in če-prav mi je odpustil, me skeli in reže v srcu. Tako rad ima svojo domačo hišo in zemljo okrog nje, jaz pa sem se mu smejala.

Kmalu sem ga srečala. Ni se obrnil stran in to mi je dalo poguma. Nasmehnila sem se mu, kot takrat — prvič. On pa je le žalostno povsli oči. Da, to so njegove oči, ki jih vidim še sedaj!

Mnogokrat se še vidiva, a grem mimo brez nasme-ha. Pa ne da bi bila jezna. Je smeh mi zamre, še pre-den se zganejo ustnice v pozdrav. Občutek krivde in žalosti v njegovih očeh sta močnejša od skromne ve-sele misli.

Zdaj je odšel — daleč v tujino. Nisva se poslovila, čeprav bi mu bila še tako rada povedala v slovo kaj lepega in vzpodbudnega. Najraje pa bi mu rekla: »Vrni se! Toda kmalu, saj te čaka topel dom, čaka te sadov-njak, čaka te polje in vinograd... čakam te jaz!«

J. S.

Bralci pišejo

NE VESTE — TO SEM BILA JAZ

Ze od mladih nog sem zelo rada prepevala. Mamica je videla mojo nadarjenost in me še bolj pritegnila k petju. Tudi v otroškem vrtcu sem prepevala. Ko pa sem že hodila v šolo, sem se vključila v pevski zbor. V tretjem razredu sem pela pri Celjskem instrumentalnem kvintetu. Bila sem zelo vesela, ker sem uspela.

Z ansamblom smo hodili tudi na koncerte. Imeli smo svoje plakate in slike. Slikali smo se na Frankolovem, pri nekem mlinu. Prišel pa je čas, ko bi morali iti posneti ploščo. Nazadnje smo se domenili, da jo bomo šli posnet v Zagreb. Tisti dan sem se posebno načudila snemanju, saj si do takrat tega nisem znala niti predstavljati.

Cez nekaj dni sem že lahko poslušala svojo ploščo. Bila sem presrečna. Nisem mogla verjeti, da je to res. V šoli pa mi niso verjeli. Niso mi hoteli verjeti, da sem bila to res jaz. Zato sem ploščo prinesla v šolo, da so jo lahko poslušali.

Sedaj že hodim v šesti razred in še vedno se spominjam, kako lepo je bilo takrat, ko sem prvič šla posnet ploščo. Svojo ploščo vedno rada poslušam. Želim, da bi posnela še več plošč.

Mirica Podgoršek, 6a,
Osnovna šola, Štore

PRVI KORAK

Kakor po navadi smo se tudi tisti večer pogovarjali pod košato brezo. Nebo je bilo jasno, mesečina pa je padala naravnost v njegov obraz. Lepo so se videle njegove modre oči, iz ust so se mu svetili belj zobje, besede pa so bile polne življenja, polne nečesa, kar do se daj niso imele.

V sebi sem čutila, kako se sprehajajo po telesu mravljinici gor in dol. Obraz mi je postal vroč in rdeč. Odičila sem se, da zapustim to družbo, ki jo je sestavljal ON, sošolka in jaz. A kako naj to povem, kajti ne bi se rada izdala, da ga ljubim.

Dnevi so se tako ponavljali, a jaz nisem mogla več zdržati. Moje mnenje in občutke sem povedala prijateljici Svetovani. Mi je, naj napišem pismo prvi trenutek sem pomislila da sem dekle in tudi dam na svojo čast. »Dekle ne sme nikdar začeti v ljubezni!« mi je nekoč dejala mati. A tokrat je bila ljubezen premočna. Odičila sem se, da napišem pismo. S Ksenijo pomočjo sem ga sestavila. Glasilo se je približno takole:

... Boštjan!

Upam, da se ti ne bom zdela preveč otročja, ker sem prišla za pero in napisala te vrstice. A moje srce ne dopušča, da odlašam iz dneva v dan. Preveliko je hrepenenje po tebi. V meni je premalo moči, da ti izrečem le dve ali tri besede, ki pa pomenijo veliko. To so: Ljubim te ali rada te imam! Zato, prosim te, ne reci NE, kajti v meni

kipi hrepenenje po tebi. Lep pozdrav in poljub od Darje.

To pismo sem opremila s številnimi srčki in s svežo štiriperesno deteljico. Izročila pa mu ga je Ksenija — moja prijateljica.

Ne morete verjeti, kakšna sem bila tisti dan. Raztresena kakor prava pubertetnica. Vse popoldne sem se skrivala v sobi, popoldne pa sem morala z bratom v knjižnico. Ko sem se vračala, pa se je zgodilo to kar sem se najbolj bala. Na poti ekspresu se je pripeljal on — on, ki je imel v žepu pismo — listek, katerega sem še pred kratkim imela jaz. Ustnice so se mu raztegnile, pokazali so se beli zobje, besede pomešane s smehom, pa so bile puste, mrke, zame polnoma mrtve. Moj obraz je postal rdeč in resen, a izjavila nisem niti besede. Bilo mi je žal, žal kaj sem storila. A po toči zvoniti je prepozno. Njegov posiljen smeh mi je pobral vse upanje, še najmanjši žarek ljubezni do njega. Končno se je spomnil, da je ob tem času odšel, zato je odšel. A pred odhodom je še dejal: »Zvečer ob pol osmih pod brezo!« Te besede so bile čiste, brez šuma in hihitanja. Tako se je v meni zopet pojavila iskrica upanja.

To popoldne se je vleklo, kot da bi nategovala elastiko v neskončnost. Bila sem živčna in težko sem pričakovala odločitve. Ker pa vse enkrat mine, so minile tudi te ure. Točno ob določenem uri sva se sešla na določenem mestu. Prišla sem s povešeno glavo, a on mi jo je kmalu dvignil. Res, moja velika želja se je v tem trenutku uresničila. Prijel me je okoli pasu in na licu sem začutila nežen poljub, v uho pa so prihajale besede: »Tudi jaz te imam rad.« Sprva sem mislila, da le sanjam, a ob premišljanju sem ugotovila, da je resnica.

Tako sem z nekimi besedami dobila odgovor na vprašanje. No, sedaj se najina ljubezen že razcveta, čeprav je jesen in upam, da ne bo ovenela tako kmalu, kajti željna sem njega in njegove neznosti.

Darja

SVET V KATEREM ŽIVIM, IN SVET, KI SI GA ŽELIM

AMERICANI NADALJUJEJO NAPAD NA VIETNAM, ZLOCINCI UBILI NEKEGA MOŽA, NASLI NEZNA NO TRUPLO, HUDE PROMETNE NESREČE...

Takšne naslove lahko zasledimo v časopisih, v revijah — povsod. Vendar, tempo današnjega življenja je tako hiter, da preprosto povedano človek ni ma časa, da bi pomislil na vse dogodke, ki se dogajajo v svetu. Nепrestano se nam mudi, vedno hitimo. Včasih pa le najdemo trenutek, v katerem pomislimo na vse grozote, ki so dandanes v svetu že nekaj vsakdanjega. Vendar to so le pojmi, za katere si postavljamo vedno nova vprašanja, od

govorov pa ni. Kdo bi znal odgovoriti na vprašanje: »Zakaj so vojne?« Govorijo jih. Pa saj, kdo od nas ima čas pomisliti na vojno, na kraje in ljudi, ki žive in trpijo v vojnem času, ko pa je nam lepo. Le redkokd se zaveda, da so na svetu še drugi, ne le OZN IN TUDI NA DRUGE MORAMO VČASIH POMISLITI. Večkrat lahko opazujemo dogajanja v Vietnamu na slikah, v televizijskih oddajah. In takrat, ko so naše oči same priča grozljivim dogodkom, se zgražamo nad vojno in sočustvujemo s trpečimi. Takrat je vsem hudo. In — če se vsi zgražamo nad grozotami vojne — ZA KAJ SO VOJNE? Zakaj se ljudje takrat, ko se obojujejo, ko se pripravljajo na vojno, ne zavedajo, da bodo umorili na tisoče nedolžnih življenj. Zakaj? Saj smo vsi ljudje — vsi vemo, kako lepo je živeti, kako je lepo življenje. ČE JE MIR. Koliko ljudi je bilo prikrasnih za življenje, zaradi vojne — in koliko jih še bo?

Potem pomislimo tudi na tiste, ki so umrli zaradi brezsrčnih ljudi — zločincev. In zakaj ti ubijalci? Zaradi denarja? Zaradi bogastva? Zaradi materialnih koristi? Kaj se res ti brezsrčneži v trenutku, ko morijo človeka, zavedajo, da morijo življenje, ne pa predmet? O, če bi lahko naštevati vzro-

ke, še vprašanja! Pomislimo na tisto predečo vprašanje, ki tare toliko duš. Marsikateri otrok ne ve, kaj pomeni beseda — družina, družinska ljubezen, kaj pomeni mama ali očkova ljubezen. In zakaj ne vedo? Zato, ker je v hiši pijača — vinje nost. In to je tisto, kar v večini družin razdira življenje. Mogoče je vzrok nerazumevanje do sočloveka — mogoče kaj drugega, z eno besedo povedano — razočaranje nad življenjem. In zakaj so ljudje razočarani? Tu se konča tisti začarani krog, iz katerega ne najdemo izhoda.

Ni dneva, ko ne bi slišali kakšno konferenco ali poročilo. Včasih govorimo o miru, včasih o ljubezni med narodi, včasih o gospodarstvu ali tehniki, včasih pa tudi o enakopravnosti med ljudmi. Vendar pa, zakaj pa so vse te konference, slavnostna kosila in večerje, ko pa ni enakopravnosti. Pomislimo na črne ali ljudi druge politike! So ti enakopravni z belci? Govorimo niso. Sama sem bila priča dogodku, ko so ljudje kazali s prstom na črnecem. Kaj črnec ni človek? Zakaj imajo predstavniki te ali druge rase svoja prevozna sredstva, svoje šole, svoje učitelje, svoje četrti? Ne, temu gotovo ne moremo reči ENAKOPRAVNOST ali LJUBEZEN med narodi.

MOJA LJUBEZENSKA ZGODBA

Bilo je jeseni, ko je prišel v naš razred novi sošollec. Bil je leto starejši od nas in se nekako ni mogel vključiti v naš krog. Cisto drugačen je bil od »starih« fantov. Vedno sam, tih, ne meneč se za vse, kar se dogaja okrog njega. Kot da ga ne bi nič zanimalo.

Zaljubila sem se vanj. Ne bom rekla, da je bila ljubezen na prvi pogled, kajti vanjo ne verjamem. Prihajala je počasi, me napeljevala delček za delčkom, ne da bi se jaz tega zavedala. Vse je bilo tako nedolžno, tako noro. Ko ga je profesor poklical, sem tiščala pesti tako trdo, da so postali členki beli, in upala, da mu bo to prineslo srečo. In če je profesor vprašal mene, sem vsa zardeva jecljaje odgovarjala. Zavedala sem se samo tega, da sedi ON tam zadaj in me lahko gleda in posluša. Ure in ure sem presedela tako, da sem gledala njegov profil v okenski štupi. Grmada znanja in snovi je tekla mimo mene kot hudournik — brez vsake koristi.

Potem pa, nekega dne se mi je zadelo, da tudi on mene opazuje. In najine oči so se srečale in potopile druge v druge. Obstajala sva samo še midva. Razred in sošolci so izginiti. Samo midva in neskončna neznost njegovih pogledov. Nikoli ne bom pozabila njegovih oči. Sanjala sem samo o njem in mislila le nanj. Tudi jokala sem. Morala sem nekako spraviti iz sebe bolečino pričakovanja in neusmiljenih sanj. Bila sem presrečna, če se mi je nasmehnil, če sva šla skupaj domov. Neznansko mnogo je pomenilo zame, če me je prosil za zvezek.

Nikoli nisva mnogo govorila. Zdelo se mi je, da se boji sebe in svojih občutkov. Ko sem ga dobobra spoznala, sem uvidela, da zaman pričakujem kakršnihkoli priznanj. Preveč je zaprt vase in resen. Toda nesreča je bila v tem, da sem tudi sama taka. Iskala sem rešitve. Da, lahko bi mu rekla: »Ljubim te!« Potem bi bilo vse tako enostavno, a tega nisem zmogla. Vse bi storila, umrla bi zanj, da bi mu dokazala ljubezen, le teh dveh besed nisem mogla spraviti z jezika. Sama sebi sem se zdelala kot trapasta, neumna smrklija. Kot petošolka, ki se je prvič zaljubila v šestošolca. Jaz sem že vendar odrasla tem muham. Kdaj sem že prebolela prvo ljubezen! Očitno sem si, da samo čakam in se mučim.

Ob koncu šolskega leta sta se najini poti ločili. Še preden sva se našla. Tisti suhi vadijoni je bila njegova zadnja beseda. Najraje bi se vrgla za njim, zakričala v veter: »Ostani tu, saj te vendar ljubim!« A sem stala tam ob zidu na postaji in kot izgubljena gledala, kako izginja med ljudmi, ki hitijo proti viaduktu in nazaj.

Kdo je kriv? Midva? Usoda? Tudi v usodo ne verjamem. Takšno je pač življenje — c'est la vie. Tolažim se: čas bo prekril vse spomine, upanje in bolečino, kot je jesensko listje prekrilo najine poti. Pozabila bom. A kadar ga srečam v mestu, vem, da srce nikdar ne pozabi.

Danijela

Pa kaj! Ten vprašanj je še in še. Govorjenje pa je zastoj. Človek je v marsičem napravil velik korak, ta pa ga ne zna in ne more napraviti. Prav takšen ali vsaj podobno je svet, v katerem živim. In kakšen je svet, ki si ga želim?

Želim si svet, kjer ne bo vojne, kjer ne bo denar pomenil vse, kjer ne bo rasne diskriminacije, kjer se bodo ljudje ljubili, se razumeli, kjer bo vsak otrok poznal besedo družina, kjer bo mir, prijateljstvo med ljudmi... kjer bo lepo.

Mogoče so te želje prezahtevne za izvršitev, mogoče celo tako zahtevne, da jih ne bomo mogli nikoli izvršiti. Mogoče pa se bo človek le spametoval in si uredil življenje tako, da bo vsem prav.

Tega nihče ne ve. Ne vemo niti tega, kaj vse se nam lahko pripeti že jutri...

Judita Počkarj,
8. c. I. osnovna šola,
Celje

IZPOVED MRTVEGA SRCA

»Ubiti ste me in zavedam se, da zame nikoli več ne bo pomladi, ne sonca in ne sreče.«

Stene se megle pred očmi. Pohištvo pleše divji kaos. V prsih nosim težko breme. Od kdaj? Le od kdaj?

Izstopam iz avtobusa. Morje, sonce, palme... Srečna bom. Vem, da bom tukaj srečna. Hitim na plažo. Koliko ljudi na tem koščku zemlje. Veselo se namakam v morju. To je užitek. Globoko v sebi sklenem, da ne bom nikoli več žalostna. Nikoli več. Pozabila bom na žalostne dni, na prelite solze. Tudi jaz moram živeti življenje. Življenje! Kaj je to? Dom, služba, dom? Morda dihanje, globoko ali nežno, kakršnokoli? Pisanje obrupnih izpovedi? Spomin preteklosti? Pesničen prihodnosti pri 20 letih? Kompleksi, s katerimi me je obdarila narava? Obup solze, žalost, ponižanje vase?

Vse imam: sonce, morje... Imam zares vse? Pogledam objeti par in tesno mi postane pri srcu. Čutim drhtenje po ljubezni, željnem telesu in zavem se, da je ljubezen tisto, kar želim, po čemer hrepenim.

Ljubezen... Dajanje, je-manje, a vračanja ni. Sama sem gledala ga. Nasmehne se in pride k meni. Ugotavljam njegova leta. Morda 25, a največ 30. Gost, kratki pritrženi lasje me spominjajo na listje v jeseni. Njegove nemirne oči se ironično lesketajo v zeleno-rjavi niansi. Ustnice polne željne v drhtečem pričakovanju. Zagorela brnasta polt. Izpoved brez besed. Ne vprašam ga, kdo je, kaj je, od kje je. Ne morem mu slediti.

Sediva na skali iznad obale. Gledam modro neskončnost in ugotavljam, kakšno igro igra.

Prižme me na prsi. Nežni prstje se polgravo z mojimi lasmi. Zreva si v oči neskončno dolgo. Po ljub, nežen, a vendar boleč. Drhtenje. Zakaj? Hočem se umiriti, a se ne morem. Močno utripanje srca. Z neizmernim užikom plimam naslodo njegovih poljubov. Da, to je

življenje, si mislim. Ne to ni življenje, to je igra bezen, ljubezen se oglašuje v meni. Torej ljubezen v življenju. Globoka, nežna, a vendar strastna ljubezen.

Odhaja. Sama sem Debeja kepa mi zapira grlo. Kričala bi, a ne morem. V prsih čutim težko breme. Jokala bi, a ni solza. Topo strmin v modro neskončnost in ne mislim na nič. Brez volje vstanem in grem dalje, na prejšnjo, neznano kam...

Vračam se. Ne zanima me, kaj je danes, kaj bo jutri. Zame je dan enak dnevu. Želja po spremembi. Misli razmetane. Enoličnost. Po trpkim spremembi zopet dom — služba — dom. Življenje gre spokojno svojo pot. Ponočno mimo mene. Niti ne obregne se obme...

Razmetana soba. Povsod nered. Kje je občutek reda, lepote? Ni ga več. Prižadevam si narediti red. Na mizo postavim šopek vrtnic. Mislim o cvetju. Kako zelo so lepe. A jutri? Da, jutri bodo ožvezele. Kakor moje upanje v življenje.

Angelica Drobne,
Zal...

MOJA DOMOVINA

Moja domovina je Jugoslavija. V njej živimo Slovenci. Govorimo slovenski jezik. Glavno mesto naše ožje domovine Slovenije je Ljubljana. Slovenija je gorata dežela. V njej najdeš neštete naravne lepote. Imamo visoke gore, nižine in morje. Kdor ljubi domovino, ne odhaja v tujino, temveč ostane doma.

Zal pa morajo nekateri naši rojaki živeti izven domovine. To so Koroški Slovenci. Želijo si, da bi živeli v svoji domovini Sloveniji, vendar pa si sami ne morejo pomagati, ker so si del naše domovine prisvojili pohlepni sosedi.

Nekaj pa je tudi takih ljudi, ki svoje domovine ne marajo in raje odhajajo v tujino. Svojo domovino imam zelo rada. Zato je nikoli ne bom zapustila.

Mojca Gašpar,
5. b. Osnovna šola,
Štore

OB GROBU

Kako svetel je dan! Tvoje obličje je nežno, mehka je tvoja dlan. V temi do sedaj si mi bila neznana.

Alkohol! Prekletstvo tvoje uničilo je življenje in srečo njeno-moje. Sam ostal sem ruševina gorja pod pritiskom težkih mor, življenja brez obzorja.

Kako svetel je dan. Tvoje vroče ustne bi poljubljaj nežno. Kje so? Zamrle so v trpkim dan, na ljubezen moja čakajo zaman.

Uničil alkohol si njeno dušo. Ljubil danes bi jo nežno in boječe... Telo njeno pa trohni pod rušo.

Ne pijem več, nič več! Njo čakam ljubeče — zaman.

Kako svetel je dan, ko trezen gledam v svet. Umrla si, odšla v brezdan, jaz pa vem, da pil ne bodem spet. A. D.

Bralci pišejo

NIMA PRAVICE DO NJEGA

Vsak teden nam NT prinese novo ljubezensko zgodbo. Sprva se za te zgodbe nisem zanimala, zdaj pa jih vedno znova prebiram. Toliko različnih zgodb, vse pa imajo isto osnovo — ljubezen do nekega, kogarkoli, ljubezen do človeka, za katerega veš, da ti pomeni vse.

Moja ljubezen živi le še kot globoka rana v srcu. Končala se je, ko sem to najmanj pričakovala. Sicer pa se je tako tudi začela.

Bila sem mlado, nezkušeno dekletce, ko sem ga spoznala. Bil je ponedeljek, vsi avtobusi proti Celju so bili nabito polni. Na postaji sem čakala že skoraj uro, a nihče ni ustavil. Sprevodnik nam je samo pomahal z roko in avtobus je odpeljal dalje. Obupana sem dvignila palec. Redkokdaj sem se odločila za stopanje. V glavi so mi blodile najrazličnejše predstave o okrutnih soferjih, ki radi ustavljajo na vseh stoparkah in jih zapeljujejo...

Avtomobili so vozili mimo, tu in tam se je mogoče ozri name, zamahnil z roko in odšel dalje. Že sem mislila, da bom morala ostati doma, ko so ostro zavili zavore. Rdeči fiat je zapeljal na rob ceste, mlad moški me je pomahal: »V šolo, kajne?« se mi je nasmešnil. Šele ko sem zlezla v avto, sem zagledala njegov obraz v vzvratnem ogledalu. Pravi rimski nos, nebo modre oči, črni, rahlo skodrani lasje. Moj bog, to je bil obraz mojega princa iz sanj. Nikdar nisem verjela v ljubezen na prvi pogled, toda ta moški me je očaral. Ne vem več, kaj sva se pogovarjala, toda po šoli me je počakal in nato se vsak naslednji dan do počitnic. Naključje je naneslo, da sva se spet srečala v Dubrovniku. Nikdar ne bom pozabila tistih dni, polnih sonca in ljubezni. Podila sva se po skalah, nabirala školjke, lovila ribe in odhajala na neskončne potepe po srednjeveškem mestu. V tistih dneh moje zaljubljenosti nisem slutila, da bo ljubezni tako hitro konec. Nekega večera, ko je morje nemirno pljuskalo ob obalo in so se galebi vrese zaganjali nad vodo, mi je povedal, da je poročen. »Oprostite mi, nisem ti prej povedal, veš. Ljubim te!« Tisti hip se je v meni vse podrla. Že naslednje jutro sem pobrala kovčke in se vrnila domov. Težko mi je bilo, toda zavedala sem se, da nimam pravice krhati družinske sreče, ki je bila že tako skrhana.

Nekajkrat me je še iskal na domu ali v šoli, toda bilo je zaman. Nekeč mi je napisal pismo in me prosil, naj mu oprostim in se vrnem k njemu. Zelen se je ločiti od žene, toda nisem mu pustila. Odsila sem iz njegovega življenja in namenoma ostala doma, samo da bi me pozabil. Danes je njegova družina spet srečna in ko ga z vozičkom srečam v mestu, se mi prijateljsko nasmehe. V meni pa se

spet oglasi: nimam pravice do njega.

M. K.

BREZOBZIRNI VOZNIKI

Deževni dan ni obetala nič dobrega. Ko sva šli s sošolko na postajo, sva se pogovarjali o vremenu.

»Pljusk,« se je zaslišalo. Še predno sva se zavedli, kaj se dogaja, sva že bili mokri od nog do glave. Videli sva se avtomobil, ki je drvel pred nama in izgubil na koncu ulice. Seveda brez pripomb nista ostali, čeprav ni nič pomagalo. Vendar je na cestah še več takih voznikov, ki se s takimi dejanji izživljajo. Pridružujejo se jim vozniki tovornjakov in avtobusov, saj bi zanje tudi lahko navedla primere in imena voznikov z nasmejanimi obrazi ob tem dejanju. Je pa na srečo veliko voznikov, ki lepo vozijo in celo počakajo, da ubogega pešca ne zmočijo. Po teh voznikih se tudi vi ravnejte, pa vas nihče več ne bo opravičeval.

Marta Golež, Proseniško

DOMOVINA

Domovina, moja, slovenska si, tebe ljubim in ostala bom ti zvesta vse dni. Slovenska mati me je rodila, slovensko dala mi je ime, ko v zibelki me je zibala, preplevala mi pesnice. Ko gledam planine naše, s snegom pokrite ste, v soncu se bleščite, v tihoti šivite. Okrešelj moj, tam slap Savinje je tvoj, med skalami si pot utira v strugo širšo se prodira. Planine ve sive, ne vem, kaj dala bi za vas, rada prebila med vami bi krajši čas! Se sonca naučila bi, zraka, vedno bila srečna bi taka. Prelepa Logarska dolina polna si krasot. Robanov, Matkov kot te vabi, nikdar tega ne pozabi! Kamniške planine, slovenski zemlji ste v ponos. Mogočno Pohorje bogato si z gozdovi in s svojimi domovi. Bohinj, Bled, jezero živa se v svet v krasoto sta Gorenjski. Ponosna sem na te nikjer ni lepše deželice. Ko konec bo življenja, ko konec bo trpljenja, slovenska gomila bo mene krila.

Marija Podlesnik, Celje

O NESREČAH

Ker se vsak dan vozim z izletniškim avtobusom na relaciji Velenje—Topolšica in obratno, sem pričel marsikakšni napaki in nepotrpežljivosti sprevodnikov in soferjev. Tako sem se na primer v nedeljo 19. 11. 1972 peljala v Topolšico z avtobusom št. CE-449-72 zvečer ob 18.50 uri, ko je na postaji v Metličah izstopila mati z otrokom. Mati je bila zunanaj, otrok je bil v avtobusu, ko je sofer že peljal naprej, sprevodnik pa zapiral vrata in za las je manjkalo, da ni prišlo do nesreče. Lahko bi prišla mati pod kolesa avtobusa, otroka pa bi potegnili za seboj, ker ga je držala za roklo, da ga vzame iz avtobusa.

Podobna nesreča bi se lahko zgodila 20. 11. ob 7.10 uri pri I. osnovni šoli, ko je izstopal starejši mož z dvema majhnima otrokoma. Sofer je že hotel odpeljati s postaje, sprevodnik pa je zapiral vrata. Zakaj takšna naglica? Potem pa čakajo na avtobusnih postajah, ker pripelje prežgodaj.

Toliko je prometnih nesreč in jih to še ni izužilo. Ko bo prišlo do nesreče, bo prepozno. Sreče me boli, ker vidim takšne in podobne primere. Vaša zvesta bralka

»BAKLA« SNEMA

Predsednik jamarskega kluba Bakla v Letušu, Mirko Flere, nam je odgovoril na nekaj vprašanj o delu in življenju tega kluba:

Naš klub je mlada organizacija. Ustanovljena je šele letos, zato se tudi ni moglo slišati o našem delu. Neradi se mnogo oglašamo preko časopisov. Moram pa poudariti, da smo že v tem kratkem obdobju mnogo storili. Raziskali smo veliko jam v našem območju, to je v Zgornji Savinjski dolini. Ni nam žal niti trenutka, ki smo ga porabili za ekurzije, saj smo se vselej vračali z lepimi rezultati in videli mnogo lepote, ki jih skriva narava pod zemljo. Pred kratkim smo si izbrali težko nalogo. Odsli smo v Zg. Savinjsko dolino z namenom, da posnamemo film, ki nam bo služil za obveščanje ljudi o našem delu. Mnenja sem, da podatki, ki jih zbiramo, niso le turističnega pomena, ampak bi lahko mnogo pomenili tudi za civilno zaščito. Zato mislim, da pre malo vrednotijo jamarske klube.

In zakaj mislite, da je tako?

Ne vem pravega vzroka. Morda je ta vrsta našega dela še pre malo poznana in še zanjo ni zanimanja. V velikih finančnih te-

MIRKO FLERE

žavah smo bili pred odhodom na snemanje filma. Nujno smo potrebovali finančno pomoč. V 15 podjetij smo poslali prošnje v upanju na ugodno rešitev, a smo na žalost ostali brez vsakega pozitivnega odgovora. Da pa bi naš načrt ne izpeljali, smo se obrnili na naše krajevne organizacije, kjer smo le našli razumevanje. Tudi udarniško delo na cesti nam je omogočilo zboljšati finančno stanje. Seveda še snemanje ni gotovo, saj smo šele na polovici, a vseeno upam, da bomo delo uspešno končali. Naš klub ne šteje mnogo članov, a vseeno smo pripravljani mnogo storiti. Program, ki smo si ga na prvi seji zadali, obsega mnogo več kot pa same raziskave jam. Preko cele

zimske sezone nameravamo prirediti vrsto manifestacij, ki nam bodo pomagale izboljšati finančno stanje ter omogočile nabavo novega in strokovnega inventarja, ki je nujno potreben za pravilno in varno raziskavo. Najtežji problem pri nas v Jugoslaviji je, da v športnih trgovinah pribora za naše delo ni. Problemov, kot vidite nam ne manjka, le podpore potrebujemo in naše delo bo potekalo normalno, varno in uspešno.

B. Martin

S KOMBIJEM V ŠOLO

Zopet se je pričelo šolsko leto. Vsako leto smo šli radi v šolo, tako radi kot letos pa še nikoli, saj so nam obljubili, da se bomo vozili s kombijem. Ta novica je razveselila vse ljudi na Dobrovljah, najbolj pa nas otroke. Tega pa nismo verjeli vse dotlej, ko so nam prvi dan pouka v šoli povedali, kje naj se zbiramo in počakamo kombi. Res je napočil dan, katerega smo vsi težko čakali. Na Dobrovlje je prispel lep rdeč kombi, ki je last brislovškega gasilskega društva. Vstopili smo in se odpeljali. Vožnja je bila kratka in prijetna. Minevali so dnevi, mi pa smo se še vedno vozili v šolo z gasilskim kombijem.

Nekega dne nam je tovariš ravnatelj povedal, da bomo dobili nov kombi. To se je tudi kmalu uresničilo. Nekaj ponedeljkov je na Dobrovlje prispel lep nov šestnajst sedežni kombi. Bil je večji in udobnejši od prejšnjega. Sedaj se spet vsak dan zbiramo in čakamo na kombi. Med čakanjem se vedno pogovarjamo, kako lepo nam je in kako pošebljajo za nas. Vsakdo reče: »Tako lepo kot nam je sedaj, nam še nikoli ni bilo.«

Ko kombi drvi v dolino, mi pa vsak zase tiho premišljujemo, kako je bilo takrat, ko smo morali peš ob vsakem vremenu v dolino. Morali smo po spolzki stezi, včasih vsi mokri in prezeblji. Pozimi smo šli od doma, ko je bilo še čisto temno, gazili smo visok sneg in si svetili s smrekovimi trskami. Toda vedno smo bili nasmejani. Nikoli nismo pomislili, da nam bo kdaj tako lepo, kot nam je sedaj.

Pozneje je občina poskrbela, da smo stanovali v dolini pri tujih ljudeh. To pa je imelo dobre in slabe strani. V dolini smo stanovali cel teden, kar se nam je zdelo zelo dolgo. Bili smo navezani na dom in nam je bilo dolgočas po njem. Stanovali smo pri dobrih ljudeh. Bili smo na topleni, imeli dovolj časa za učenje in pot v šolo je bila kratka. Veseli smo in hvaležni, da nam je tako lepo, zdaj se nam, da še sonce jasneje in topleje sije kot takrat, ko je bilo še vse drugače.

Obljubljamo, da se bomo učili in razrede bolj uspešno izdelovali kot prej. Iz srca se zahvaljujemo vsi ljudje iz Dobrovelj, posebno pa mi otroci, ki se vozimo s kombijem v šolo.

Učenci iz Dobrovelj: Magda Janžovnik, Jožica Janžovnik, Dani Janžovnik, Vojko Ramšak, Irena Ramšak, Verica Potočnik, Jožica Vratnik, Ernica Vratnik, Anica Kokovnik, Verica Kokovnik, Marija Potočnik, Viktor Potočnik, Branko Potočnik, Marička Ramšak, Jožica Rov-

šnik, Franci Forštner, Danica Završnik, Zlatko Matko, Alojz Kokovnik, Marijana Vratnik in Marjan Forštner.

ŠE DRUGA PLAT DOMA POČITKA V IMPOLCI

V zadnji številki NT je bil objavljen moj dopis Blagostanje v domu počitka, danes pa bi rad povedal tudi o tem, kar ne spada pod »blagostanje« in kar govori o slabem položaju nekaterih oskrbovancev.

V domu sem že 12 let in dobro poznam razmere. Vsa ta leta sem stanoval, oziroma sem prebival v sobi, ki je podnevi zaklenjena, in sicer od 6. do 13. ter od 16. do 18. ure. Ker pa bi rad imel tudi podnevi več miru in imel svoje stvari v lastni omari, sem z veliko težavo le dobil sobico s tremi posteljami. V njej pa ni bilo ne nočne omarice, ne mize, da bi človek kaj napisal. Končno sem le dobil malo mizico, na kateri sem lahko kaj napisal za časopise, danes pa sem opazil, da so mi mizo odnesli. Mi, v domu, tako ne moremo s pisanjem kulturno napredovati. Mislim, da bi se dalo to hitro urediti. Menda sem edini v domu, ki pišem v časopise. Mize so po vseh sobah, pa tudi nočne omarice, le v moji ni ničesar.

Cudno se mi zdi ravnanje s človekom, ki je zaradi škrlatinske popolnoma gluho in ki je v domu krojač, tako da so vsi, od medicinske sestre, strežnice, kuharice in oskrbovancev, oblečeni v njegove izdelke. Za vse to pa sem dobival le po 5 novih dinarjev.

Če hočem kamorkoli, moram imeti od direktorja dovolilnico. Ko sem prišel k vam po izrečano nagrado, mi ni napisal dovolilnice za čas, kakor sem ga prosil, temveč od 14. do 18. ure ter za nedeljo od 8. do 12. ure. Ko sem zadnje čase hodil v zobno ambulanto v Sevnici, mi dovolilnice ni pravočasno napisal, zadnji dan pred mojim odhodom pa ga sploh ni bilo v pisarni. Moram pa povedati, da je v domu veliko takih, ki hodijo, kjer hočejo, kot da bi zakon svobodnega človeka veljal le za njih, za me pa ne. Kadar pa so kakšne volitve, pa me vedno silijo, naj volim med prvimi. Ali ni to norčevanje iz mene? Tudi v jedilnici dobivam slabe porcije in če deset minut zamudim, mi nič ne prihranijo in ostanem lačen. Nekaterim pa spravljajo kosilo kar do večerje. Večkokrat je tudi košarica za kruh prazna, skoraj stepejo se za kruh, prav tako tudi za ostanke hrane.

No, tako je v našem domu — in ni samo »blagostanje«.

Jožef Lipovšek, Impolca, Sevnica

ZAKAJ TAKO?

To, kar vam bom navedel, ne bo prijetno, pač pa potrebno.

Sem star naročnik NT. Mislim, da je 24 let nepretrganega naročništva že kar lepa doba. Čeprav opažam, da namenjate novim naročnikom več pozornosti kot starim, me to ne prizadene toliko, kot to, da izpad lista prizadene zmeraj le naročnike, nikoli pa kioskov, ki list NT prodajajo, kot se je to zgodilo pri št. 45 z dne 9. XI. 1972. Naročniki smo dobili list v petek, 15. t.

m., namesto v četrtek kot po navadi, čeprav sem ga v prodaji opazil že v četrtek zjutraj. To pa ni prvič, ampak se ponavlja iz leta v leto. Že itak vse novice, ki so v NT, preberemo prej v ostalih časopisih. Zato nam je NT z zamudno toliko manj zanimiv. V ostalem pa mi je sedanja oblika, vsebina in obseg NT zelo všeč in nimam nobenih drugih pripomb nanj, le da bi redno prihajal do naročnikov.

Upam, da mi moje kritike ne boste štel v zlo. Pa še nekaj bi vas vprašal.

Dvakrat sem že rešil nagradno križanko. Križanka je bila natisnjena, ni pa bilo nikjer datuma, do kdaj je treba križanko oddati in tako verjetno križanke pridejo prepozno.

Prosim uredništvo NT, da se v bodoče takšne napake ne bi ponavljale. Upam, da me bodo pri tem podprli vsi ostali stari in novi naročniki. Vsak ima pač rad redno dostavo.

Anton Arh, Sentjur 125

ODGOVOR: To, da imamo do novih naročnikov drugačen odnos, najbrž ne bo čisto držalo. Glede rednega prihajanja NT pa z vami soglašamo, le da vam svetujemo, da malo pokrepite našo prodajno službo. NT pošiljajo iz Ljubljane in morda res pride do naročnikov večših prepozno. Trudili se bomo tudi mi, da bo vse v redu. V NT poskušajo predstaviti stare novice tako, kot da so nove. Pri križankah pa nam je ponagajal skrat in smo ga za ušesa!

DOBRČANI ŽELIMO PRIJAZNEJŠE PRODAJALCE

Dobrna je lep, prijazen kraj. Tudi uslužbenci, ki strežijo po raznih lokalih, domačinom in turistom, so na splošno prijazni. Najdejo pa se tudi takšni, ki potrošnika dokaj surovo odslužijo.

Dne 5. 11. zjutraj sem vstopil v mesno prodajalno v Dobrni in zahteval kos svinjskega mesa (ker govedine ni bilo). Ker se fa ni bilo, je takrat stregla njegova pomočnica. Ko mi je meso zavela, sem se zahteval pol piščanca na težnico. Imel je nekaj več kot 1 kg, pa pravil: »Vzemite celega, ali pa nič!« Ko sam jo prepričeval, da je piščanec za eno osebo prevelik in da rajši vzamem večkrat po manj, mi je izpod kraja kape, ki jo je imela po tegnjena na oči, neprijazno in odsekano rekla: »Ne, ne morem dati!« in ga je postavila na mesto, kjer ga je vzele. Odsel sem s težkim srcem. Ne samo zato, ker v javni prodajalni za denar nisem dobil mesa in ker se je dekletce tako neprijazno obnašalo, ampak še bolj zato, ker bolnik ni mogel imeti kosila, kakršnega mu je priporočal zdravnik.

Zakaj ne bi v Dobrni, v turističnem kraju, v mesni prodajalni ne imeli še pomočnika tako prijaznega, kot je šef Dofek, ki ga imamo vsi zelo radi.

Mihael Švent, Dobrna

Celje

VEČ SODELOVANJA Z BANKO

USPEL ZBOR UPRAVLJALCEV CELJSKE PODRUŽNICE LJUBLJANSKE

V skladu z novim statutom Ljubljanske banke, ki kot prvi na tem področju upošteva ustavna dopolnila, je bil v četrti dopoldne prvi redni zbor upravljalcev celjske podružnice Ljubljanske banke.

To je bil hkrati uspešen delovni razgovor upravljalcev sredstev, ki se zbirajo v tem celjskem denarnem zavodu. In prav zaradi tega ni naključje, da je stekla tudi beseda o bodoči bančni politiki, čeprav pripomb na dosedanje delo ni bilo. Če bi te misli strnili, bi morali zapisati, da bo treba v prihodnje zagotoviti večjo usklajenost med gospodarskim razvojem, njegovo perspektivo, ekonomiko in bančnimi naložbami. Gre

torej za dobre načrte v gospodarstvu in za takšne naložbe bančnih sredstev, ki bodo kmalu vračale vložena sredstva, ki bodo podirale vse oblike integracij in podobno. Prav tako so podprli težnjo, da bo treba več sredstev namenjati terciarnemu delu gospodarstva in ne samo energetiki ter bazični industriji.

Med pomembne sklepe prvega zbora sodi tudi odločitev, da bo celjska podružnica Ljubljanske banke delala kot temeljna organizacija združenega dela v svojstvu pravne osebe. To pa hkrati pomeni, da sprejema večje pristojnosti, kot jih je imela doslej.

Hvalevredna je ugotovitev, da je dosedanje podpisovanje pogodb o ustanovitvi Ljubljanske banke potrdilo popolno zaupanje gospodarstva do denarnega zavoda. Celjska podružnica ima že doslej podpisane pogodbe s 96 delovnimi in drugimi organizacijami, občinskimi skupščinami itd. Število upravljalcev pa se bo že v kratkem močno povečalo.

Na zboru so izvolili 14 članov v novi izvršilni odbor celjske podružnice Ljubljanske banke, ki bo imel skupaj z direktorjem podružnice petnajst članov.

V razpravi se je pojavil predlog, da naj bi dosedanja poslovna enota celjske podru-

žnice LB v Brežicah postala samostojna podružnica v smislu temeljne organizacije združenega dela. Dokončen sklep o tem bo prinesel zbor banke.

Ko so sklenili razpravo o osnutku novega statuta banke in sprejeli poročilo o razdelitvi anonimnega dela kreditnega sklada podružnice ter ko so izvolili tudi delegate za zbor banke, so v končnem delu razprave znova osvetlili nekatere delovne naloge in pri tem opozorili na družbeno in gospodarsko pomembnost nekaterih dela oseb, naga dohodka na hranilne knjižice.

MB

turizem

LOV NA SULCA je vedno nekaj posebnega. Kateri ribič si ne želi, da bi ga nekega potegnil na suho. No, prilik bo v tej sezoni še dovolj. Pri ribiški družini v Sempetru smo zvedeli, da je lov na sulca odprl še do konca januarja prihodnjega leta. Ker vsako leto točno določijo, koliko jih lahko ulove, naj zapišemo, da jih je letos še vedno na voljo kar dvanajst Dnevne ribolovnice lahko dobite pri TONETU MIKLAJZINU ali gospodarju družine MARJANU JUTERSKU. Za lov se morate pravočasno dogovoriti, ker mora z vami eden izmed šempetrskih ribičev Dnevna dovolilnica stane 40 dinarjev. Na območju mozirske ribiške družine pa dobite dovolilnice pri BRUNU GORIČARJU, Mozirje 73; MIHI CAJNERJU, Deblina 56, Nazarje in IVANU FRICELJU, Kropa 57.

Žalec

VEČJA AKTIVNOST

Nikakor ne bi mogli trditi, da je bila aktivnost organizacij Zveze komunistov v žalski občini v obdobju pred pismom premajhna. Nasprotno, tudi v preteklem obdobju so žalski komunisti ves čas intenzivno spremljali razvoj družbeno ekonomskega življenja v občini, razreševali so številne aktualne probleme in načrtovali posamezne akcije. Vendar pa je potrebno ugotoviti, da je njihova aktivnost v obdobju po pismu predsednika ZKJ tovariša Tita izredno narasla. Povečana aktivnost se odraža na vseh nivojih, to je tako pri delu osnovnih organizacij, kakor tudi na ravni občinske konference in komiteja.

Ni še dolgo tega, ko se je komite sestal na deseti razširjeni seji, ter konkretno obravnaval naloge žalskih komunistov v zvezi s 29. sejo Centralnega komiteja ZKS. Ob tej priložnosti so komunisti podrobno analizirali sklepe CK ter opredelili lastne naloge. Seji komiteja je sledil enodnevni seminar za

vse sekretarje organizacij in aktivov ZK. V okviru tega seminarja so podrobno analizirali naloge organizacij ZK po 4. seji občinske konference. Obravnavane so bile naloge s področja samoupravljanja, socialne diferenciacije, kadrovske politike ter nadaljnjega družbeno ekonomskega razvoja v občini.

Pred dnevi pa se je zopet sestal komite občinske konference ter postavil na dnevni red vprašanja izoblikovanja novih izhodišč za davčno politiko v prihodnjem letu. Ze samo dejstvo, da se je tega vprašanja lotila tudi organizacija ZK v žalski občini kaže na to, kolikšno politično težo in družbeni pomen posvečajo temu sklopu vprašanj. Med drugim je od pravično zastavljene davčne politike odvisno tudi uresničevanje nekaterih stališč, ki so bila sprejeta ob obravnavi socialnega razlikovanja v občini. Poleg te osrednje problematike so na zadnji seji govorili tudi o idejno političnem izobraževanju in uspo-

sabljanju komunistov v letošnji zimski izobraževalni sezoni. Poudariti velja, da ravno vprašanje idejnega izobraževanja komunistov in delavcev v žalski občini že dlje časa posvečajo veliko pozornosti. O tem med drugim pričati tudi letos junija podpisani družbeni dogovor o družbeno političnem usposabljanju delavcev v delovnih organizacijah.

B. S.

ZVONE DRAGAN V VLADI

Mandatar novega slovenskega Izvršnega sveta je v vlado predloagal tudi Zvoneta Dragana, sedaj predsednika komisije za družbeno-ekonomске odnose pri CK ZKS in prej sekretarja komiteja občinske konference ZKS Celje. V vlado je ponovno predlagan tudi inž. Milovan Zidarski je bil prej zaposlen v žalskem kombinatu.

PETNAJST LET

ZVEZE NARAVNIH ZDRAVILIŠČ IN ZDRAVILSKIH KRAJEV SLOVENIJE

V počastitev petnajste obletnice obstoja je bila v peti dopoldne v Rogaški Slatini slavnostna seja članov upravnega odbora Zveze naravnih zdravilišč Slovenije. Ta slavnostni in delovni dogodek je bil povod za kratek pomeniški razgovor s tajnikom zveze, prof. Ludvikom Rebeuškom, ki je na tem mestu vse od ustanovitve ugledne organizacije.

»Kako bi ocenili prehojeno pot?«

»Ne glede na to, da gre za delo, v katerega sem bil aktivno vključen, moram opozoriti na uspešno pot, ki jo je premagala naša organizacija. Zavedati se tudi moramo, da je nastala iz potrebe in zahteve zlasti zdraviliških kolektivov na celjskem območju. Tu je bila Rogaška Slatina, ki je odigrala ob podpori občinske skupščine v Slatini pri Jelsah in takratnega okrajnega ljudskega odbora v Celju pionirsko delo.

Sicer pa so za minuli čas značilna tri delovna obdobja naše zveze. Vsako od njih je trajalo približno po pet let. Prvo je značilno po obdelavi zakonske ureditve zveze in tudi položaja naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev v Sloveniji. Drugo se kaže v prvenstveni ureditvi zdraviliškega značaja naravnih zdravilišč s posebnim poudarkom na varovalnem zavarovanju in končno gre za obdobje odpiranja naravnih zdravilišč za vse skupine potencialnih domačih in tujih obiskovalcev. To obdobje še traja.

»Ali se značilnosti teh obdobja kažejo tudi sicer, recimo v številu nočitev in podobno v naravnih zdraviliščih?«

»Vsekakor. Prvo obdobje je značilno po narascanju števila nočitev vse do približne številke 700.000 v letu 1960. Sledi rahel padec, nakar dosežemo v 1965. letu najvišjo točko, to je nekaj nad 900.000 nočitev skupaj. Po tem letu pa sledi zaradi spremenjenega odnosa do posiljanja socialnih zavarovancev v zdravilišča strm padec, ki se v obdobju 1966/67 ustavi na najnižji točki, nekaj nad 300.000 nočitev domačih gostov. Po 1967. letu znova beležimo stano narascanje števila nočitev v naravnih zdraviliščih, ki se že naslednje leto ustavi na točki, ki velja skoraj še danes. Pri vsem tem je značilno tudi zmanjšanje nočitev tujih gostov, zlasti v zadnjem času, ki se je tudi ustavilo na točki od katere se bistveno ne pričakuje. Vzrok za to je znan: neustrezne nočitvene zmožljivosti. To ugotovitev potrjuje še eno dejstvo. Vtem u se je število nočitvenih zmogljivosti v obdobju od 1960 do 1970. leta v Jugoslaviji povečalo za 130 odstotkov, v Sloveniji za 88, znaša to povečanje za naravna zdravilišča v Sloveniji le 23 odstotkov.«

»Kako ste uspeli rešiti naloge v prvem obdobju dela?«

»Pogled nazaj kaže, da smo uspeli tudi na tem področju, zlasti pri sprejemanju zakonskih predpisov. Kroz prvih uspehov je bil vsekakor slovenski zakon o naravnih zdraviliščih in naravnih zdraviliščih, ki ga je slovenska skupščina sprejela 18. novembra 1960. leta. Temu sledili še drugi akti, ki so urejali položaj, delo in vlog naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev. Pri tem je treba opozoriti tudi na delež šmarske občinske skupščine, ki je kot prva pri nas na začetku 1959. leta sprejela odločbo o zdraviliškem redu za Rogaško Slatino.

»Katere so sedanje značilnosti v delu zveze?«

»Predvsem v povezovanju naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev, v skupni ekonomski propagandi doma in v tujini, v skupnem delu zdraviliških zdravnikov, v delu komisije za samoupravno sporazumevanje itd.«

»In perspektiva?«

»Ta je znana že v sedanjem delovnem načrtu. Morala bo prihodnost prinesla večje povezovanje v poslovni smeri.«

JAVNA
RADIJSKA
ODDAJA
V KONJICAH

V nedeljo, 3. decembra bo v kulturnem domu v Slovenskih Konjicah javna radijska oddaja, ki jo priredi Radio Celje pod pokroviteljstvom tovarne Konus. Na tej oddaji, ki se bo začelo ob 10.30, bodo nastopili vokalni oktet iz Loč, moški zbor »Ivo Struc« iz Konjic ter narodno zabavni ansambel Jareta Zdobca. Nastop bodo pozivile tudi nekatere glasbene točke učencev domače glasbene šole, najatraktivnejši pa bo gotovo nastop ansambla New swing quartet s pevcem Otom Pestnerjem.

To bo hkrati tudi prva radijski oddaji Radia Celje v novi sezoni, ko se bo ta radijska postaja še večkrat oglašila z direktnimi prenosmi iz krajev celjske regije.

—K

FRANCKA
OVČARIČ

Na drugi osnovni šoli v Celju vlada napeto vzdušje. Ker je njihova ekipa zmagala na pionirskem televizijskem kvizu Vsi ve-

mo vse in se tako uvrstila v polfinale, prečepi pred televizorji večina učencev in učiteljev. Studirajo, kombinirajo, pišejo odgovore in držijo fige za korak naprej, za zmago.

Ekipo brihtnih in pridnih glav je bilo potrebno pripravljati in usmerjati. In kaj ima pri tem podoba FRANCKE OVČARICEVE? Tako temeljito je otroke seznanila, da je celotna ekipa šestnajstih pionirjev izdelala s peticami. Potem so morali pionirji sami odločiti, kdo bo tekmoval naprej. Nedvomno, veliko priznanje za to zasluži dolgoletna učiteljica Ovčariceva. Z otroki se ubada v Celju samo štiri leta in je z njimi kar zadovoljna. Ne more pa pozabiti svetlih in težavnih dni učiteljevanja, ki jih je preživela na Koroški. Čeprav naše gore list, iz Dobja doma, je tam pu-

stila svoja najlepša leta - 22 let. Takoj po vojni je kot mlado dekle tja zašlo in krčevite grape ter Uršila gora sta jo stisnili v svoj objem. Službovala je v Strojni nad Prevaljami, ko so bile le z nogami do stopne in je morala dolge ure pešati, da je prišla do petroleja. Potem jo je pot zanesla v Prevalje, pa v Holmec in Dravograd. Danes kot razredna učiteljica vltva v glavo prve učenosti in je pri tem srečna. Ker je skromna, tega ne pove, in pravi da je zadovoljna, le če dela. Privrženost poklicu izraža na ta način, da nikoli ne miruje in zato delo vedno najde.

Dve hčerki ji lepšata dom in ji tudi pri delu pomagata. Uspela ju je vgojiti tako, da sta samostojni za življenje. To, pravi, učiteljica Ovčariceva, da je največja dola, ki jo

obrazi

lahko da dekletoma na pot.

Sicer pa ji je uspelo še nekaj. Ker je sama velika ljubiteljica hribov, saj z njimi raste še od petega leta naprej in je obredla že veliko naših vrhov je to svojo ljubezen poklonila tudi dekletoma. Z njima se odpravi v naravo, pa če je doma še toliko dela. Skupaj premagujejo težave in letijo žulje, če je potrebno. A zavest, skupno občutje nad premagano goro združuje v prijateljstvu, ki vlada v družini.

Služba, dom, otroci, hribovi — v ta svet je razpeta pedagoginja Ovčariceva in to ji nadevse imenitno uspe!

ZDENKA STOPAR

Jubilej Mohorjeve družbe

Minuli teden v sredo je bila v Ljubljani slovesnost ob 120-letnici Mohorjeve družbe — v letu, ko praznuje Slovensko pisateljsko društvo desetdesetletij svojega dela in v letu, ki je namenjeno mednarodnemu prazniku knjige.

Mohorjeva družba predstavlja v slovenskem kulturnem prostoru najstarejšo založbo, njen pobudnik pa je bil škof Anton Martin Slomšek — letos je 110 let, kar je umri, pred stodvajsetimi leti leta 1852 jo pa je ustanovil z Andrejem Elenspielerjem in Antonom Janežičem.

Založba je imela najprej sedež v Celovcu, pozneje se je selila v Prevalje, od tam pa v Celje, kjer je njen sedež še danes. V svojem stodvajsetletnem poslanstvu je v vseh svojih izdajah dala slovenskim ljudem približno trideset milijonov izvodov knjig, pa tudi to je znano, da je Mohorjeva družba tista založniška hiša, ki ima največ knjižnih naročnikov.

V nedeljo, 19. nov. pa je bila slovesnost tudi v Celju. Poleg predstavnikov Mohorjeve družbe in cerkve so se je udeležili tudi vsi celjski družbeno politični delavci. Spregovoril je tudi prof. Anton Aškerc kot predsednik celjske kulturne skupnosti in v svojem govoru poudaril vlogo Mohorjeve družbe — te narodne ustanove, Rado Bordon, sedanji urednik, pa se je v svojem govoru spomnil požrtvovalnega dela vseh tistih, ki so v dosedanjem času pripomogli k razvoju in obstoju Mohorjeve družbe. V svoji izjavi je tudi zagotovil, da bo skušal po svojih najboljših močeh razvijati poslanstvo te kulturne ustanove.

Ob letošnjem praznovanju Mohorjeve družbe bodo dobili vsi njeni člani lepo knjižno darilo.

Svečanost ob prazniku

Včeraj zvečer je bil v Narodnem domu slavnostni koncert, ki sta ga pripravili Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje in Temeljna kulturna skupnost v Celju v počastitev Dneva republike. Sodeloval je Moški komorni zbor iz Celja pod vodstvom Egon Kuneja. Omenjeni zbor je prejel zlato plaketo na letošnjem mariborskem pevskem tekmovanju Naša pesem 72. Na istem tekmovanju je prejel mešanji zbor Francje Prešeren pod vodstvom Edija Goršiča, ki je prav tako bil na sinočnjem slavnostnem koncertu srebrno odličje. Z recitacijskim delom pa so dali svoj delež vsečanosti člani amaterskega gledališča Zelezar Celje Store, ki so se letos s predstavo Remčevega Mrtvega Kurenta udeležili srečanja gledaliških amaterjev v Prizrenu.

MPF 1973

Vrhunsko petje

Priprave za Mladinski pevski festival 1973 so že v polnem teku. Ta manifestacija mladinske zborovske pesni in mednarodno srečanje pajoče mladine bo v času od 31. maja do 3. junija prihodnjega leta, obsegala pa bo zvezno tekmovanje jugoslovanskih mladinskih zborov, mednarodno tekmovanje predmestnijskih mladinskih zborov, koncerte jugoslovanskih in inozemskih zborov, množični koncert združenih mladinskih zborov, posvetovanje glasbenih pedagogov in razstavo mladinske zborovske literature.

Obsežen program pomeni hkrati tudi veliko obvezo ne samo prirediteljev, ampak vseh prijateljev mladinskega petja in ne nazadnje vseh občanov. Skupaj bo namreč nastopilo v Celju 10 tujih zborov s preko 500 pevci ter 26 jugoslovanskih zborov s preko 3000 pevci. Ne glede na to, bo precejšen del pevcev v Celju zgolj en dan, pa bo

število gostov v dneh festivala gotovo presežilo vse prenočitvene kapacitete v Celju pa tudi bližnji okolici. Organizatorji zato v veliki meri zopet pričakujejo pomoč občanov, ki gotovo s svojimi prenočitvenimi možnostmi ne bodo odrekli gostoljubja mlademu pevcu ali pevki od drugod. Sicer pa so se ob podobnih primerih v preteklih letih Celjani še kako izkazali.

In kdo bo nastopal na MPF 1973? Med 26 zbori iz vse države bodo številčno najmočnejši iz Slovenije, pa tudi Celje bo v tej konkurenci solidno zastopano. Kaže pa, da bo ostra konkurenca zborov prišla tudi iz ostalih delov Evrope. Razširitev Mladinskega pevskega festivala v mednarodno tekmovanje je bila verjetno pravilna, saj se bodo obiskovalci koncertov lahko seznanili z najkvalitetnejšimi tujimi mladinskimi zbori. Tako je prireditelj že prejel prijave iz Nizozemske, med katerimi je bil potem sprejet

»Haags Matrozen koor« s 45 dečki. Iz Finske se je prijavil mladinski zbor iz Tapiole, v katerem vseh 40 mladih pevcev istočasno igra tudi razne instrumente. ČSSR je prijavila svoj najboljši mladinski zbor, sodeloval pa bo Celjanom tudi že znan sofijski zbor »Bodra smjana«. Poleg teh so že zagotovljene prijave najboljših zborov iz Poljske, Madžarske, ZR Nemčije in Francije. Ne smemo pa seveda pozabiti mladinskega mešanega zbora celovške gimnazije, ki se je za celjski festival prvi prijavil.

Tako vse kaže, da bo Mladinski pevski festival 1973 izzvenel v hudi mednarodni konkurenci, s tem pa seveda tudi v vrhunski kvaliteti. Vrhunska kvaliteta v mladinskem petju pa je gotovo tisto, kar privlači ne samo poznavalce in »sladokusce«, ampak vsakega, ki mu je lepo petje pri srcu. In lepega petja bo na MPF 1973 več kot dovolj.

iz dnevnika slg

Igralci amaterskega gledališča Zelezar Celje Store marljivo vadijo, saj želijo postaviti na oder takoj po novem letu »Vdovo Rošlino« Cvetka Golarja. Vaje potekajo v Celju, a v prvi polovici decembra pa se bodo preselili na oder v Store. Delo režira Cveto Vernik. Na sliki igralka Marija Ramšakova in Polde.

Zmagovalci

Zmagovita ekipa druge osnovne šole iz Celja v televizijskem kvizu VSI VEMO VSE. Ko je ekipa, ki je sestavljena iz pionirjev SONJE ČERENAK, GREGORJA DOJARJA, DEJANA IN LEONA ŽLAJPAHA, premagala ekipo iz Kranja, se je uvrstila v polfinale in za nasprotnika dobila pionirsko ekipo iz Idrije.

Zmagovita ekipa se je na tekmovanje pripravljala že od maja meseca in nemalo je bilo snovi, skozi katero se je bilo treba pregristi. Zato Celjani, ob prihodnji televizijski oddaji VSI VEMO VSE — držite pesti!

Foto: D. M.

Celje

Iskanje novih poti

Cetudi je imel komorni moški zbor po osvojitvi zlatega mesta Maribor v Celju nekaj priložnostnih nastopov, se bo po velikem zmagovalstvu v mestu ob Dravi prvič predstavil domačim poslušalcem na tretjem abonmanskem koncertu, v sredo, 6. decembra.

Nastop po veliki zmagi je za zbor zahtevna naloga. Pri ti kot zmagovalec še pred domače ljubitelje lepe pesmi in zboru ni malenkost. Tega se pevci z umetniškim vodjem na čelu dobro zavedajo. Zato so tudi priprave več kot skrbne. In ne samo to. Zbor hoče presenetiti tudi tokrat.

Za svoj celovečerni koncert v dvorani Narodnega doma je pripravil izredno lep, bogat in hkrati nov spored. V njem je kar devet pesmi, ki jih zbor še ni zapeel svojim celjskim poslušalcem. Spored so

razdelili v tri dele. Vtem ko bo prvi, že po tradiciji, pripadel klasičnim z Gallusom na čelu, bo drugi v glavnem posvečen Ipavcem, tretji pa narodni pesmi.

Kot po vsebinski, pripravljajo nekaj novosti tudi po tehnični strani. Skratka, novosti na vsakem koraku, novosti, ki bodo prav gotovo navdušile in pritegnile.

Zbor pa bo decembrski nastop posvetil tudi štirim svojim članom, ki so letos dopolnili šestdeseti življenjski jubilej. To so Ivan Lah, Božidar Zohar, Alfonz Vrčkovnik in Egon Kunej. Tako bo celjski koncert dobil tudi po tej plati slavnostno obeležje.

Kot običajno, bodo imeli v okviru abonmanskega nastopa tudi dva koncerta za mladino, in to 11. decembra ob 17.30 in 13. decembra dopoldne.

Ker pričakujejo veliko odmevnost svojega decembrskega nastopa so si 12. januar prihodnjega leta rezervirali za morebitno ponovitev sporeda.

Zbor pa se pod vodstvom Egon Kuneja pripravlja tudi na nekatere druge nastope. V tej zvezi kaže omeniti predvideno gostovanje v zvezni republiki Nemčiji in na Nizozemskem prihodnje leto. Celjski pevci so sprejeli tudi vabilo iz Negotina za sodelovanje na znanih »Mokranjčevih svečanostih«. Gre za tradicionalno srečanje jugoslovanskih pevskih zborov, ki zna postati za komorni moški zbor tudi vsakoletna obveznost. Nastop v Negotinu je predviden za konec septembra prihodnjega leta.

Dela torej več kot dovolj, zahtevnega in uspešnega, v njem pa je iskanje novih poti dobilo posebno mesto.

Odprto pismo jugoslovanski javnosti!

SLOVENSKA ZAVEST in ponos mi ne dovoljujeta, da bi še dalje poslušal prozaične obete avstrijske oblasti v slepi ulici iz gumijevk.

ROKA SE JE SKRČILA V PEST, DVIGA SE NE PONJANJE! Zato pojdem v petek 1. decembra 1972, ob 10. uri z mariborskega TRGA SVOBODE s čopiči in barvami v Celovec in med KOROŠKE BRATE, kjer je TEKLA ZIBELKA SLOVENCEV, uresničiti določilo 7 člena državne pogodbe, ki že 17 let zagotavlja pravice slovenski in hrvaški narodnostni manjšini v Avstriji.

V ABIM MLADE, zdravo razsodne, Slovence in vse Jugoslovane pridružite se, da bomo skupaj rešili čast in ugled našega jezika med KOROŠKIMI SLOVENCII!

PROTESTIRAM proti protijugoslovanski kampanji ter šovinistično nastrojeni organizaciji Kärntner Heimatdienst, ker brezobzirno kršijo načela

ter onečlašajo vrednote slovenskega jezika, katerega KORENINE so naši dedje in očetje s krvjo pognojili, ga plemenitili in bogatili vse od SLOVENSkih TABOROV do danes.

SKLICUJOČ SE na svojo knjigo DEDOVA PIŠČAL, v kateri sem s slovensko miselnostjo in z zdravimi čustvi oživil vrednote SLOVENSkih DEDOV IN VNUKOV, obsojam tuji škorenj in se mu — z žgočo bolečino v vsem svojem bitju — upiram!

JEZIK JE KULTURNO BOGASTVO NARODA! Kot piše Slovenec ga skušam po svojih močeh širiti in obogatiti. Ko je ogrožen naš jezik, je OGROŽENA TUDI NAŠA SVOBODA! Razum in čustvo se upirata sramotnemu in poniževanju SLOVENSKE JEZIKOVNE KORENINE — prepričan sem in verujem, da živi v Jugoslaviji še veliko mladih ljudi, ki ta trenutek mislijo prav tako kot jaz.

ZATO SE ODLOČNO ZBERIMO 1. DECEMBRA ob 10.

uri na TRGU SVOBODE v Mariboru — s čopiči in barvami!

ODPRTO PISMO PIŠEM BREZ NACIONALNE MRŽNJE in brez sovraštva ter z iskreno željo, da bi še dalje ohranili prijateljske odnose s sosednjo Avstrijo. Prav zavoljo teh čistih nagibov sodim, da AVSTRIJSKE OBLASTI ne bodo skušale prepričati uresničitve tega, kar nam pripada.

Ce bo treba, bom stopil tudi h Kreiskemu!

Nikomur ne nameravam biti hlapec! Napočil je trenutek, da rešimo čast in zavest SLOVENSkih DEDOV IN VNUKOV!

Maribor, 10. novembra 1972

MIROSLAV SLANA-MIROS
SLOVENSKI PIŠEC
MARIBOR

Teden srečanj s slovenskimi književniki

NE LAŽE VEDNO SREČA PEVCU

Naj mi oprostí očka Prešeren, če sem si malo sposodil njegove besede iz vsem dobro znane Glose, pa še te sem po svoje potvoril in se resnično bojim njegovega srda. Toda prepričan sem, da sem te besede napisal po resnici, pa čeprav se je pojavila samo za trenutek. Toda ta je bil, celo šestkrat v tednu od 13. do 17. novembra. Ta trenutek je predstavljala množica ljudi, ki je napolnila dvorane v različnih krajih, prišla je poslušat svoje književnike. Pristrčno jih je sprejela in ob slovesu je bila dana želja in obljuba za ponovno snidenje.

Darila celjske občinske skupščine književnikom: Orožnova Zgodovina Celja in okolice

To, da je letos 100-letnica pisateljskega društva in mednarodno leto knjige, smo v zadnjem času v našem tedniku že velikokrat zapisali in tudi o dogodkih v Tednu srečanj s slovenskimi pesniki in pisatelji. Današnje pisanje pa sem strnil v celoto, v konglomerat vtisov in doživetij pa tudi izkušenj, kajti kaj podobnega pri Tedniku še nismo organizirali.

Pričelo se je v ponedeljek s skrbmi, ali bo dvorana v Kostrivnici polna? Toda zjutraj je še prevladovala skrb, ali bosta prišla Karel Grabeljšek in France Filipič, Fran Roš je itak v Celju,

Braslovče, Tone Kuntner je poslal telegram, da žal ne more priti. Toda v Braslovče je odšel pesnik France Filipič, v Vitanje, dve uri prej pa Ivo Zorman, ki so mu miličniki kar ob prihodu v Celje zaračunali 5 starih tisočakov zaradi slabe luči na avtu. Pa je v Vitanju pozabil na to, je preveč pristrčno zabaval mlade poslušalce. Še posebno toplo pa so pozdravili Frana Roša.

V sredo je bil prost dan. Toda četrtek je bil silno zanimiv. Zjutraj sem šel v Rimske Toplice. S kolegom sva peljala tiste knjige, ki bi jih poslušalci morali dobiti, pa

bil pač »šanka« že zaprt. Iz protesta je šel potem zjutraj celo dopoldne brat svoja dela otrokom v štorsk osnovno šolo na Lipi, pa jim je kmalu ušel in so ga potem našli za neko točilno mizo. Ni se mogel upreti svojim »komisarjevskim« spominom in se je popoldne bojda odpravil na obisk pohorskim domačijam, tako da smo ga zvečer pogrešali v gledališču na sprejemu.

V petek so Šentjurčani pripravili sprejem Mimi Malenškovi, Mišku Kranjcu, Danilu Lokarju in Mili Kačičevi, literarni večer je bil res enkratno doživetje in književniki so izrazili željo, da bi še

radi prišli v Šentjur. Potem so se vsi skupaj, s šentjurskimi organizatorji pripeljali v Celje. Tu pa se je znašlo na gledališkem odru kar de-

vet literatov, in sicer Rado Bordon, Saša Vegri, Dušan Mevlja, Niko Grafenauer, Igor Torkar, Ciril Zlobec, Anton Ingolič, Tone Kuntner in Fran Roš. Spregovoril je tudi Miško Kranjec in sicer o poslanstvu Prešernove družbe. Sledil je sprejem v foyerju, kjer je stekel sproščen pogovor o knjigi, pisateljevanju, problemih pri delu. Zelja vseh je bila, da bi ta sreča

nja postala res tradicionalna. Tako je bilo v tednu dni razdaljenih čez petsto knjig, opravljeno pa je bilo poslanstvo, katerega uspehi so zelo dolgoročnega značaja. V vzpodbudo in zadoščenje pa nam je, da je bila močno izražena želja po ponovnih takšnih prireditvah — ki so že postale potreba.

Besedilo in slike:
DRAGO MEDVED

V Rimskih toplicah sta navdušila Svetlana Makarovič in Matevž Hec

njega bi že našli. No, ko so vsi trije sedeli v našem uradništvu, je bilo že nekoliko lažje. Ko smo se pa peljali proti Kostrivnici, pa je nastopila tista skrb okoli udeležbe. Pa je bila odveč — skrb namreč! Preko sto ljudi je do zadnjega kotička napolnilo veliko šolsko sobo. Potem pa uro in pol doživljanja, ki ga bodo ljudje pomnili vse življenje.

Torek je bil naporen. Smiljan Rozman je sporočil, da bo prišel kar naravnost v

jih zvečer nikjer nisem videl, tudi ne obljubljenega pevskega zbora ne, še ravnateljica ni bilo, kaj šele kakšnega predstavnika laške Kulturne skupnosti. No, pa rdeč zato! Prostor je bil pač napolnjen z ljubitelji lepe slovenske besede in Svetlana Makarovičeva in Matevž Hec jih nista razočarala. Razočarali pa smo Celjani Haceta, kar nam je na smrt zameril, ker v hotelu Celei ni mogel več dobiti tretjega litra merlota ob pol enajsti uri zvečer, ker je

Pisatelj Ivo Zorman se je moral potruditi tudi z avtogrami

Karel Grabeljšek, Fran Roš in France Filipič

Srečanje s Petrom Podbrežnikom - Mrtnačem

85 DNI PRVE SOLČAVSKE REPUBLIKE

Takole slabih trideset let bo minilo, ko so v osvobodjeni Solčavi izvolili prvi KRAJEVNI NARODNOOSVOBODILNI ODBOR. Solčava — pojem trpljenja in herojstva, zibelka partizanstva in kraj, kjer so spomini na herojske dni naše oborožene revolucije še vedno živi in pričujoči. Spomenik sredi vasi, stisnjene v gorsko tesno, nemo priča o tem, da je skoraj vsaka hiša dala svojo žrtev ... Bilo je prvega oktobra 1944, ko so tu ljudje v osvobodjeni Solčavi prvič stopili pred glasovalno skrinjico. Volili so svoj Krajevni narodnoosvobodilni odbor. Bila je nedelja, lepa in sončna, volišče pri Šturmu pa svečano okrašeno.

SPOMINI SO ŽIVI

Kje drugje kot v Muzeju revolucije in s pomočjo Lojzeta Požuna sem izvedel, kdo so bili prvi člani narodnoosvobodilnega odbora v Solčavi. V Muzeju revolucije hranijo namreč izvirno dokumentacijo, vse od razglašene o volitvah do volilnih imenikov in seveda rezultatov. No, vse to in še marsikaj drugega pa hrani tudi PETER PODBREŽNIK, upokojenec iz Solčave, ki je bil tajnik tega prvega narodnoosvobodilnega odbora.

»Odbor, da o: pisali? Lahko, samo malo počakajte, bom prinesel nekatere stvari, ki vas kajno zanimati.« Tako nekako sva pričela dolg pogovor s Petrom, ko sva sedela v toplo zakurjeni kuhinji, zunaj pa se je okrog beil pred dnevi zapadli sneg.

»Ste v letih okupacije vsi skozi živeli v Solčavi?«

»Tu sem bil že pred vojno, in sicer kot tajnik občine. Solčava je namreč takrat imela svojo občino. Ko se je pričela vojna, Nemci sem gori še dolgo ni bilo. Nekatere koncem aprila so prišli. Zatekli so me v pisarni, skupaj z županom. Nemški oficir je rekel, da naj vse posle takoj prevzame župan, jaz pa, da sem s tem trenutkom razrešen. Župan je temu nasprotno, češ da ničesar ne zna in da naj kar jaz delam dalje. Ko je še povedal, da bo že on jamčil zame, sem smel delo nadaljevati. Opravljal sem razna administrativna dela, pred Nemci pa smo v glavnem kar precej časa imeli mir.«

»Kdaj so se pojavili prvi partizani?« sem vprašal Petra.

»To je bilo v letu 1942. Jaz sem v tem času razdeljeval

živilske karte, dokler mi jih nekega dne niso več zaupali. Občino so ukinili in Solčava je spadala pod občino Luče. Vmes sem bil nekaj časa na žagi, potem pa zopet v pisarni, vendar tokrat v Lučah. Nekega dne me je Skodočka Ivanka opozorila, da je nevarno zame, ker se nekaj kuha. In tako sem jo julija 1944 popihnil. Pridružil sem se komandi solčavsko logarskega območja. Vedeti je treba, da so Nemci 6. februarja 1944 ukinili tu policijsko postajo in zato so se partizani tod vedno zadrževali. Kmalu sem se pridružil Koroški grupi odredov, delal pa sem v štabu, ki se je nastanil v Logarski dolini. Pisarniškega dela je bilo precej.«

Spominov je veliko in preobsežno bi bilo popisati vse, kar je povedal Peter Podbrežnik, zato malo pohitim.

TEŽAVE Z GODBO

In zgodilo se je, da je moral Peter med godbenike. Drago Tegli, ki je bil komisar na komandi mesta, je organiziral godbo na pihala, ki je vadila na Ljubnem. Peter hoče ali noče, toda moral se je pridružiti godbi, ki naj bi ob raznih slovesnostih dajala pravo vzdušje. Bil je torej na Ljubnem.

»Ste sodelovali pri pripravi na volitve?« sem ga vprašal.

»Kako pa, če pa sem moral dol na Ljubnem pihati v bas. To so v Solčavi opravili drugi, zvedel sem le to, da sem bil na kandidatski listi in kasneje, da sem bil izvoljen. Večkrat sem poskušal, da bi lahko odšel, pa mi Tegli tega nikdar ni dovolil. In tako sem dočkal tisti nesrečni 24. oktober, ko je pogorela Solčava. Nič me ne bi zadržalo, pa tudi Tegli ne. Odšel sem, saj sem med drugim tu imel ženo in dva otoka.«

»V Solčavo ste prišli dan po požigu. Kako je bilo?«

»Zalostno, da nikoli tako. Povsod se je še kadilo, tu in tam še kaj malega gorelo. Ljudi so odgnali v Logarsko dolino. To je ženske, otroke in starce, moških itak ni bilo, saj je bila večina v partizanih, nekaj pa se jih je tudi skrivalo.«

»Odbor je bil izvoljen. Ali ste v teh dneh kaj sejali, ste podvezemali kakšne posebne akcije?«

»Da bi imeli kakšne seje, ne vem, vem pa, da smo se takoj lotili dela. Skrb za pogorelece je bila naša osnovna naloga. Organizirali smo prehrano, usposobili župnišče, ki ni pogorelo, da so lahko v njem stanovali pogorelci in podobno. Odbor tudi kompleten ni bil, saj se je pred Nemci vse razbežalo. Z Bevkškom, Franc Ošep se je pisal, on je bil predsednik tega odbora in še nekateri drugi, smo pač delali, kar smo mogli. Situacija pa je bila težka, zelo težka ...

»Ste potem ostali v Solčavi? Kaj pa godba?«

»Z godbo sem imel stalne težave. Tegli je na vsak način hotel, da pridem nazaj, jaz pa sem vedel, da sem tu bolj potreben. Nekega dne sem se mudil na štabu, pa se okorajžil in telefoniral na štab IV. operativne cone, tovaršinu Jožetu Borštnarju. Požili sem mu težave, pa mi je rekel, da naj povem Tegliju, da naj me takoj pusti na mesto, kamor me je izvolilo ljudstvo, sicer ga bo on na čelu godbe s sekuro na rami nagnal drva sekati za solčavske pogorelece.«

»Ste to povedali Tegliju?« se pozanimam.

»Najprej sem poskusil, če bi opravil Borštnar. Pa mi je samo ponovil, kar je rekel in dodal smrt fašizmu! Pokličem po telefonu Teglija in mu po-

vem. Sprva ni razumel, pa sem mu ponovil in dodal — smrt fašizmu! S tem sva opravila. Odslej sem imel mir.«

»In kako je bilo doslej?«

»Veliko dela smo imeli. Predvsem pa smo organizirali pomoč za pogorelece, kajti družine so se počasi druga za drugo vračale nazaj. Nekateri so odšli k sorodnikom, nekaj pa jih je seveda ostalo tu v vasi.«

O VOLITVAH IN SE O ČEM

Ogledal sem si celotno dokumentacijo, ki z njo razpolaga Peter. Volilni imeniki so

popolnejši morda celo od današnjih. Volilni razglas je bil javno izobešen, prav tako pa tudi rezultati. Na kandidatski listi je bilo 21 občanov, odbor pa je poleg predsednika ter tajnika štel devet članov. Izvoljeni so pač bili tisti, ki so dobili največ glasov. Iz zapisnika, ki je bil sestavljen po volitvah, je razvidno, da je bilo glasovanje 100 odstotno, kljub temu, da je glasovalo le 460 ljudi, kajti ostalih 120 je bilo v partizanih in so bili »opravičeni« odsotni ... Zanimivo je, da je bil zapisnik ter vsa ostala dokumentacija sestavljen v Radmirju, in sicer dan po volitvah. Tu je bil namreč sedež okrajne volilne komisije.

Peter Podbrežnik pa hrani tudi še nekatere druge dokumente. Med njimi dovolilnico za uporabo kolesa v službene namene ter še propustnico za neomejeno gibanje, tako podnevi kakor ponoči.

»Ste imeli takrat tudi kakšno posvetovanje o tem, kako naj delajo krajevni narodnoosvobodilni odbori?«

»A seveda, to pa smo imeli. Tu imam vstopnico,« pokaže mi star orumenel list papirja, »z njo sem šel na posvetovanje v Gornji grad. Med drugimi je govoril tudi Borštnar. To je bilo sredi oktobra, še pred požigom Solčave.«

»Kako dolgo pa je vaš prvi odbor deloval?«

»Z delom smo končali 24. decembra. Takrat smo imeli pri Bevkšku še zadnjo sejo, bilo pa nas je le še okoli pet, drugi so se že umaknili, kajti na poti je bila velika hajka. Takrat smo se dogovorili o tem, da bomo odslej delali vsak zase in po svojih močeh, odbor pa smo praktično razpustili. Jaz sem vzel s seboj vso dokumentacijo in jo del kasneje skril pri Vršniku, kjer sem se veliko zadrževal ...

Hajka! Nemci! In konec delovanja prvega Krajevnega narodnoosvobodilnega odbora v Solčavi. Kratek čas je trajal njegov mandat, pa vendar je to pomembno delovanje. V najtežjih dneh solčavske zgodovine je bil »od ljudstva« postavljen in izvoljen organ, ki je v njegovem imenu urejeval vse krajevne zadeve. Bil je glasnik novega časa, nove družbe, glasnik iz Cankarjevih Hlapcev: »In narod si bo sodbo pisal sam ...«

Solčavani so si jo pričeli pisati zgodaj, pisali so jo kleno in trdno, kot jo pišejo še danes, ko si prizadevajo za čimhitrejši razvoj svojega lepega kraja.

BERNI SRMCNIK

Šmarje

ODLOČNI UKREPI

V občini Šmarje pri Jelšah so se odločili, da ostro prekinajo z vsemi nepravilnostmi, ki so se pojavile v dosedanjem delu. Ena osnovnih orientacij v občini mora biti razvijanje samoupravljanja. Titovo pismo naj ne ostane le pismo. Takoj je treba izdelati akcijske programe, na podlagi katerih se bodo odpravile napake, storjene v preteklosti.

Titovo pismo in sklepi Izvršnega biroja ter 36. seje predsedstva ZKJ in seje CK ZKS so našli svoj odmev tudi v šmarski občini. Šmarski komunisti so se ob temeljitem pretresu navodil in sklepov odločili, da bo treba odločno stopiti v odpravljanje nekaterih nepravilnosti, ki so v zadnjem obdobju presegle normalno okvire samoupravljalnih odnosov. Za takšen postopek so se odločili zaradi spoznanja, da je pismo ostra kritika našega odnosa do mnogih področij družbeno političnega življenja in da je le na odkrit in neposreden način mogoče odpravljati to, na kar smo do sedaj mnogokrat gledali mirno in neprizadeto.

V naslednjem obdobju bodo šmarski komunisti posvetili velik del svojih sil razvijanju samoupravnega sporazumevanja in družbenim dogovorom, kar naj postane stalna praksa in metoda dela v občini in v širši družbeno politični skupnosti.

Posvečena aktivnost dela občinske skupščine v občini se mora v bodoče še posebej odražati pri odklanjanju nelikvidnosti gospodarstva, neplačevanju obveznosti in nepokritim investicijam.

Da bi se ta aktivnost v občini lahko nemoteno in dobro izvajala, je potrebno okrepiti tudi organe, ki so za takšno delo zadolženi. Zato so se šmarski komunisti odloči-

li, da morajo upravitelji skupščine občine, občinsko sodišče in ostali organi javnih služb v občini do podrobnosti izdelati svoje akcijske programe, na podlagi katerih bodo lahko uresničevali tako zastavljene naloge.

Enake ukrepe naj bi v občini izvedli tudi na področju socialne službe, davčne politike in vseh ostalih institucij. Predvsem bo treba doseči do sedaj slabo sodelovanje občinskih skupščin in urediti nekatere slabosti pri predpisih širše družbene skupnosti, kar onemogoča v določeni meri doslednejše zajetje dohodkov. To velja zlasti za dohodke občanov, ki niso rezultat njihovega dela in prizadevanja.

Ker so razprave v zvezi z odpravljanjem nepravilnosti v občini v polnem razmahu, žele šmarski komunisti, da vse organizacije čimprej izdelajo svoje akcijske programe. Pri tem se jasno zavedajo, da pri njihovi aktivnosti ne bo smelo biti nikakršnega popuščanja.

STRASEK M.

MARIJA MARINC

Dne 20. novembra smo se na celjskem mestnem pokopališču poslovili od Marije Marinc, zglede slovenske žene in matere.

Pokojnica se je rodila pred skoraj 89 leti v kmečki hiši v Matkah pri Preboldu. Izučila se je v trgovini. Leta 1910 se je poročila z Andrejem Marincem iz Prebolda, ki je bil v vojaški službi na Dunaju. Tam je pel v slovenskem zboru in bil večkrat v družbi z Ivanom Cankarjem. Zena je tu vodila trgovino.

Leta 1919 so se Marinci z otroki Viktorjem, Mimico in Geli vrnili v Matke, kjer so prevzeli skromno gostilno in trgovino. Tu se je rodil sin Ivo. Pet let pozneje so ku-

pili hišo z gostilno in pekarno v Rogatcu. Ta je postala zbirališče in središče napredne družbe. Nudila je prostore narodnim in delavskim organizacijam, ki so se spopadale z vse bolj držno, gospodarsko močno kulturno in delavsko skupnino. Ohranjeno je zaupno poročilo, ki ga je rogaška »petakolona« leta 1939 poslala v Gradec. V tem so Marinci označeni z »a«, kar je v pripombi pojasnjeno: »voditelji slovencev in glavni hujskači«.

Najmlajši sin Andrej, se je rodil leta 1930. Med okupacijo je družina ostala zvesta sebi in domovini, ko je pogumno podpisala naš osvobodilni boj. Iz partizanske vojske sta se srečno vrnila sin Ivo in hčerka Geli.

Leta 1958 so se Marinci iz Rogatca preselili v Celje, na Ostrožno. Toda že tri leta nato je umrla oče, 85 let star. Zdaj se mu v grobu pridružuje predraga žena.

Vsi pokojnični otroci

so se šolali in se v življenju povzpeli do priznanih uspehov. Ob njih si je mati težila bolečino po izgubi soprega. Vdana, skrbna ljubezen otrok in osmih vnukov ji je zlatila še vsa zadnja leta. Prav do konca je ostala umsko sveža, telesno dovolj krepka in še delavna, sicer pa trdna v svojem jasnem optimizmu. Z zanimanjem je sledila napredku v našem domačem razvoju. Še posebej Ostrožnega in Celja.

Zdaj je odšla. Ostane naj nam živa v svetlem zgledu žene, matere in Slovenke, kakršna je bila: plemenita, požrtvovalna, ljubezniva, vseskozi socialno čuteča. Dočakala je najlepše sadove svojih nesebičnih prizadevanj v sreči svojih potomcev. Da bi Slovenci nikdar ne bili brez takšnih žena in mater, kajti prav te so skozi vso našo preteklost ohranjemale naše narodno občestvo.

F. R.

Vrtiljak dogodkov

Odlikovana

Za aktivnost in požrtvovalnost pri preprečevanju epidemije črnih koz je predsednik Tito odlikoval dva celjska zdravstvena delavca. V njegovem imenu je pred dnevi predsednik celjske občinske skupščine inž. Dušan Burnik odlikoval Alojza Lindnerja in Viktorijo Pehar, oba z zavoda za zdravstveno varstvo v Celju. Vsak odlikovanec je prejel medaljo zaslug za narod. Alojz Lindner in Viktorija Pehar sta daljša sodelovala v akciji proti črnim kozam na Kosovu.

Nov predsednik

Skupščina republike skupnosti otroškega varstva je izvolila za novega predsednika izvršnega odbora Olgo Vrabčičevo, odbornico celjske občinske skupščine.

ste že vprašali tisto, ki ga ima?

že nad milijon gospodinj pere s pralnimi stroji GORENJE

milijonkrat preizkušeni milijonkrat uporabljeni vsi so superavtomatski, s programi za najzahtevnejša pranja, eno ali dvo nivojski -pri vsem tem pa enostavni

si želite še kaj več? in če...

potem kredit za pralni stroj GORENJE dobite ga v vsaki trgovini

Naše šole vsepovsod

VRATA OSTALA ZAPRTA

Dolina, da se človek resno vprašuje, če v njo sploh kdaj posije sonce. Tisti hribi naokoli, kjer so se med vojno preganjale brigade, jo tesno stiskajo skupaj. Če ne bi že večkrat videl vrhove, obsijane s soncem, ki se je odbijalo od obeh žusemskih cerkva, bi verjel, da je slepilo, če bi mi kdo samo namignil. Menda so tako mislili tudi naši predniki, ki so naseljevali dolino potoka, ki mu ne vem imena in kjer je stisnjenih nekaj bajt, imenovanih tudi Loka pri Žusmu. Mislim sem, da bom videl njihov grad, čeprav v razvalinah, a vendarle, da se bom lahko ozrl na žusemske cerkvice, ki so jih menda gradili Ajdje z enim samim kladivom in da bom zagledal v tej peščici hiš šolo, na katere procelju bo to jasno in glasno oznanjeno, kot je to pač navada še iz prosvetljenjskih časov. Nič takega mi ni bilo dano. Megla se je zgrnila na Loko, dež je pršel (počasi bom začel verjeti, da je dež moja slaba vest, saj me neutrudno spremlja, kamorkoli pač že grem), ljudi pa tako malo, da mi je postalo dolgčas.

Kakor povsod v teh krajih, je tudi v Loki pri Žusmu prihod avtobusa nekakšen praznik. Takrat se več ali manj vse, kar leze in gre v takšnem majhnem kraju, zgrne okoli strpinčenega vozila, ki drugačno tudi biti ne more in potem budno preverja, če ni morda prišel v njihovo samotno dolino kdo, ki ga poznajo in s katerim bi morda rekli besedo ali dve. Če se to ne zgodi, se obrnejo in gredo vsak v svojo stran.

Stopil sem iz avtobusa in se sprehodil, čeprav po rah-

Cudna stavba, sem pomislil. Razpadajoče poslopje, kakršnega v tej vlogi že dolgo nisem videl, ni bilo nič kaj podobno šoli, pa tudi nobenega napisa ni bilo, ki bi potrjeval, da je to res šola.

Menda je moja sogovornica spoznala, kaj me muči in mi je hitro razbila moje hipno premišljevanje: »Govore, da bomo dobili novo šolo. Kdaj, ne vemo. O tej se ne izplača govoriti. Dobili so nam patronat nad razvalino, ki ga je prevzel ljubljanski Tehnoimpeks. Že nekajkrat

stokrat se zgodi, da otroci stoje pri pouku, da vidijo na tablo. Največji luksuz na šoli so magnetofon, kasetni seveda, radio in že rabljeni rekviziti za telovadbo. Vse to je natrpano v razredih, kjer se dan za dnem stiskajo štirje razredi: prvi, drugi, tretji in četrti, vseh otrok pa je 49.

Ce slučajno kakšen tujec zaide v Loko, pojasni tovarišica Slavica, zmaje z glavo in potem reče: »Ubogi otroci, ubogi učitelji.« Tako reče in gre.

»Marsikaj bi bilo bolje, če

Učiteljica Slavica Zdošek: Vrata mladim s tega konca sveta ostajajo vedno bolj zaprta. Vračamo se v Prešernove čase...

ta nimata, da mnogi niso videli mesta, kaj šele, da bi se peljali z avtobusom in da hodijo v šolo po uro in več. Vsemu temu botruje še bolezen in težka zima ter revščina, tako da je kruh marsikje tudi edina stvar, ki je vsak dan na mizi. To vendarle nikogar ne moti, redno prihajajo v šolo. Otroci cenijo prizadevanja tovarišic, one pa jim dajo vse, kar je v njihovi moči.

»Zdi se mi,« je rekla učiteljica Slavica, »da se bodo znova povrnil Prešernovi časi, ko otroci s kmetov niso mogli v šolo, ko je bil študij na univerzi privilegij bogatih in so bili šolani le duhovniki...« Zalostna ugotovitev, je bolj žalostno pa je to, da je edina svetla bodočnost teh otrok delo v železarni Store in trpljenje po bregovih okoli Loke pri Žusmu.

Vsakdo, ki bo pogledal v notranjost loške šole, se bo zgrozil: Mar nam je res tako malo za naše najmlajše?

Nerodno mi je bilo spraševati sploh še karkoli. Jasno mi je namreč bilo, da več kot te dve prizadevni tovarišici storita, ni mogoče v teh pogojih.

Svet malim v Loki je tako daleč, da je avtobus pravo doživetje. Morda tako veliko kot tisto, ko je lani razred iz Loke odšel na izlet na Pohorje in so otroci kupili lučke, nekateri celo po štiri. Čudovite reči imajo po tem čudnem svetu, so jim govorile očke, ko so hlastno lizali slaščice.

Ko se je deček, doma nedaleč od Loke pri Žusmu, predlanskim prvič peljal kot tretješolček v Celje z avtobusom, se je krčevito prijel za stol pred seboj, da so se mu napele vse mišice.

Mogoče pa bo ta čudni, prečudoviti svet z lučkami, avtobusi in ljudmi, ki kroje usodo njihovi šoli, morda kdaj le bližje kot danes.

MILENKO STRASEK

Ločki šolarčki

lem dežju, malo sem in malo tja tako dolgo, dokler avtobus ni zarohnel.

Iz šole so se vsuli otroci in me radovedno ogledovali. Otroci kot vsi otroci tega sveta pač, le da za spremembo bolj preprosto oblečeni. Ozrl sem se proti spomeniku NOB, nato na kostanje, kjer je, tako pravi, nekoč bil park, pa spet nazaj na otroke. Prvega, ki je prišel najbližje, sem povprašal, kako je z njihovim poukom in kar sem izvedel potem, me je skoraj vrglo iz tira. Pouk imajo samo dopoldan in zdaj, mi je zatrdilo več njih hkrati, gredo pač domov. Kot vsak dan. Nič novega, sem bral z njihovih obrazov. In tovarišice učiteljice? So na avtobusu, je bil odgovor. Planil sem v vozilo in zagledal mlado tovarišico, ki bi čisto zares utegnili biti učiteljici. Na hitro smo se zmenili, da ena med njimi ostane tu, v Loki, in pojasni, kako je z njihovo šolo. Druga je morala na nek setanek. Nič čudnega, sestanki so pri nas na dnevnem redu in čemu ga ne bi imela tudi tovarišica iz Loke.

Zendzianowski Poldka, ločka učiteljica, je odšla na sestanek, s Slavico Zdošek, eno od obeh edinih tovarišic v Loki, pa sem ostal sam na majhnem trgu, ki bi navsezadnje utegnili biti še kar prijeten, če bi bila v dolini po mlad in če ne bi deževalo in nasploh dišalo po snegu. Kaj storiti, mi je zavrtalo po možganih. Zadevo je rešila tovarišica Slavka na ta način, da me je enostavno povabila v stavbo, ki naj bi bila šola

so nas obiskali, od njih pa smo že dobili en milijon starih dinarjev za šolsko kuhinjo, obdarili pa so tudi otroke. Obiljubili so nam 50 starih milijonov za našo šolo, ki je trenutno ena izmed najslabših šol v šentjurski občini.

Nič kaj veselo ni govorila o teh zadevah učiteljica Slavica, v njenem glasu sem opazil nekakšno grenkobo, ki bi jo najbrž opazil vsakdo, ki bi govoril z njo. Učiteljica Slavica se vsak dan vozi iz Petrovč v osrčje Kozjanskega, doma pa ima moža in otroke. Ničkoliko prošenj je že dala na višje oblasti, da bi ji dali delovno mesto bližje doma, pa nič. Kot da je ukleto, pravi in trpi že šesto leto vsakodnevno prevažanje.

Ce bi bila z menoj še njena kolegica Poldka, bi utegnili zvedeti tudi to, da živi v skrajno neurejenih razmerah, stanuje v stari ločki šoli in kakor Slavica, čaka na boljše čase, ki pa jih od nikoder ni. Menda so še najlepši bili takrat, ko je tekla po loških travnikih...

Po dolgem času sem se spet počutil kot učenček tretjega in četrtega razreda, zakaj tjakaj sva se z učiteljico Slavico usedla, ona za kateder, jaz v klop. Pojasnjeno mi je bilo, da je to edini topil prostor razen še enega razreda na šoli. O zbornici ni govora, hodniki in stranišča so mrzli. Graščina Zidov Kōnigov, kjer je danes šola, je neprijazen gostitelj otrok izpod Rudnice in bližnjih hribov.

Klopi v razredih so prevelike za majhne glavice in če-

bi mladim nudili vsaj stanovanje, če že drugega ne morejo in da bi nas boljše razumeli, kadar tarnamo zaradi plač mi, ki učimo v tako nemogočih pogojih, kot so tukaj. Poglejte, kolegica Poldka je tukaj takorekoč vse: je predsednik SZDL, režiser in še mnogo drugih neuradnih funkcij ima. Večkrat se sprašujeva če ima sploh vse to kakšen smisel. Živi v slabšem stanovanju kot pa okoliški kmetje. Iz dneva v dan bolj izgubljamo vero v vse, kot Martin Kačur. Le 80 ND dodatka za težko delovno mesto na mesec nam dajo in menijo, da je s tem vse urejeno.

Grenko govori tožba iz ust osemindvajsetletne učiteljice Slavice, ko ugotavlja, da so otroci dobri in prisrčni, da dva izmed 49 še radio aparata

Ker imajo na šoli zelo malo pripomočkov — so si tale pano pred dnevom republike šolarčki s pomočjo tovarišic naredili kar sami

Njihovo življenje je materinstvo

ZDOMSKA MATI IN NJENIH TRINAJST PETELINOV

Povčeno nad Rimskimi Toplicami. Pri Tovornikovih sta bila doma le mati in oče. Vsa mladež je bila zdoma, tudi Ladi in Fric, ki še nista vzletela iz domačega gnezda.

Pa je svoj čas bila ta hiša polna otrok. Natančneje — fantov. Tudi poslednja dva ne marata ostati na posestvu. Vsi hočejo v fabriko, postaviti hišo in mir.

Rozalija in Rudolf Tovornik nista v Povčenem dije kot od začetka vojne. Ona iz Jurklostra, on iz Dobja, sta se vzela leto prej, ko sta z najstarejšim Rudijem odšla v svet — v Francijo. Tam je oče Tovornik rudaril, čeravno je bil izučen mizar. Prihranila sta toliko, da je Tovornikov stari oče lahko zanj kupil posestvo v Povčenem, da je imel sam kam iti s svojimi otroci, da bosta Rozika in

Rudi imela kam, ko se vrne iz tujine. V Franciji se je prvorojenec Rudij pridružil še šest bratov: Stanko, Franci, Alojz, Jože, Ivan in Peter. Potlej je Hitler vdrl v Francijo, očeta na silo odvel na delo v Nemčijo, mater Rozalijo pa s sedmimi pobi pustil brez vsega v Lillu. Denarja, ki so ga švabi odtrgovali očetu Tovorniku od plače, Rozalija ni nikoli dobila. Le tu in tam kaj, kar je postal s kom, ki je šel v Lille na dopust.

Pa se je Rozalija naveličala siromaščine in občinske miloščije, napol zastonj prodala imetje, povezala cule in svojih sedem pobov ter se vrnila v domovino na kupljeno posestvo. Tu pa je bil še možev oče z odraslimi otroki, pa prejšnja lastnica, zdaj prevzitarica z otro-

ki, skratka hiša je razgajala od živčava vseh vrst.

Dva meseca po tistem, ko je prišla na Povčeno, je že drugi doživela vojno. Kot v Francijo so tudi sem pridrl Nemci. Čez čas je iz Nemčije pobegnil še mož, toda kaj? Ni bil mesec dni doma, ko so prišli ponje, vse zveliki v lager v Rajhenburg, kjer so bili štiri mesece vse do novembra 1941, ko so jih zaradi Tovornikovih potrdil o delu spustili domov. Tovornik je nekaj časa delal na železnici in ko mu je bilo dovolj strahu pred partizanskimi manami, je menjal. Šel je k partizanom in kot mine-rec v Kozjanskem odredu, raje sam spuščal nemške vlake v zrak. Kakšno je bilo življenje Rozalije, ki je zdaj imela na vratu že devetega fanta, si lahko predstavljamo. Oče partizan, partizani pa so si kar podajali knjiko njihovih hišnih vrat z Nemci. Sedem naštetih sinov je Tovornikova mama pripeljala iz Francije, Karli, Fric in Marjan so se rodili med vojno, po vojni pa so prišli na svet še Zvonko, Milan in Ladi.

Potlej je nenadoma pobralo dva. Petreček, šibkega zdravlja že iz taborišča, je prehladil in umrl pri dvanajstih letih. Tretjorojeni Franci je bil žrtev bolgarskih krogov, ko je služil vojake na meji pri Dimitrovgradu. Padel je po vojni, sredi miru. »Sem mislila, da se mi bo zmešalo,« pripoveduje

Tovornikova mama, »ko so mi ga pripeljali domov.«

Tovornikova ne bo nikoli pozabila, kako hudo je bilo takrat, ko se je vrnila iz tujine. Hrano za svoje pobiče je priskrblila z delom, s prodajo perila in drugih malenkosti. Sem in tja je tudi kdo kaj podaril.

Fantje so odrasli, po trije, štirje so bili hkrati pri vojakih, bili so vsi zdravi, pa tudi precej sboriti.

»To imajo po očetu, Dobovčanu. Koliko skrbi sem imela vodo, kako radi se zdravljajo. Pa so se vseeno vnesli. Poročili so se, imajo družine, otroke, skrbi in težave. Devet se jih je poročilo, dva sta še sledila. Dva sta v Ljubljani, drugi pa tu naokrog v svojih hišah. Štirje delajo v hrastniški steklarni, dva v laški »Volni«, dva v Litostroju. Tako pač. Radi se skupaj držijo, radi pridejo tudi momov in nama pomagajo, kolikor zmorejo...«

Enajst živih sinov od trinajstih rojenih. Takšnega primera še nismo imeli v naši rubriki. Si za misljate, mamice, ki imate po enega, dva srboč-teža, kaj to pomeni? Najbrž ne. Toda Tovornikova mama ob obliči sinov vselej joče, če se spomni na oba, ki sta pokojna, na Petrečka in na Francčka. Mama. Prava mama.

J. Kr.

KAKO PRIJETNO!

Voda na cesti mi nikoli ni bila kaj posebno pri srcu, slabe izkušnje imam z njo. Vsa ta stvar s slabimi izkušnjami se vleče že kar od moje najzgodnejše mladosti naprej. Prvo nezadovoljstvo zaradi vode na cesti, ki ji z drugimi besedami pravimo tudi mlakuža, me je doletelo, ko sem še po direktivah matere nosil bele nogavice, veste, takšne kot ženske hulahopke in sem se tu in tam kdaj ves neroden zavalil v prvo mlakužo, ki sem jo dosegel. Posledice tega valjanja po mlakužah niso bile nič kaj prijetne in iz tega je sledilo dejstvo, da pri nas doma ni bilo niti ene kuhinje cele.

Neprijetnosti z vodo na cesti so se potem nadaljevale kar naprej, svoj vrh pa so dosegle s čedalje večjim razvojem motorizacije in jasno — s čim večjim uničevanjem cest na Slovenskem. To je imelo za posledico — te si seveda sledijo — gromozanske luknje, v asfaltu ali makadamu. To ni važno.

Naslednja posledica, izhajajoča iz lukenj, pa je bila, da se je v teh luknjah nabirala imenitna količina vode. Ker je pri nas tako, da je treba vsako stvar izkoristiti in ji dati svoj namen, je postalo zelo

jasno, da bo treba izkoristiti tudi te vodne viře, ki so za hidrocentrale bili sicer premajhni, za razna škropiva pa dovolj veliki. Nekje sem slišal, da so šoferji vseh vrst in starosti že rojeni humoristi in da to prirojenost izkoristijo na državljanih, če se le da. Zaradi tega vpirojenega dejstva so se namenili uporabiti v svoje namene tudi cestne vodne viře, za svoje objekte pa so si izbral mimoidoče državljane, za katere sicer ne vem, kako je pri njih s humorjem.

In tako se dogaja, da je pri nas iz dneva v dan več heca na cestah. Zelo samo misli na to, kako državljan, poškropljen s cestnimi vodnimi viri, preklinja, humorista v mimovozem avtomobilu, je tako zelo smešna, da bi človek počil in bi se smejal še kar naslednji dan, ko bi spravljal v čistilnico obleko, umazano od cestnih vodnih virov.

Brez smisla za humor, poškropljen od cestnih vodnih virov pri Turški mački v Celju, nakle!

Milenko Strašek

sosed sosedu

Razgovor z delavcem STANETOM VAŠEM iz Keramične Liboje

DOSLEDNO URESNIČITI TITOVO PISMO

Pravzaprav se moram zahvaliti Zorki, sekretarki podjetja Keramična industrija Liboje. Njo sem namreč poprosil, da mi pomaga najti sodelavca, s katerim bi lahko opravil tale intervju. Hitro sva se domenila in popoldne sem že bil pred pečmi tovarne v Libojah.

Ledu mi tokrat sploh ni bilo potrebno prebijati. Prijazni vratar me je odpeljal v obrat ter mi spotoma povedal, da STANE VAŠ že ve, da pridem in da me pričakuje v obratu. Začetek je bil torej obetaven in takšen je bil tudi konec. V majhni obratni pisarni sva sedla za mizo, delavka iz obrata pa nama je postregla z veliko skodelico turške kave, ki so jo delavke sku-hale kar v obratu. Odlično se je prilegla in morda je prav zaradi nje pogovor tako sproščeno stekel. Bolj kot intervju je to bil razgovor, kajti oba sva spraševala in oba odgovarjala.

NOVI TEDNIK: Stanko, povejte mi, ste že dolgo v podjetju?

STANE VAŠ: To je pa res že zelo dolgo. Prvič sem tu nastopil službo 1942 leta, torej pred tridesetimi leti. Kot žgalec, to sem namreč sedaj, sem pričel delati 1947. Vmes pa sem bil nekaj časa v službi tudi na občini, sicer sem v glavnem vseskozi v Keramični.

NOVI TEDNIK: Vam je tu všeč. Ste zadovoljni?

STANE VAŠ: Všeč mi je in zadovoljen sem. Marsikaj se je v teh dognih letih spremenilo. Včasih je bilo slabše, včasih boljše, v glavnem pa vedno napredujemo. Vedno je boljše, le te cene prehitro rastejo in plače jih s težavo dohajajo.

NOVI TEDNIK: Ste poročeni, imate otroke. Je žena v službi?

TANE VAŠ: Poročen sem in imam tri sinove. Najstarejši je zaposlen tu v naši tovarni, drugi hodi v RSC Velenje, tretji pa še v osnovno šolo,

Zana je doma in ni zaposlena.

NOVI TEDNIK: Pri nas je vse od konca septembra sem veliko govora o Titovem pismu. Ste ga morda prebrali tudi vi in kaj sodite o vprašanjih, ki so v njem načeta.

STANKO VAŠ: Nisem član Zveze komunistov, Titovo pismo pa sem skrbno prebral, saj je bilo objavljeno v časopisu. Veste, če bi se pri nas vse tako izvajalo kot pravi in zahteva Tito, bi nam bilo zelo, zelo dobro, čeprav nam ni slabo. Če se bo vse v prihodnje odpravilo, je odvisno predvsem od ljudi in njihovega poštenja. Moralo bi se, saj je res marsikaj narobe. Osebo mislim, da bi morali dosledno uresničiti Titovo pismo, saj to podpiramo prav vsi delavci.

NOVI TEDNIK: Kaj pa v vašem podjetju. Je po vašem mnenju tudi tu kaj takšnega, kar je narobe. Kako je s samoupravljanjem, kako z obveščanjem delavcev?

STANKO VAŠ: Morda bo malce čudno zvenelo, toda

jaz mislim, da v našem podjetju takih pomanjkljivosti ni. Mislim, da je naše samoupravljanje dobro. Minuli ponedeljek smo imeli referendum o ustanovitvi TOZD. Dve bomo imeli, vsako bo tudi popolnoma samostojno. Priprave na to odločitev so bile obsežne in temeljite. Vsak delavec je bil podrobno seznanjen, zato se je lahko odločal. Kar pa se tiče obveščanja, je takole — imamo svoj časopis, poseben informator, razglasno postajo ter oglasne deske. Kdor ni tekoče seznanjen z vsem, kar se v podjetju dogaja, si je popolnoma sam kriv. Sicer pa imamo tudi sestanke in tudi sindikat.

NOVI TEDNIK: Veliko govorimo o neupravičenem bogatenju. Kaj vi sodite o tem?

STANKO VAŠ: Kaj sodim? Moti me in to pošteno. So taki, ki so si prigrabili na račun tujega dela, največ pa na račun družbe. Poglejte, če pri nas nek delavec vzame kakšno vazo ali kaj drugega, je to tatvina. Kaj pa tisti, ki si neupravičeno zaračuna

dnevnic? Tudi to je tatvina! Pa tisti, ki poneverjajo? Poglejte, koliko bivših direktorjev nam je pobegnilo z družbenim denarjem v tujino. Smo doslej že katerega zahtevali, da nam ga vrnejo? Kaj pa denar? Kradli so tisti, ki so »pri koritu«, kot radi rečemo. Delavec ne more!

NOVI TEDNIK: Prav gotovo ste slišali, da imamo posebne komisije za ugotavljanje izvrpa premoženja. Mislite, da bodo odigrale svojo vlogo?

STANKO VAŠ: To je težko odgovoriti. Morale bi že, toda ljudje se med seboj poznajo, boje se zamere. Težavno delo bo to, je pa potrebno in nujno. Ni nimam proti temu, če tudi ima kdo tudi po dva vikenda, naj jih ima, če si jih je postavil s pošteno prisluženim denarjem. Vzemite dva zakonca, oba imata na primer lepo plačo; vsega prav gotovo ne moreta zajesti in lahko si nekaj ustvarita. Drugače pa je s tistimi, ki so si to prigrabili. Tem bi bilo treba vzeti.

NOVI TEDNIK: Kako živite, kakšen je vaš štandard?

STANKO VAŠ: Skromno živimo, vendar daleč od tega, da bi nam bilo slabo. Sem čist proletarec, nimam ne hiše ne vrta, imam pa škodico in te sem vesel. Če pametno obračam dinar, se kar da marsikaj napraviti. Zaslужim nekaj nad dvesto starih. Da bi le cene ne brzele tako navzgor, potem bi še kar šlo.

NOVI TEDNIK: Ste bili doslej kdaj na dopustu na morju?

STANKO VAŠ: Prav na dopustu na morju nismo bili. Za dan, dva pa že raje gremo v planine, tja gori proti Bledu. Upam pa, da drugo leto le gremo za malo več dni na morje. Se bo kar prileglo.

NOVI TEDNIK: Kako gledate na položaj delavca v naši družbi?

STANKO VAŠ: Pri nas ima vsak vse možnosti, da pove, kar misli, da predlaga. Delavci imamo danes čisto drugačen položaj kot nekdaj. Pri nas v tovarni, če bo kdo na sestanku iznesel kakšno nepravilnost in da je to točno, se mu ni kaj bati. Vsi ga bodo podprli. To se mi zdi zelo važno. Sicer pa imamo težavne pogoje dela in ponekod bi morali več razmišljati.

NOVI TEDNIK: Z referendmom smo se odločili za združitve delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva. Kako gledati na to?

STANKO VAŠ: To je bilo edino pravilno in zadnje čes. Kmet je moral dobiti enake pravice pred zdravnikom, saj doslej mnogi kmetje, ko so bili bolni, niso upali k zdravniku. Bili so se stroškov. Sedaj bo seveda drugače!

NOVI TEDNIK: Pred praznikom smo. Kaj vam pomeni praznik Republike 29. novembra?

STANKO VAŠ: Veliko mi pomeni in ne samo meni, vsem delavcem. Ta dan je začetek tega, kar imamo in ponosni smo lahko na to, kar smo v teh letih dosegli. Imeli pa bi lahko še več, če bi dosledno vse naredili tako, kot se dogovorimo, pa žal ni vedno tako.

NOVI TEDNIK: S stabilizacijo gre le počasi, toda vztrajno napredujemo. Kakšen odnos bi zavzeli do tega, če bi na primer naša država sklenila razpisati ljudsko posojilo, s katerim bi lahko veliko doprinesli k hitrejši stabilizaciji gospodarstva?

STANKO VAŠ: Osebo sem takoj za to. Posojila smo že imeli in veliko smo z njimi storili. Zakaj ga ne bi imeli tudi za ureditev našega gospodarstva. Seveda pa bi moralo pri tem biti tako, da bi tisti, ki imajo visoke plače, posodili več, delavci pa manj. Vsak torej po svojih zmognostih. Jaz sem, kot sem že rekel, takoj za to! Mislim, da bi bilo kar pametno, samo pošteno bi moralo biti izpeljano.

STANKO, najlepša hvala za tale klepet!

BERNI STRMČNIK

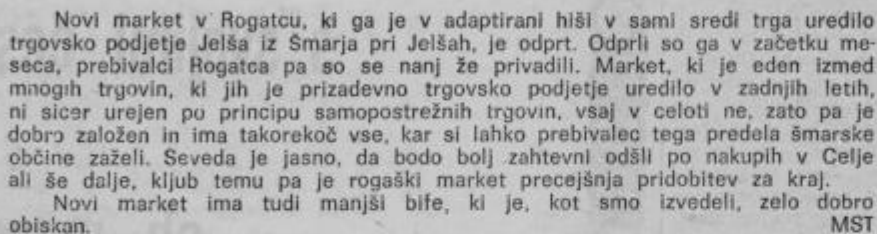
banjskih goricah, kjer naj bi bila vinska cesta.

Nedavno tega so potekale tudi razprave o vonarskem in odločeno je bilo, da se pristopi k realizaciji vodnega projekta z milijardo pol starih dinarjev. Investiranja bodo do leta 1975. Socialistična republika Hrvatska pa bo dala do istega leta tri sto starih milijonov. Nemški vodni sklad je že zagotovil 400 starih milijonov za preseljevanje tamkajšnjih prebivalcev.

Gradnja zajezitvene brane naj bi se po predvidevanju končala konec prihodnjega ali na začetku naslednjega, 1974. leta.

V letošnjem letu je bila razpisna delnega projekta izdelala tudi študija o uporabnosti vonarske vode kot pitne vode. To je za sosednjo republiko najvažnejše, zaradi česar je tudi pristopila k sodelovanju. Dokončna izgradnja vonarskega jezua bo rešila več kot stoletni problem, katerih najvažnejši je vsekakor poplavljanje obsoletjskega območja.

MILENKO STRAŠEK

rejo, primanjkuje pa tujih prodajalcev, ki so v poletnem času prihajali na naše tržišče in tudi v cenah konkurirali.

Pa si oglejmo nekaj cen. Najprej, kakšna je cena zelene solati? Slabšo vrsto lahko kupimo že po 5 dinarjev, nekoliko boljše pa po 6. Špinača ima že nekaj tednov isto ceno: 15 dinarjev, radič pa prodajajo po 10 do 12 dinarjev. Cvetča je tokrat po 6, korenček pa 4, petršilj po 8 in zelje v glavah po 2 dinarja. Kislega zelja in repice je dovolj po 4 ali 5 dinarjev, primanjkuje pa sadja. Jabolke na trgu zelo malo in še to

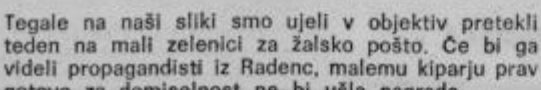
je na trgu zelo malo in se te so 5 dinarjev. Skrbno jih nadomeščajo suhe slive po 7 dinarjev, še manj skromni pa so orehi po 20 dinarjev za kilogram. Jajčk in mlečnih izdelkov je veliko, a kaj, ko so jajčka kar po dinarju in pol. Pričakujejo pa, da bodo še dražja.

Z. S.

Na predlog občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri Skupščini občine Celje je izdal republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posebna priznanja — diplome sedemnajstim organizacijam in posameznikom v Celju, ki so s svojimi delom pri preventivi in vzgoji v cestnem prometu, Diplome je včeraj podelil podpredsednik celjske občinske skupščine Jože Maršič. Priznanje je prejelo tudi uredništvo Novega tednika na Radia Celje.

Ko smo se sprehodili po
tržnici, smo naleteli
na fižol po 13 dinarjev. Tak
cene v svoji zgodovini ta
ljubljeni fižolček še ni
imel. Sicer pa celjska tržiš-
nica v tem času ravno ni bo-
gata z izbiro, čeprav skoraj

OBCNI ZBOR

vea v Celju je sklicala občni zbor, ki se je vršil v soboto 25. novembra ob 16. uri v ekonomski enoti na Hudinji.

Ker je potekla mandatna doba članom sveta zavoda, je izvršni odbor osnovne organizacije sindikata na svoji seji dne 20. novembra na pobudo članov ZK in vodij enot izdelal predlog za izvolitev novih članov sveta zavoda, kot najvišjega organa samoupravljanja.

V svet zavoda je bilo izvoljenih 11 članov kolektiva, 6 članov pa od strani družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in gospodarskih organizacij. Vsi člani so bili voljeni za 4 letno mandatno dobo, kar predvideva Statut zavoda. Po poteku mandatne dobe članom sveta zavoda poteče mandat tudi vsem komisijam, ki so v Statutu zavoda določene. To so komisije za sprejem in odpust delavcev, komisija za varstvo delovnih dolžnosti in komisija za izdelavo in vskladitev samoupravnih aktov v zavodu. Omenjene komisije bo izvolil nevolizvoljeni svet zavoda na svoji prvi seji.

D. P.

Sreda, 22. novembra pozno popoldne. Nad odprtim grobom na celjskem mestnem pokopališču se še enkrat sklonile v pozdrav številne zastave partizanskih enot. Se enkrat so izkazale poslednjo čast svojemu nekdanjemu borcu in komandirju Adolfu Kalanu — Mukiju, ki jim je bil zvest vse od začetka oborožene vstaje proti okupatorju. Zdal bitke z boleznijo, ki ga je nenadoma iztrgala iz kroga ljubeče družine, in vseh, ki so ga cenili, spoštovali in poznali, ni več vzdržal. Umrli je v 57. letu starosti.

Umrla so njegove živahne oči in ugasnil je tisti večni nasmešek na ustih. Kot sin številne bajtarske družine v Poljanski dolini je že kot mlad človek spoznal krivice življenja. Najbrž ga je tudi to spoznanje poleg narodne zavesti gnalo, da je med prvimi stopil v partizansko enoto. Že 1941. leta so ga sprejeli krimski gozdovi. Pozneje je odšel med svoje in prebil dobro leto med borci Poljanske čete in bataljona. Bil je neustrašen bорец. Okupator je zanj razpisal visoko nagrado. Med vojno je opravljal tudi druge družbene in politične dolžnosti ter je bil med tistimi, ki so na Gorenjskem snovali temelje nove ljudske oblasti.

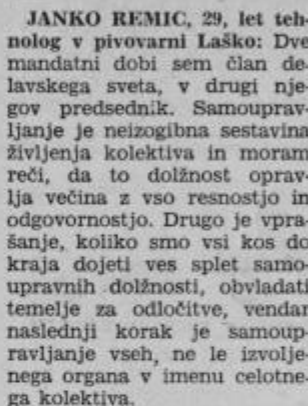
Po vojni je postal Celičan. To je tudi ostal.

Na zadnji poti so se od njega poslovrili številni borci in prijatelji. Med tistimi, ki so mu izkazali zadnji pozdrav, so bili tudi nosilci partizanske spomenice 1941 iz Celja. Tudi sam je imel to visoko odlikovanje. V imenu družbeno političnih organizacij Otoka pa mu je v slovo in zahvalo spregovoril Milivoj Tomažič.

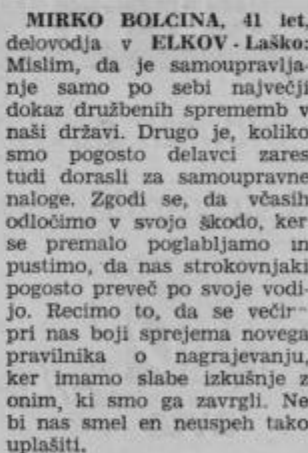
Stopamo v trideseto leto naše socialistične državne ureditve. Kako smo uspeli uresničiti revolucionarne cilje, rojene v revoluciji, kako se uveljavljamo kot dediči revolucionarnih izročil in dediščine. Kaj nam je storila v tem našem razgibanem času, da bomo še bolj uspešni, kajti pravimo, revolucija še ni končana in še dolgo ne bo.

O tem smo se pogovarjali s petimi, v novi družbeni stvarnosti vzraslimi ljudmi. Kaj so povedali?

GORAZD SETINA, 25, let,
varnostni tehnik v Pivovarni
Laško: Smo ravno v gibanju,
ki revolucionarne cilje bolj
izostreno postavlja v ospred-
je. Kot sekretar ZK v pod-
jetju sem vesel, da imamo v
svojih vrstah starejše komu-
niste, ki bodo s svojimi izku-
šnjami pripomogli, da se bo-
mo vsi skupaj bolj odločno,
na bolj partijski ravni borili
za uveljavitev pisma, naslov-
ljenega javnosti in zlasti komu-
nistom. V prvi vrsti mo-
ramo okrepiti našo idejnopo-
litično raven. Da je bila pre-
šibka, je vzrok krize.

TOŠE TURNSEK, 32 let, obratovodja v pivovarni Laško: Ni dileme, all je teh trideset let prineslo napredek, spremembe v korist delavcev. Kot predsednik sindikata lahko povem, da bi bilo v kolektivu zelo malo takih, ki bi jim bilo vseeno, če bi jim bile vzete samoupravne pravice. Če je samoupravljanje prišlo v določeno krizo, je bilo zato, ker smo se družbeno-politično premalo izobraževali, dajali prednost strokovnosti na škodo rasti politične, samoupravne zavesti. To moramo spremeniti.

BOGOMIR JAKOPIC, 30
let, strojni ključavničar v
ELKOV: Smo obrat z omeje-
nimi samoupravnimi pravica-
mi. Med delavci seveda ta
naš položaj močno razgibava
duhove. Seveda bi nam bila
vseč večja samostojnost, raz-
polagalna pravica z dohod-
kom, toda skrbi nas perspek-
tiva našega obrata. Razprave
o tem, kaj nam je storiti, ko
zori čas za odločitve, nas
močno zaposlujejo. Moramo
reči, da večina delavcev jem-
lje resno samoupravno stvar-
nost in naš cilj je, da bo vse
bolj samoupravna za veliko
večino, z manj razlik.

Tako petorica, med katerimi je bil najstarejši ob ustanovitvi AVNOJ star komaj dvanaest let. Niso bili med bojevniki za novo družbeno stvarnost, so pa prepričani, da je veliko ciljev revolucije doseženih, da ne more biti niti govora o pridobitvah, ki smo si jih izbojevali, da more pot voditi le k boljšanju, izpopolnjevanju naše samoupravne poti.

Kmetijstvo

NAPOVED PRIDELKOV

DOBRE OCENE RAZMER NA TRGU LAHKO VELIKO KORISTIMO, SLABE PA ZAVAJAJO PRIDELOVALCE IN PORABNIKE ŽIVIL — NEKATERI POSKUŠAJO RIBARITI V KALNEM

Kmetovalec rad pogleda po poljih, sadovnjakih in vinogradih ter ugiba, ali bodo pridelki boljši kot lani. Ne dela pa natančnih računov, koliko več bo krompirja, pšenice, jabolk ali grozdja in kako bo pridelke porabil ali prodal. Do žetve a. obiranja se lahko zgodi še marsikaj, kar jih bo zmanjšalo.

Gospodarstveniki pa pravijo, da so nam potrebni natančnejši podatki o pridelkih in potrebah po živilih. Če vemo, koliko bi pojedli kruha, mesa, sadja in zelenjave, če bi bila ta živila po zmernih cenah, potem lahko tudi ugotovimo, koliko bi bilo treba pridelati in prirediti živine, da ne bi bilo težav pri prodaji, niti ne bi bilo treba uvažati, kar je možno pridelati pri nas. Seveda je treba upoštevati tudi predvideni izvoz.

Za ugotavljanje in ocenjevanje razmer na živilskem trgu naj bi skrbela konjunktarna služba. Ta pa lahko igra dvojno vlogo. Poleg tega, da svetuje kmetovalcem, kaj naj pridelujejo in redijo, lahko svetuje tudi porabnikom, da zvečajo porabo tistih živil, ki jih je zaradi ugodne letine veliko, ali celo išče nove porabnike. V nekaterih državah

že delajo tako. Kadar sadovnjaki obrodijo nadpovprečno, zvečajo porabo sadja tudi v gostiščih, bolnišnicah, vojašnicah in drugod, da pridelki ne bi segnili pri pridelovalcih. Z zvečano porabo želijo obdržati odkupne cene na taki najnižji ravni, ko pridelovalcem še ne grozi zguba.

Nekatere napovedi o pridelkih pri nas pa imajo tudi drugačen viden in odmev. Največ slišimo o pšenici, koruzi, sladkorni pesi... To so res najpomembnejša živila. A komu koristijo, če zvečajo pridelke o novi žetvi že nekaj tednov po setvi. Pozneje se take napovedi spreminjajo na boljše ali slabše, včasih kar tedensko. Za papriko, paradiznik in druge povrtnine ter razno sadje pa včasih ne zvečajo, koliko je pridelkov, niti takrat ko že prihajajo na trg. Seje takrat, ko se začne govoriti o uvozu, nastane hrup, da je domačih pridelkov več kot dovolj, saj nekateri že gnijejo pri pridelovalcih, ker jih ne morejo prodati.

Po čem bi lahko sklepali, da so napovedi pridelkov nekaterim ljudem bolj konjiček kot koristna in potrebna gospodarska dejavnost. Z napovedmi napovedmi pa želijo cene zvišati ali znižati, kakor

jim pač bolj ustreza, da bi pobrali več nezasluzenega dohodka ali dobička. To se dogaja pogosto. Taka konjunktarna služba pa diši bolj po dobičkonosni reklamirani kot po poštenem delu.

Izkušnje kažejo, da se kmetovalci ne morejo zanesti na vse napovedi o dobri ali slabi letini in količinah pridelkov, ko ugibajo, ali naj prodajo svoje pridelke takoj in po kakšnih cenah. Letošnje cene jabolk so pokazale, da tudi porabniki živil morajo biti previdni, ko si pripravljajo ozimnico. Zaradi govorice, da je jabolk zelo malo, so začetne cene za ozimnico bile višje kot poznejše, zlasti v tistih krajih, kjer so prodajali jabolka tudi sadjarji iz drugih republik.

Kdor bi rad prodal po visoki ceni, trdi, da je blaga premalo; kdor bi rad kupil po nizki ceni, pa pravi, da je ponudba velika in da lahko dobi drugod po nižji ceni. Taki se ne bojijo, da se bo pozneje pokazalo, da niso govorili resnice. Nekaterim se zdi dovoljeno in moralno vse, kar jim množi denar, čeprav v škodo drugih. Pred njimi se je treba varovati s previdnostjo.

JOZE PETEK

celje

se vam pridružuje
s svojimi čestitkami

ob praznovanju
DNEVA REPUBLIKE
kolektiv

ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE — ZIMSKE GUME — SNEŽNE VERIGE

FERDO GODINA BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem

slovenija

10.

avto

Automotora

CELJE

Ostal sem sam v tem tistem kotičku. Spodaj na cesti so ropotali vozovi. Kmetje so se gnetli po ulicah in govorili. Sem s hribov je gledalo toplo dopoldansko sonce. Rahelina soba je bila modro poslikana, tla so bila pogrnjena s kožami, kakršnih še nisem videl.

Nekak strah sem imel pred dekletom, čeprav sem po njej hrepenel.

Nisem si želel, da bi mi kaj prinesla iz Madžarske. Kadarkoli so pripovedovali o Madžarski, sem imel neprijeten občutek. Mogoče zato, ker me je moja mati obiskala in sem tiste dni, ko so oni tako nenadoma odpotovali, trpel velike muke.

Zdi se mi, da je vse v sobici bilo navajeno samo njene navzočnosti in da sem bil jaz tu odveč. Čudna želja me je obšla, da bi pohištvo otipal in tako odnesel s seboj spomin na najlepše, kar sem doživel.

Kje je zdaj Jerebič, kje Cotlin?

Moja mati tega ne razume.

Kljuba na vratih se je premaknila. Vrata so se počasi odprla. Prišla je Rahela.

Z eno roko je odpirala vrata, z drugo je nosila steklen pladenj s srebrnimi ročaji.

Postavila je skodelico pred mene. Velik, zlat obroč na njenem zapetju se je glasno dotaknil mize. Prsti, na katerih je imela dva zlata prstana, so spretno prijemali posodo. Mene, ki sem bil kmet in že od mladosti navajen robotosti, je vsaka stvar vznemirila.

Sedla mi je nasproti.

Neko malo spremembo sem opazil na Raheli, odkar se je vrnila iz Madžarske; kadar sem govoril, je nalahno spuščala veke in dvignila obrvi. To me je neprijetno zadelo. Navajen sem bil vedno preprostega vedenja.

»Rekli ste, da boste radovedni. Zakaj nič ne vprašate?« mi je rekla, ko je prišla skodelico.

»O, prosim, prosim,« sem dejal v zadregi in sem z nerodnimi prsti prijel tanki ročaj.

»Ne vem, ali bi vam pokazala.«

»Morate,« sem se ji nasmehnil. Zadrega ji je silno pristojala. Ta Rahela, ki je storila vsako stvar premišljeno, se je sedaj obotavljala. Čeprav se je obotavljala samo na zunaj, je vendar bila ljubka, da sem se srčno smejal. Stopila je k omari. Odprla je vrata, nato je spet obstala. Z eno roko je držala vrata, z drugo si je popravljala lase. Če ne bi bil duhovnik, ne vem, kaj bi naredil. Stopil bi k njej, objel bi jo in je ne bi izpustil nikdar več.

Vedela sva oba, da bo pokazala. Samo igrala sva se v tem vzdušju, ki je bilo podobno svetlemu soncu, rani rosi na travi, vsemu, kar je lepega.

»No, prosim.« Na videz sem se zresnil. Segla je v omaro in počasi prinesla iz nje podolgovato vazo iz brušenega stekla.

Nehote sem vstal, kakor da se ne bi spodobilo, da sedim vpricho vsega, kar se dogaja. Stopila je k mizi in postavila vazo z rožami med posodo. Molčal sem.

Njej je to ugajalo. Stopila je tik mene. Z rano se je dotaknila moje rame. Vztrepetal sem. Dihal sem težko in nisem mogel misliti. Samo zrl sem v vazo iz brušenega stekla.

Rahela je dvignila glavo.

»Vaša je? Hočete?«

Stala je pred menoj kot otrok. V tem hipu sem čutil, da sem postal moški, z vso močjo, z vsem bitjem in z vso silo. Z vso silo, ki je ne more premagati niti moja mati.

Prijel sem Rahelo za ramena, gledal sem ji v obraz. Nisem vedel, ali se vse to dogaja v resnici ali samo sanjam. Njene oči so bile uprte vame.

»To je moje?«

Ničesar ni rekla, samo z glavo je prikimala. Stisnil sem jo k sebi.

Glavo mi je položila na prsi. Nikdar si nisva upala govoriti o ljubezni, nikdar se nisva dotaknila tega z besedo. Podrla bi lepo stavbo, katero sva gradila oba molče, vse od tedaj, ko sva se spoznala.

Kako vse drugače je bilo tedaj, ko sva sedla. Čutil sem utrujenost po vsem telesu. Rahela je bila sklonjena. Nisem mogel verjeti, da sem jo res objel.

Vest mi je očitala, da nisem ravnal prav. Duhovnik sem, ne bi smel tega storiti. A kaj, ko so bili trenutki, v katerih nisem bil sam svoj gospodar.

Zdaj sem hotel, da bi bila skupaj in bi si povedala vse, kar nama teži srce.

Rahela je dvignila glavo.

»Povejte mi,« je rekla, »čemu ste prinesli Berti za god tistih belih rož?«

»Tulpik?«

»Da, tulpik.«

Spominjam se, da jih je Rahela takrat molče gledala. Vesel sem bil, da jo je tisto vznemirilo.

Naslonil sem se nazaj. Razkriti ji svojo skrivnost, to željo sem pravzaprav že dolgo gojil.

»Dotakniti bi se moral svoje mladosti,« sem začel in sem gledal skozi zavese za strehe, ki jih je pokrivala debela plast prahu. Rahela se je premaknila, da bi poslušala. Začel sem pripovedovati kolikor mogoče mirno. Se Vido sem se dotaknil. Mimogrede sem omenil, da sem jo poznal. Kako bi mogel reči, da sem Vido samo malo ljubil v primeri z Rahelo. Ne! To ne bi bila resnica.

Ljubiti se pravi darovati se človeku vsega. Če bi moje telo hranilo v sebi tisoč ali milijon src, dal bi jih Raheli, če bi jih želela.

Ko sem povedal svojo zgodbo o tulpikah, sem se oddahnil in se nasmehnil Raheli, ki me je nepremično gledala. Vstal sem, dvignil sem jo iz naslonjača in ji dejal:

»Mi oprostite, Rahela?« Tu sem mislil na Vido.

Ničesar mi ni odgovorila, vzela je vazo z vrtnicami in mize in mi jo ponudila.

»Nate! Tulpike ne rasto na našem vrtu!«

Rahela je zavila rože in vazo v tanek papir. Potem sem se, prevzet od sreče, od nje poslovil.

Dala mi je roko. Takrat bi jo rad poljubil. Tudi ona je to hotela. Ponudila mi je usta kot majhen otrok.

Svojo bodočnost sem videl pred seboj nejasno. Bila je v megli. Matere sem se bal, Rahelo sem ljubil, dekano Jerebiča pa sovražil. Z dekanom sva bila na videz, kakor da se med nama ne bi nič zgodilo. Nikdar mi ni več omenil svojih večernih obiskov, ki so postajali vedno bolj pogosti.

Oddahnil sem se zmeraj, ko sem bil v svoji sobi sam. Delal sem, maševal, pridigoval in spovedoval.

avtospreji: CAROSOL 40 - GUMIS - CROMIS - LEDIS — avtospreji

IZŽREBANI REŠEVALCI

izžrebali smo tri nagradne križanke, ki je objavljena v 46. številki tega tednika. Nagrade prejmejo:

jaž Četina, Ulica savinjske čete 2, Zalec
2. nagrada 50,00 din Lojze Turjak, Dečkova 56, Celje
3. nagrada 50,00 din Andreja Vidali, Podšmihel 9, Laško
Čestitamo! Nagrade bomo poslali po pošti.
RESITEV: VODORAVNO: trs, mrk, Descartes, Lars, kot, portal, iver, amulet, Aman, Boone, Stein, očala, naval, Stiks, odnos, emir, Inkret, oltar, krak, oko, N, Adela, Ornat, omara, TS, TA, Adana, okras, arara, t, cev, skalp, Eolus, avesta, erar, Alois, goddec, Anka, lira, ideal, nazal, Aare, Jeanne, itrij, nalet, rov, Ernani, Jaipur, mivka, KA.

Priporočamo nakup v BLAGOVNICAH

VELENJE

konfekcija, perilo, pohištvo, keramika, gospodinj-ski stroji.

Oseba tedna: Ludvik Zupanc - Ivo

VEDNO MED MLADIMI

Skoraj nepotrebno bi bilo, da vam posebej predstavljamo tokratno osebo tedna — LUDVIKA ZUPANCA-IVA, saj ga ljudje širom po našem območju dobro poznajo. Kljub temu smo ga obiskali ter z njim malo poklepetači. Sicer pa najprej nekaj osnovnih podatkov. Spomeničar Ivo je doma iz Zabukovice, izhaja pa iz rudarske družine. Že leta 1939 je bil sprejet v SKOJ, leta 1941 pa se je pridružil partizanom. Kot vaje-nec je sam okusil, kakšno je to življenje, zato danes tembolj razume mlade, pred katere stopa kot predavatelj obrambne vzgoje na Šolskem centru učencev v gospodarstvu Boris Kidrič v Celju.

»Ivo, vedno te je moč videti med mladino. Ne samo v šoli, kjer delaš, tudi sicer. Kaj sodiš o današnji mladini?

Poleg tega, da predava na šoli, je Ivo aktiven družbeno politični delavec ter opravlja vrsto pomembnih ter odgovornih funkcij. Je odbornik skupščine občine Celje ter podpredsednik posebnega odbora pri skupščini za vprašanja borcev in vojaških vojni invalidov. Poleg tega je član skupščine socialnega zavarovanja, dela tudi v izvršnem odboru ter je predsednik komisije za prošnje in pritožbe.

»Vse najboljše. Naša mladina je pozitivno usmerjena in ne smemo je soditi po izgrelih nekaterih posameznikov. Posebno delavsko kmečka mladina je tista, ki bo jutri z odgovornostjo nadaljevala, kar smo začeli mi. Rad sem med njimi, še zlasti med to mladino na naši šoli. Boli me to, ker nimajo vsi ustreznih možnosti za šolanje in študij. To je vse preveč privilegij premožnejših. Tu bo treba še

marsikaj v bodoče bistveno spremeniti.

»Imaš kakšen hoby?«
»O seveda, to sta lov in kegljanje. Imam že kar lepo zbirko trofej, včlanjen pa sem v lovsko družino v Grizah, kamor tudi zahajam na lov. Zelo rad pa grem tudi med prijatelje v Gornjo Savinjsko dolino, kjer sem bil veliko časa kot partizan.«

»Bi rad še kaj posebne-ga povedal?«

»Da, zelo rad! Vesel in srečen sem, da smo na nedavnem referendumu s tolikšno solidarnostjo dosegli, da bodo odslej tudi kmetje imeli pred zdravnikom enake pravice. Dolgo je trajalo, predolgo, predno smo uresničili vsaj del tistega, kar smo med vojno obljubljali našim kmetom, ko so nam tako do-brosrčno odstopali svoj skromni kruh. Ob tem gla-sovanju sem se spomnil vseh tistih savinjskih mamec, ki so nam tako širokogrudno rezale kruh, da-le so nam prvega, dale so nam zadnjega, kar so ga imele. Res sem vesel, da smo končno poravnali naš dolg do vseh naših kmetov.«

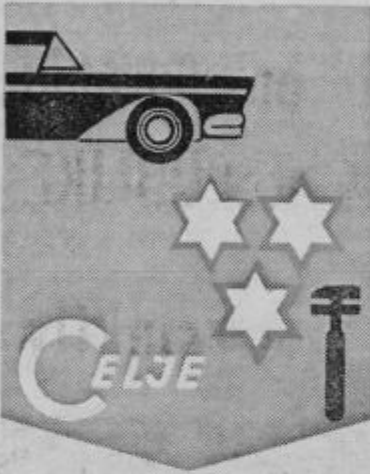
Berni Strmčnik

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO S SERVISI

avto celje

»AVTO CELJE«

CELJE, Ljubljanska 11

Vsem delovnim ljudem, občanom in poslovnim prijateljem
ČESTITAMO
za 29. november —
DAN REPUBLIKE

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

Spoznavajmo se!

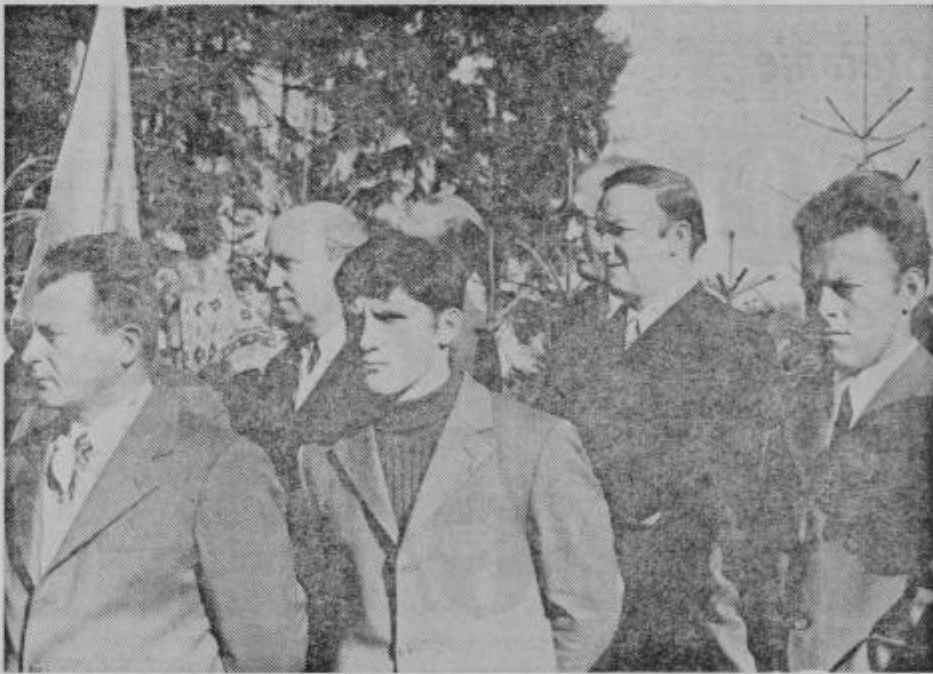
V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si oglejte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki se jo spoznate. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrežano fotografijo pa pošljite v pismu na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila najčrkekrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem ljubljanska banka vsak teden razdeli tri hranilne knjižice:

- 1. PO 150 DIN
- 2. PO 100 DIN
- 3. PO 50 DIN.

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kaj teden nihče od bralcev ne bi pravilno našel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Naša zadnja fotografija je bila posneta na literarnem večeru, ki je bil 13. novembra v Kostrivnici. Jvečkrat ste prepoznali Hedviko Lipnik iz Zgornje Kostrivnice, ki je tako tudi oseba tedna. Hranilne knjižice, z začetnimi vlogami, ki jih poklanja ljubljanska banka, prejmejo: 150,00 din Jda Sket, Čače vas 38 Podplat, 100,00 din Marija Mavher, Zg. Kostrivnica 21, Podplat, 50,00 din Fride-za Grosek, Zg. Kostrivnica 31, Podplat, Čestitamo.

Kupone z odgovori, katero osebo na današnji fotografiji ste prepoznali, pošljite na uredništvo Novega tednika, Gregorčičeva 5, Celje, do ponedeljka, 4. decembra 1972 (na kuverto napišite: Spoznajmo se).

Pravi naslov za denarne zadeve Pravi naslov za denarne

Člji takšni in drugačni. Le kdo jih nima. Vaše želje bodo lažje uresničljive, če boste vprašali ljubljansko banko podr. Celje. Vaš denar je varen, tajnost hranilnih vlog pa je zjamčena.

Torej predno se odločite, vprašajte za nasvet ljubljansko banko, podruž-nico Celje.

Pravi naslov za denarne zadeve Pravi naslov za denarne

KUPON 9

Ime in priimek osebe na fotografiji

Njen naslov

Moj priimek in ime

Naslov

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

Na drugi strani ceste

ANGEL S STRTO PERUTJO

»STARA SEM 22 LET. RADA BI K OTROKOM. ŽELELA SEM SI SAMO ENEGA, IMAM JIH TRI. NAJMLAJŠI ME SPLOH NE POZNA. KAJ NAJ NAREDIM, ŽIVA POD ZEMLJO NE MOREM ...

Dolgi razpuščeni lasje so ji silili pod bluzo. Stegnila je roko v pozdrav tako, kot bi se morala dotakniti ognja. Njene oči so vprašujoče plazile po meni. Ko sem ujel njen pogled, je pogledala v tla. Bila je srednje rasla, nekoliko močnih bokov, na katere so se oprijemale hlače. Na bosih nogah je imela sandale, kot jih imajo otroci na morski plaži. Zaradi hladu jih je snela in si bosonoga grela členke.

»Pet otrok nas je. Jaz sem najmlajša. Najstarejši brat, ki je ločen, živi v Nemčiji, neporočena sestra v Švici, druga sestra ki je poročena, dela pri Merxu, brat, ki je tudi poročen, pa v Emajlirani. Ta živi doma. Mama je gospodinja, ata pa upokojenec. Jaz sem bila poročena, vendar sem se ločila. Mož je rad videl tudi druge. Mogoče sem bila preveč ljubosumna. Imela sem ga rada. Leto dni sem bila srečna. Potem pa se je začelo. Bil je štu dent. Denarja je bilo ma-

lo. Stanovanja nisva mogla dobiti. Dve leti sva hodila, potem sem zanosila. Poročila sva se. Po poroki je on ostal v Ljubljani, jaz pa v Celju.

— Podobno usodo živi vsaj tri četrtine mladih.

»Mogoče. Mogoče so trdnjši od mene. Od naju. Kajti, ko je zbolel in se zdravil na Jezerskem, si je našel drugo. To me je hudo prizadelo. Nisem ga več marala.

— Kaj ste po poklicu?

»Nič. Končala sem 5 razredov osnovne šole. Potem sem bila vedno v napoto. Odsila sem v Ljubljano za gospodinjstvo pomočnico, nato sem dobila službo v pralnici. Tam sem spoznala Alexa, mojega moža. Imela sva se rada. Ni me motilo, da je bil črn.

— Kje je zdaj vaš nekdanji mož?

»V Frukšanu. Točnega naslova ne vem. Lansko pomlad se je vrnil v Afriko. Kje je Frukšan? Ne vem. Državi se reče Siera Leone.

— Zakaj ste zdaj v zaporu?

»Rekli so, da se klatim in da sem cipa. Milčnik me je aretiriral na celjski železniški postaji, ko sem hotela domov, ker sem izvedela, da v Emajlirani sprejemajo nove delavce.

— Oddod ste se vrnil v Celje?

»Iz Pirana.

— Kaj ste delali tam?

»Hotela sem se zaposliti, ker sem izvedela, da bo Mehanotehna zaposlovala dekleta. Pa ni.

— Iz česa pa ste živeli? Kje pa je bil otrok?

»Aleksander, ki sem ga rodila v zakonu z Aleksom, je v rej, v Velenju. Andrej, ki je star dve leti, je pri mami. Prav tako je pri mami tudi Tomaž. Ta je zdaj star 6 mesecev.

Po ločitvi sem se spoznala z Jankom. Bil je dober fant, le pil je in se pretepal. Tepel je celo mamo, zato sem se mu začela izogibati. Bila pa sem že 6 mesecev noseča. Potem so ga zaprli, ker je kradel. Zdaj je na Dobu. Vložila sem tožbo za oče-

tovstvo. Obljubil je, da bo plačeval petnajst jurjev na mesec, doslej ni dal dinarja. Otroka, to je bil Tomaž, sem pustila materi in se vrnila v Ljubljano. Potem sem spoznala v Celju fanta. Lagal mi je, da je starejši, pa je bil mlad. Zaposlen je bil v IPI, zdaj je pri vojaki. Ko bo prišel domov, se bo poročil. Našel je drugo. Z njim imam Andreja. Če je priznal očetovstvo? Meni je, uradno pa še ne. Andreja sem pustila mami in odpotovala v Piran.

— Zakaj pa vas je potem policija iskala?

»Nisem se klatila. Vede li so, kje sem, saj sem tudi pisala. To ni res, da ne bi vedeli. Kako sem mogla pustiti en mesec starega otroka in oditi? Kaj pa naj bi. Doma so me postrani gledali. Rada bi se zaposlila. Zakaj se ni sem? Nisem dobila službe. Ko sem jo našla, nisem imela dokumentov. Ob vrnitvi v Celje so me aretirali.

— Sodniku ste priznali,

da ste se preživljali s prostitucijo.

»Nisem cipa. Denarja nisem imela. Stanovala sem pri prijateljici, ta mi je svetovala, naj grem z Italijani. Nisem mogla. Ker sem bila lačna, sem eno ponudbo sprejela.

— Kako ste se takrat počutili?

»Kako bi se vi počutili, če bi po vas plazila stara, zguljena baba? Kako je bilo ime prijateljici? Helena. Pozneje sem izvedela, da je prostitutka. Ona je računala na noč po 70 jurjev, jaz pa 10.000 lir. Dokler sem imela denar, nisem šla. Potem pa sem morala.

— In se medtem niste spomnili na otroke?

»Sem, pa še sama nisem imela za življenje. Vedela sem, da jim je dobro. Boljše, kot meni. Zato sem iskala službo. Vzela jih bom k sebi. Kam? Mora jo mi dati stanovanje. Živa pod zemljo ne morem. Da me otroci ne poznajo? Tomaž ne. Andrej pa Aleksandra bom pustila v Velenju, ker mu je tam dobro. Poslušajte, nisem iz železa, toda kdo bi vzdržal toliko očitkov, kot sem jih morala jaz doma! Zakaj jim nisem pošljala denarja? Če ga pa nisem

imela. Preden sem odšla v Piran, sem bila z otrokom v naročju pri socialni delavki. Pa je bila na dopustu. Kaj bi naj naredila? Kaj naj zdaj naredim? Kam naj grem čez teden dni, ko se tu zapro za mano vrata? Rada bi domov po otroke. Otroke bom vzela k sebi. Se me bodo navadili. Šla bom v službo, otroci bodo v vrtcu ...

Zvonec, ki se je oglasil ob pritisku na gumb, je rezko odzvanjal po hodniku. Prišel je mož v uniformi, stisnili smo si roke, ona se je počasi spristila po stopnicah. Z eno roko si je popravljala dolge lase, v drugi stiskala od solz premočen, izposojen žepni robc. Šla je, ni se več obrnila. Pri tem je zagotovo vedela le eno: da bo še 14 dni imela toplo hrano in streho nad glavo. Potem bo znova stopila v življenje. S svojimi 22 leti, v hlačah in puloverju in prepranem perilu, v tem, kar ima. Mogoče bo vzela s sabo še izposojen žepni robc. Vanj bo mogoče zavila drobiž, ki ga je pošteno zaslužila v — zaporu. Mogoče bo dovolj vsaj za kartico s pozdravi trem otrokom ...

Z. R.

Srečanje

DOLGOST ŽIVLJENJA NAŠEGA...

Vstopil sem v izbo trdne kmečke hiše in luč je planila vame kot trop pobesnelih konjev, strganih iz gospodarstvih rok. Ob kmečki peči, pečnice so bile okrašene, nisem mogel videti, kaj je bilo, sta sedela žena in možki in luč čila sta fižol. Na sredi izbe je stal sivolas človek vdanega in mirnega obraza, pametnih in zrelih potez, na peči pa je na pol ležal na pol sedel mladenič in se predajal svojim mislim. V izbi je bila tudi velika kmečka miza, za kakršnimi so zoreli težki gruntarji in krojili usodo bajtarjev razmetanih in zabiti po bregovih, ure in ure daleč od vodá v dolini. Na robu mize je čisto odmaknjena od nje, je na klopi sedela ženica, očala so ji bila pomaknjena globoko na nos, v roki pa se ji je nemirno vrtela šivanka. Tiho je bilo v izbi in pozdrav je izzvenel kot obred.

Barbara Vodeb, devetdesetletna ženica, je šivala svoje

stvari, sin Jože je hodil sem in tja po izbi, ostali pa so se vsak po svoje zatopili v delo, ki ga na kmetih nikoli ne zmanjka. Zastavil sem korak proti Barbari in obstal presenečen. In v meni se je porodilo vprašanje, mar je res mogoče, da je to tista ženica, ki bo tretjega decembra stopila v svoje deseto desetletje življenja. Mar je res mogoče, da vse te dolge dni niso pustile na njenem obrazu večjih sledi in ali ni to življenje sprejelo človeka in ustavilo čas. Ničesar ni bilo na obrazu ženice, kar bi kazalo na njeno potovanje skozi čas in zazdelo se mi je, da to potovanje še traja.

»Rojena sem bila na Sveti-ni, čisto zraven cerkve,« je dejala Barbara, odložila iglo in svetlo pogledala proti meni, mož pametnega obraza pa se je približal in prijazno nasmešnil in otopenost prvega trenutka pa tudi vprašanja,

porojena v začudenju, so izginila. V družini, kjer je bilo z Barbaro vred deset otrok, ni bilo prostora za neresnost in še celo ljubezen je bila prikrasjena za svoje vragoli in tako Barbari ni bilo dano, da bi pod njenim oknom prepevali veseli svetinjski fantje. Menda so jo njeni imeli »hudo v strahu«.

Tako ali drugače, 1905. leta se je Barbara vsega skupaj naveličala in rekla, boljše povedano, dahnila svoj nežni da 1948. leta umrlemu možu, ki je dočkal ob njej 71 let.

Prav takrat, ko bi moralo biti vse najlepše, se je obrnilo. Kupila sta posestvo in — preužitkarja. Lastnik posestva se je želel znebiti očeta, ki je preveč zahteval zase in ga je enostavno prodal Barbari in njenemu možu za lepo število kron.

»Hud preužitek je to bil,« se spominja tistih dni Barbara. »Stari, ki je bil še kar živahen, pozneje se je še en-

krat poročil in dobil v hišo, kjer sva bila že midva z možem, mlado ženo, si je zgovoril zase dve johi travnika eno joho njive, dve johi hote, redil je dve kravi, imel je še gorco, dati pa smo mu morali za nameček še petnajst škafov žita. Ko sva začela z mojim rajnkim gospodariti, še žlice ni bilo pri hiši.

Kadar ima vrag mlade, pravi slovenski pregovor, jih ima veliko in to drži kot pri bito. Sredi največjega naprežanja, da bi jima življenje na tem božjem svetu boljše in lepše steklo, so se v svetu nenadoma spomnili, da bi bilo dobro, če bi se šli vojsko. Barbarin mož je odrinil s svojim regimentom dogodka naproti.

»Bil je sanitejec, Barbara je vrtela iglo in si popravila očala, v Gradec so ga dolocili pa v Celje in še drugam. Ostala sem sama, vojski pa je bilo treba dati žito. Nisem ga imela, zato sem od daleč prinesla koruzo, na hrbtni sem jo privlekla kot mula, samo da so jo dobili. S prežitkarjem pa se nisimo kregali, ne, to pa ne.

Otroci, štirje so korakali v dolgem Barbarinem življenju vstric njenega krila, so se rojevali istočasno kot preužitkarjevi. Ko je umrl, se je mlada odselila in potem sta z možem šele lahko svobodno zadihala. Z Barbaro pa vendarle ni bilo vse, tako kot bi moralo biti. Nikoli ni bila kaj posebno zdrava, vedno jo je nekaj mučilo, nasprotno pa je bil mož zdrav kot riba. Življenje pa je le teklo naprej, ne da bi Vodebova dva vprašala, kako se počutita, in če jima je prav ali ne. Dočkala sta tudi drugo svetovno vojno in tudi to, da se je sin Jože umaknil v hribe, kjer se je pridružil Kozjanskemu od-

redu. Močno ju je bilo strah zaradi tega. Minilo je tudi to in danes Barbara še sama ne ve, kaj jo tako dolgo drži pri močeh.

»Mama so še kar dobre sapa,« meni sin Jože in ne pozabi povedati, da se držijo celo bolje od njega samega. Da to res drži in da ne bi kdo slučajno mislil, da lažemo, potem naj mu povemo, da je Vodebova mama osmega septembra šla sama in peš skoraj dve uri daleč na Kalobje in da jo povrh vsega še noge niso nič bolele. Mi mogre je sin hudomušno pripomnil, da bi se mama lahko prijavili kar za na Triglav.

»Takihi čenč pa le ni treba pisati, se bodo smejali,« je sramežljivo dejala mama in takoj rekla: »Če hočete dolgo živeti, morate delati neprestano, da se ne pozabi.«

Kdo bi ji verjel, ko pa je sin povedal, da mama sama

vari »rcneje« iz tavžentroz in hermelike. Le kako drugač naj bi si razlagali potem, da si sama še zdaj sami posteljejo posteljo, da delajo na njivi in vse, kar se pač da na kmetih.

Vsemu temu je sin Jože dodal še to, da imajo mamo zelo radi kavo in da si jo vsi krat skušajo. Zraven tega od sile radi privoščijo čaj rumom, če pa tega ni, je di vinček dober.

Toliko let je garala Vodebova mama na tem svetu, da si je te dobrote krvavo zaslužila. Želim si le to, da bi kdaj srečal in jo, spominjoč se na mojo pokojno mamo, povabil na čaj rumom. Tudi vi bi jo, če jo poznate. Ni je težko: tako dober obraz ima in toliko nežnosti je v njem, da prestano trpljenje skrije med gubami.

MILENKO STRASER

S poti po Srbiji in Kosovu — piše Drago Medved

ZLATA MANASIJA

Smo v porečju Morave, v Pomoravlju. Dež nas neumorno preganja, toda ni nas mogel odvrniti od namere, ko smo se zmenili, da si bomo ogledali enega najlepših srbskih srednjeveških kulturno zgodovinskih spomenikov — samostan Manasijo in Resavsko šolo.

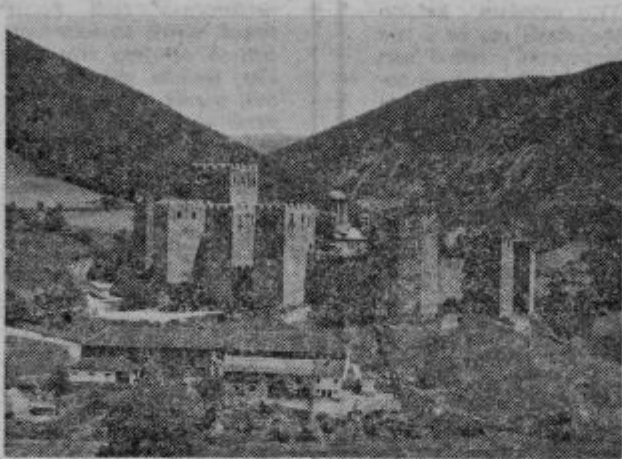
Pričakalo nas je mogočno obzidje, utrjeno z enajstimi trdnjavami. V tem varnem naročju počiva samostanska cerkev in ostanki slavne Resavske šole, kjer so menihi prepisovali knjige in prevajali knjižna dela. Nekaj teh knjig smo videli v knjižnici v bližnjem Lajkovcu.

Pravijo, da so bile svojčas vse freske v tem samostanu pozlačene in so mu zato rekli **NAMASIJA** — (nama sija). Kakorkoli že, samostan Manasija predstavlja vrhunec srednjeveške srbske arhitekture. Samostan je ustanovil despot Stefan Lazarević v letih 1406 do 1418. Vse kar so pred nekaj desetletji sprejeli v Studenici, Gračanici in še drugod, je našlo v Manasiji še eno sintezo in se združilo s kamenito arhitekturo, v kateri so še živi elementi prvotnega romanizma.

Kljub temu, da nismo v samostanu našli nikogar, ki bi nam lahko kaj povedal o tej

živela v Smederevu leta 1459. Kljub temu pa je imela Srbi ja dovolj moči, da je še enkrat zablestela s svojo ustvarjalnostjo na področju arhitekture in slikarstva, pri čemer so ustanavljale boga tih samostanskih ustanov omogočili dohodki, ki so jih knezom prinašali srebrni rudniki.

Veliki umetnostni zgodovinar Vojeslav Molé poudarja, da je Manasija največja in najpomembnejši spomenik celotne moravske skupine, moravske šole, ki je v slikarstvu uporabljal anilinske barve, dodajala pa so jim tudi jajca. S tem so dosegli nenavadno sve-

Samostan je za zidovi, ki povezujejo enajst trdnjav

predzadnjega kneza srednjeveške Srbije, ki je bil že turški vazal, je zableščal v vsem sijaju. V cerkvi, skriti za visokimi samostanskimi obrambnimi zidovi, je še enkrat zasijala vsa lepota slikarstva, zrasla in še zmeraj živih tradicij bizantinskega helenizma: helenizma, v katerega oblike so se na meji novih, a za Balkan usodnih in tragičnih časov zaprele in strnile tako nekdanje tradicije narodov kulturne preteklosti ka-

sneli svinčeno streho z glavne cerkvene kupole in je zaradi dežja propadlo dve tretjine tresk. Pozneje je bila v samostanu tudi velika eksplozija, ker je verjetno bila v samostanu turška smodnišnica in je ob eksploziji nastala še večja škoda.

Turki so večkrat napadali in pustošili samostan. Tako že leta 1439, pa 1456, 1476 in 1734. Seveda so ga sproti popravljali, kolikor se je pač dalo, a nekatere freske so

Freska Sv. Nikite. Je pozlačena in je ena redkih slik, kjer je upodobljena oseba z orožjem.

kor tudi spomin na neodvisnost vse do časov narodove končne osvoboditve.

Naj mi bralci oprostite, če sem se nekoliko preveč poglubil v slikarstvo Manasije, vendar sem to moral storiti, kajti veljavo tako mogočnega spomenika pri nas zelo slabo poznamo. Upam, da sem vsaj nekaj povedal, a res samo delček tistega, kar smo videli.

Samostanski kompleks je sestavljen iz cerkve, resavske šole, ki je zdaj povsem v ru-

popolnoma uničene. 1956 pa je pričel Srbski zavod za zaščito kulturnih spomenikov obsežna restavratska in konzervatorska dela, ki so bila končana v letih 1959 in 1962.

Z Manasijo se poslavljamo od velikih srbskih kulturno-zgodovinskih spomenikov. Naj mi bo dovoljeno pozvati vse, ki še niso videli tega, da gredo na pot po dolini Ibra in Morave.

Prihodnjic pa vas vabim na obisk prave turške hiše.

Ostanki znamenite Resavske šole: tu so menihi prepisovali in prevajali knjige.

veliki srednjeveški stvaritvi, smo se nekako znašli. Po zidovih so obešeni — lično napisani (ohranjevanje tradicije) teksti, prirejeni za radovedne turiste, iz katerih je lahko vsakdo razbral tisto najosnovnejše o kraju, kjer je trenutno stal. Samostan je zdaj namreč ženski, marljive nkaludžerice pa so bile nekje zunaj pri svojih vsakodnevnih opravilih.

Strokovna ugotovitev je, da predstavlja samostan Manasija, predvsem s cerkvenim poslopjem zadnje dejanje v zgodovini srbskega srednjeveškega slikarstva, pa ne samo Manasija, ampak celotno slikarstvo Morave. Cerkev v dolini Morave pa predstavljajo tudi zadnje skupino velikih srbskih knežjih dvorčev, kasu, ko je srbska država katastrofi na Kosovu polju bila omejena na ozemlje ob Moravi. Končni padeč je do-

Veliki monostas — mojstrovina poznega srednjega veka a po kvaliteti ne dosega fresk na zidu.

prometne nesreče

S KOLESOM V SMRT

MARIJA LAMUT, stara 74 let iz Smarjete pri Celju, se je peljala s kolesom po Ulici frankolovskih žrtev v Celju. V križišču s prednostno Mariborsko cesto je zavijala v levo ter tako izsiljevala prednost tovornemu avtomobilu. Pri trčenju je padla in dobila tako hude telesne poškodbe, da je med prevozom v bolnišnico umrla.

PET HUDO POŠKODOVANIH

JOZEF BERTALANIC, iz Ljubljane, je vozil proti Mariboru. Zaradi neprimerne hitrosti in zasnežene ceste ga je začelo zanašati. Zaneslo ga je na desno stran ceste, kjer je na mostu zadel v železno ograjo. Pri tem se je hudo poškodoval voznik Bertalanec ter sopotniki TERZIJA STOLNIK in MIHAEL HLIS, oba iz Dolena pri Ptujju ter MARTIN ROS in ANICA ROS iz Ljubljane. Na avtomobilu je škoda za 8.000 dinarjev.

KLIC V SMRT

SRECKO KORET, star 22 let iz Zalca, se je peljal s kolesom po Zalcu. V bližini hiše Savinjska cesta številka 13 je zapeljal v levo z namenom, da zapelje v levi odcep. Tedaj pa ga je nekdo iz nasprotni strani ceste poklical in Koret se je pričel vračati na desno. Iz ljubljanske smeri je prišel voznik osebnega avtomobila MARJAN ŠUSTER, iz Celja, ki je s prednjim blatnikom zadel kolesarja, katerega je vrlo 32 metrov daleč. Dobil je tako hude poškodbe, da je na kraju nesre-

če umrl. Na vozilu je škoda za 5.000 dinarjev.

UTRUJEN IN NEPRESPAN V SMRT

MILAN PUSNIK, star 21 let, iz Socke, se je vračal z nočnega dela. Z osebnim avtomobilom se je peljal proti Vojniku, ko je iz nasprotni smeri prišel voznik tovornega avtomobila s priklopnikom ERNEST VIDNAR, iz Hoč pri Mariboru. Trčenje je bilo tako silovito, da je osebni avtomobil odbilo več metrov v nasprotno smer in ga obrnilo na levi rob ceste. Milan Pusnik je bil tako hudo poškodovan, da je na kraju nesreče umrl. Škoda na vozilih je za 15.000 dinarjev. Domneva se, da je voznik Pusnik med vožnjo zaradi utrujenosti in nočnega dela zaspa.

SMRT PEŠCA

EMIL MAREŠ, iz Celja, je vozil iz Vranskega proti Celju. V Latkovi vasi je prišel nasproti, po svoji levi strani, pešec LJUDVIT HRESTAK, star 58 let iz Krapine in hodil približno 60 cm od roba ceste. Mareš je pešca s prednjim desnim žarometom zadel, tako da je leta udaril z glavo v vetrobransko steklo in ga je odbilo 25 metrov naprej ter je obležal na travniku mrtev. Osebni avtomobil pa je po 69 metrih vožnje obrnilo. Škoda na vozilu je za 5.000 dinarjev.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

FRANC KUKOVIČ, iz Celja, je pripeljal z osebnim avtomobilom iz smeri Teharja in v križišču pred Toprom peljal na prejšnji Cesti na grad, ne da bi zmanjšal hitrost. Tako je izsiljeval prednost kolesarju MOMČILU CVLJICU, iz Celja, ki se je pripeljal po kolesarski stezi izpod podvoza in zavil v levo. Kukovič je s prednjim levim delom trčil v Cviljica, ki je dobil hude telesne poškodbe in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»VEGRAD« VELENJE

razpisuje
prsto delovno mesto

1. fakturista - administratorja

POGOJ: ekonomski tehnik z delnim znanjem strojepisja

Osební dohodek po pravilniku podjetja. Stanovanja ni.

Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazila o strokovnosti, sprejme SGP »Vegrada« Velenje, odbor za kadrovske in splošne zadeve 15 dni po izidu razpisa.

AUREA

kovinsko predelovalno podjetje
CELJE

izdelujemo vse vrste kovinske galanterije, značke, embleme, plakete, srebrne kontakte.

med stirimi očmi

ZALJUBLJENA DO UŠES

Tako sem zaljubljena, da ničesar drugega ne vidim kot samo njega. Hodim z njim, vprašujem njegove kolege, kje tiči. Če slučajno ne vem, pa se mi pri tem kar smeji in pravijo, da ga tako ne bom ujela. Jaz pa mislim, da mu moram slediti, ker drugače bo šel kar po svoje. Jaz ga neizmerno ljubim in mu to tudi povem, on pa kar molči. Zdaj mi pa vi povejte, ali njegov molk pomeni ljubezen ali pa me ne mara. Če se to zgodi, si bom kar kaj naredila, pa bova morala skupaj biti.

Jožica

Draga Jožica,

počasi, počasi, kam tako hitite? Molč res dostikrat pomeni ljubezen, ki se potem izkaže na drug način. Včasih pa pomeni tudi to, da bi se radi iznebili tečne osebe, zlasti takšne, ki je kar pripravljena na samomor. S priložnostjo se nobena ljubezen ni vžgala, pa tudi vi boste morali ubrati

druga pota. Pa veliko sreče in nikar ne pijte lizola!
NATASA

LJUBIM VSE — SAMO DEKLETA NE

Najbrž takšnega pisma, kot je moje, še niste dobili. Imam čisto specifičen problem. Tako sem lep, da me dekleta oblegajo preveč, vse preveč. Jaz pa ne vidim na njih nič posebnega. Star sem že dvajset let, vojake imam že za seboj, in čas bi že bil, da bi mi bila kakšna všeč. Jaz pa ljubim cvetice, ovčice, oblake, zvezde, nevihto, knjige, divjino, romantiko in kino. Samo taka ljubezen iz knjig mi je všeč, tista, ki jo vodijo moji kolegi pa ni nikoli taka. Zato se ne upam z nobenim dekletom spoprijateljiti. Bojim se, da bi bil razočaran in potem bi mi bilo tako hudo. Raje imam tisto, kar ne morem imeti, kar ni dostopno. Pa nisem posebno izobražen, zato mi pravijo čudak, ker v mojo družbo tak ne spadam.

Če bi bil izobražen, bi najbrž lahko bil malo strččen, pa mi ne bi zamerili. Tako pa se mi kar smeji. Pravijo, delaj, delaj in si dobiš babo. Nikar se ne cmeri. Jaz pa se deklet kar malo bojim. Saj sem vam že povedal, da se

bojim razočaranja. Kaj imam prav ali ne?

Sanjač

Spoštovani, vsekakor nimate prav! Veliko sem že videla, a take reve še nisem srečala. Že naprej nekaj objokujete, se nekaj cmerite in vse le za prazno figo. Vse, kar ste našli, imate radi tako se naprej, pa tudi dekleta lahko vtaknete v svojo zbirko. Morda vas bo odvadila jokati, ker vas bo sunila v rebra in dejala: Zdaj se bova pa zmenila, ali te vzamem ali ne? In še prav bo naredila!

NATASA

ZARDEVAM

Ko ugledam kakšno deklo, zlasti pa, če z njo spregovorim, vedno zardevam. Kar pikice se mi po kažejo in to so dekleta že opazila. Ena me je vprašala, če imam izpuščaj. Jaz pa sem drugače zdrav, le sram me je pred dekleti. Kako naj se odvadim sramovati?

JANKO

Dragi Janko,

počakaj, da boš malo odrasel, ker po pisavi sodeč, še trgaš šolske klopi. V tvojih letih je sramežljivost še kar na mestu, malo nerodno pa je kasneje. Ko ti bodo zrastle brki, bo tudi rdečica minila! Do takrat pa na svidenje!

NATASA

ženin vsakdan

NEKAJ MODNIH NOVOSTI ZA ZIMO

Med vsem drugimi spremembami in novostmi je moda prinesla nekaj novega tudi moškim oblekam. Nekoliko so se spremenili kroji, pa tudi vzorci in material. Spet so zelo v ospredju klasični vzorci: zelo droben ali velik karo in majhen jacquard vzorec, za jesen pa priporočajo tudi boljše tweed. Kroji so zelo togi, trdi in delujejo zelo moško. Obleka naj se čim bolj ujema po telesu. Moderni so tudi sakoi z dvema gumboma, s širokimi globokimi reverji.

Hlače segajo do pasu, hlačnice pa so ravne in enakomerno široke. Zopet so postali močno poudarjeni zavijki na hlačnicah. K hlačam lahko nosimo domiselni pas, ki pa mora biti v skladu z obleko.

Za posebno svečane priložnosti je še vedno zelo lepa temna obleka, pri kateri pa lahko upoštevamo modne spremembe v kroju. Zraven take klasične obleke nosimo temnejšo kravato, lahko pa tudi oblečemo srajco z mrtim

karirastim ali stiliziranim vzorcem.

Zelo lepa je kombinacija temnih hlač in temne srajce, navadno iste barve, zraven pa bel ali svetel sako. Tu imamo tudi popolno svobodo pri izbiri kravate, ki naj bo zanimiv akcent. Poznamo pa tudi kombinacijo enobarvnih hlač in karirastega sakoa. V tem primeru sta kravata in srajca gladki, lahko pa je kravata temnejša. V prsnem žepu nosimo barvaste rutice

majhnih indijanskih vzorcev. Tweedaste obleke posebno pristajajo visokim suhim moškim. Sem spada volnena kravata veliko bolj, kot svilena. Veliki reverji pa se dobro ujemajo pri obleki z visoko zaprtim telovnikom. Če bi si kakšen primer ogledali v barvi, bi lahko k črnorjavi drobno karirasti obleki oblekli belo srajco, rdečo kravato in rdečecrni robček zanimivega vzorca.

Staša Gorenšek

pogled v preteklost

O PODLOŽNIŠKIH OBVEZNOSTIH:

Spremenljive dajatve

Med spremenljive dajatve so šteli: lavdemij, mortuar in desetino.

Lavdemij je bila obveznost, ki so jo moral fevdnemu gospodu plačati novi hasnovelec ob nakupu kmetije, če jo je prejšnji na ta ali oni način izgubil, kot nekakšno odkupnino ali znak zahvale, ker je gosposka priznala zaščito nad njim. Lavdemij je ponavadi znašal 10 odstotkov vrednosti zadevne nepremičnine. Le-ta je morala biti ocenjena od dveh izvedencev, od katerih je eden zastopal interese go-

sposke, drugi pa koristi podložnika. Če ni bilo soglasja, je zemljiški gospod najčesteje zaračunal srednjo vrednost obeh cenitev. Spomin na to dajatev se je med ljudstvom ohranil pod imenom »deseteka«, danes pa govorimo o premetnem davku.

Mortuar je bilo treba plačati od vrednosti čiste zapuščinskega imetja ob smrti posestnika. Bil je zelo različen in je znašal 2, 3 ali 5 odstotkov vrednosti premoženja. Pobrati so ga v denarju ali tudi v naturalljah. V tem primeru je ponavadi postal »vrteva« najcpeši vol v hlevu. Dogajalo pa se je celo, da so jemali do ene tretjine vrednosti imetja.

Desetino so pobirali od tistih zemljišč, ki so bila podvržena tej dajatvi in je znašala deseti del določene pridelke. Dodati pa je treba, da navadno ni obsegala ravno desetega dela, pač pa pogosto le

polovico, tretjino ali celo četrtino tega in so jo tako tudi imenovali, n. pr. polovična desetina. Neredko je bilo pobiranje desetine razdeljeno: polovico je pobiral graščak, polovico pa prepustil komu drugemu. Tako je n. pr. lemberški graščak prepustil od dela svojih podložnikov polovico desetine župniku v Strmcu. Dajali so tako deseti del desetini zapadlih poljščin, deseti del vinskega mošta iz kleti, vsako deseto vrečo žita itd. Desetina poljščin se je delila tudi v veliko (žito, vino) in malo (volna, preja, repa itd.). Vaska desetina je obsegala oddajo drobnice in perutnine, sira, jaje in podobno.

V splošnem je desetina spadala v kategorijo domničnih dajatev. Oddajati so jo bila dolžna vsa posestva, ki so bila kot takšna vpisana v urbarjih in drugih javnih knjigah, ali so bila k temu zavezana

po posebnih pogodbah in tradiciji.

Državna oblast je od 18. stoletja dalje izdala vrsto odredb, s katerimi je uvažala v pogledu desetine razne olajšave, z namenom, da pospešuje kmetijsko proizvodnjo, predvsem v novih kulturah. Tako je n. pr. leta 1733 odredila, da se od koruze (turška pšenica), ki je zasajena na poljih, zavezanih za desetino, oddaja le dvajseti del. Leta 1772 je izšel odlok, da so pašniki, spremljeni v polja in namenjeni za druge kulture, za trideset let oproščeni desetine. Leta 1812 pa so izdali odlok, da so desetinska zemljišča, zasajena s krompirjem, sploh oproščena vsake desetine. S takimi ukrepi je oblast hotela doseči, da bi se kmetje, ki so se sicer težko otresali konservativnosti, raje odločali za pridelovanje nekaterih novih kultur. In to prizadevanje ni bilo čisto brez uspeha.

horoskop

21 marec
20 april

24 sept.
23 okt.

Jezili se boste na soseda, pa vam ne bo nič pomagalo. V prihodnjih dneh vzemite pamet v roke in vse zelo dobro premislite.

Uresničili boste slabši del svojega načrta. Prijatelj vas bo skušal očrniti, v obeh predpostavljenih pa boste zrasli.

21 april
20 maj

24. okt.
22 nov.

Harmonija v zakonu bo rahlo porušena, a ne za dolgo. Spoznajte boste vrednost svojega partnerja. Pazite zlasti na denar.

Čas dela za vas. Vse vam bo šlo od rok in imeli boste tudi dovolj denarja. V soboto se raje ne spuščajte v kak prepir.

21. maj
21. junij

23. nov.
21 dec.

Dobro veste, kaj morete storiti, ne veste pa, kako. Upoštevajte dober nasvet, če hočete, da bo konec tedna tudi dober.

Ne boste se počutili najbolje, ker si ne boste na jasem, pri čem ste. Pobuda pa je na vaši strani, zato na dan z besedo.

22. junij
22. julij

22. dec.
20. jan.

Uredili boste zelo važno zadevo in si oddahnili. V službi vam bodo zaupali novo nalogo, ki jo boste z lahkoto opravili.

Premalo se zavedate, da s glavo ni mogoče skozi zid, to pa boste še posebej občutili v prihodnjih dneh. Bodite bolj zmrtni!

23. julij
23. avgust

21. jan.
18. febr.

Vaš finančni položaj se ne bo izboljšal, bo pa možnost, da izplačate iz težav. Pričakujte lepo presenečenje.

Imate precej upanja, da uresničite svoj sen, potrebno vam bo le nekaj vztrajnosti. Nenačuden obisk vas bo presenetil.

24. avgust
23. sept.

19. febr.
20. marec

Neki dogodek vam bo zagretil življenje in vam dal misliti. Zaman se boste trudili, da bi si pridobili naklonjenost okolja.

Neka napaka se vam bo maščevala, a ne delajte si preglavic. Svojemu partnerju boste morali izkazati več pozornosti.

humor

Francoski pisatelj Charles-Louis de Montesquieu je dejal:

»Če bi hoteli biti samo srečni, bi to lahko kmalu dosegli, to pa je skoraj vedno težko, saj mislimo, da so drugi srečnejši, kot so v resnici.«

Immanuel Kant, veliki nemški filozof, je imel težko čitljivo pisavo. Leta 1770 je bil kot profesor filozofije preobložen z delom, zato je prosil nekega svojega učenca, naj uredi in prepíše njegove zapiske. Kmalu je prišel mladenič k njemu s prošnjo, naj mu prebere stavek, ki ga sam nikakor ni mogel razvozlati. Kant si je dolgo belil glavo, potem pa je dejal:

»Priatelj, ko sem napisal ta stavek, sta ga lahko razvozlati samo bog

in jaz, zdaj pa se lahko loti te naloge samo še bog!«

»Giovanni Guareschi, italski pisatelj znanega romana »Don Camillo in Peppone«, je bil obsojen na zaporno kazen.

»Ali greš res sedet?« ga je presenečeno vprašal prijatelj, ko je videl, da pisatelj pripravlja kovček. »Samo deloma imam prav,« se je nasmehnil Guareschi. »Jaz pa bom se del, moje knjige bodo pa šle.«

Ko so Kitajci še nosili kito, se je Wun Ting Fang, kitajski poslanik v Združenih državah, udeležil neke javne prireditve v Chicagu.

»Zakaj pa nosite tisto smešno reč zadaj?« ga je vprašal domačin.

»Zakaj pa nosite svoje smešne brke?« je vrnil vprašanje kitajski diplomat.

»Oh, pri meni je dru-

gače,« je rekel Amerikan, »imam nemogočo usta.« »Sodeč po vaših opazkah, bi rekel, da je to res,« je pritrdil Wun.

Francoski knez Louis Conti je bil silno grd. Ko je nekoč moral na dolgo potovanje, je v šali rekel ženi:

»Opozarjam te, dragica, ne nasajaj mi rogov, ko me ne bo!«

»Bodi brez skrbi,« mu je odgovorila žena, »ta skuš njava me obhaja samo kadar te vidim.«

Ko je Jean Cocteau zvedel, da zahteva Salvador Dalí za svoje najnovejše platno »Kristus« 15 milijonov starih frankov, je pripomnil:

»Juda je bil zadovoljen s 30 dinarji!«

Romanopisec in pisec komedij Achille Campanille je bil nekoč na oddihu v gorski vasi. Povedal je direktorju hotela,

da bi rad šel na izlet v gore.

»Ne pozabite, da je pot nevarna: okrog se klatijo volkovi in na nezavarovanih mestih piha zelo močan veter.«

»Vseeno grem.«

»Naj vam še povem, da je nekoč veter prevrnil osla.«

»Upajmo, da se to ne bo ponovilo,« je neomajni Campanille končal pogovor.

Angleški kralj Henrik VIII. je bil šestkrat poročen. V Ano Boleyn se je zaljubil potem, ko je že bil ljubimec njene matere. Grizla ga je vest, zato je vprašal viteza Reda hlače podveze Briana, če sme biti ljubimec hčerke, ko je bil že materi ljubimec. Ne preveč tankovestni vitez se je zasmel in odgovoril:

»To je nekako tako, kot če bi me vprašali, ali lahko jeste piško, potem ko ste jedli kokoš!«

Kje je naš nogomet?

Nogometna igrišča so ostala prazna do prvih spomladanskih dni, ko se bo ponovno pričelo resno misliti na drugi del republiških, conških in podzveznih lig. Celjani smo letos dosegli preprečen uspeh in prav zato je naš namen, da ocenimo naše uspehe in mesto našega nogometa v Sloveniji.

Prvi del jesenskega dela prvenstva v sezoni 1972-73 je končan. Pristaši Kladivarja, edinega predstavnika v republiški ligi so razočarani. Nekdanji drugoligaš in stalni kandidati za najboljša mesta v republiškem vrhu je tokrat po kakovosti šele na 16. mestu, če upoštevamo vse ekipe, ki so pred njim v republiški ligi in obeh zveznih ligah. Lanskoletno spoznanje, da nogomet pri Kladivarju stagnira, je letos pridobilo še bolj realno podobo, nogomet na Glaziji nazaduje s hitrimi koraki. Le z veliko »transfuzijo« v tehničnem pogledu in v strokovnem delu, lahko rešijo mlado, nadarjeno moštvo, ki se lovi in išče svoj stil in mesto v našem nogometnem vrtiljaku. K rešitvi tega vprašanja bi morali v NK Kladivar pristopiti takoj in ob podpori vseh, ki jim je še kdaj do nogometa v mestu ob Savinji.

Mnogo več uspeha so imeli celjski predstavniki v vzhodni conški ligi. Nekdanji igralec Kladivarja, Ivo Hribernik, se je izkazal kot dober trener. Kljub začetnemu porazu proti Olimpi v Celju je našel dovolj moči in pripeljal na sam vrh jesenskega dela prvenstva svojo ekipo — Partizan Smartno. Velenjčani so zaostali le za korak. Igra jo podjetno in mnogo bolj disciplinirano kot obe celjski moštvu skupaj. Olimp je na zadaval! Kot vedno v prvem delu prvenstva. Letos je vzrok v tem, da so imeli izredno veliko število izključenih igralcev, kar je rušilo ho-mogenost ekipe. Ta pa je bila vedno najmočnejše orožje in duševnega moštva iz Celja. Osmo mesto in zaostanek sedmih točk do Olimpi, težko nadoknaditi. Od moštev iz celjske nogometne regije je dobro štartal tudi Steklar. Skromna ekipa iz Rogaske Slatine vzgaja svoj rod in iz masovnosti črpa igralce za svoje moštvo. Uspehi so pričakovani in četrti mesto, po slabem startu je zelo dobro. Dravinja kali svoje igralce iz prvenstva v prvenstvo. Nekdanji pionirji in mladinci so že standardni igralci prvega moštva. Uspehi se vrstijo in šesto mesto je enako lanskoletnemu plasmanu. V drugem delu pa lahko pričakujemo od Dravinje še skok naprej za vsaj eno mesto.

Ljubitelji nogometa na podeželju, v okolici Celja, se veselijo uspehov svojih ekip. Slabše je v Celju. Tu bo potrebno storiti še mnogo. Najbolj žalostno je, da poleg slabih članskih ekip nimamo več dobrih mladincev in pionirjev. Morda je potrebno tudi tu iskati vzrok za tako slabo stanje nogometa v mestu ob Savinji.

J. KUZMA

Akcija TRIM gre h koncu

PRVO LETO — USPEHI!

Leto gre h koncu in s tem tudi prvo leto akcije Trim, ki je letos vsebovala predvsem tekmovanje za značko Trim (rdeči karton) in športno značko Trim (modri karton). Poleg tega smo bili priča še postavitvi prve Trim steze v Celju, organizacije Trim tedna — športi za vsa koga — ter ustanovitvi prvega športno rekreacijskega kluba »Trim-teama« pod okriljem RK Celje. Lahko rečemo, da so vse akcije precej povečale vrste ljudi in organizacij, ki se ukvarjajo s športno dejavnostjo.

Obiskov na Trimovi stezi je bilo okrog 5.000, telovadnice so polne odraslih in mladine — željne gibanja, letos je zabeležena doslej največja udeležba na sindikalnih športnih igrah in še bi lahko naštevali.

Šest tisoč občanov je prejel rdeče kartone za vpisovanje Trim aktivnosti. 150 ak-

tivnosti v enem letu je bil pogoj za osvojitve lične značke — »Trimčke« na rdeči podlagi z letnico 1972. Marsikdo je karton samo pogledal, se morda zamislil in ugotovil, da to ni zanj. Toda vsi vemo, da je telesna aktivnost nujno potrebna vsakomur, saj je bilo to že nešteto krat dokazano. Nekateri so karton začeli izpolnjevati pa so ugotovili, da ne bodo mogli izpolniti 150 aktivnosti. Vendar se je treba na to navaditi, saj je zdravniško ugotovljeno, da je za zdravje nujno, da se telo »zadiha« vsak dan, medtem ko »kartončke« to zahteva le dva do trikrat tedensko. Prav gotovo je bilo tudi veliko taktih, ki so enostavno pozabili izpolnjevati karton kljub aktivnostim, ki so jih opravili. Takim organizatorji »dovoljujejo«, da to opravijo »po spominu« — seveda na nepošteno osvojenjo značko najbrž ne boste preveč ponosni.

V decembru se bodo pode-

ljevale značke Trim 72 vsem, ki bodo vrnili izpolnjen rdeč karton referentu za rekreacijo v delovni organizaciji, ostali pa po pošti (s priloženo znamko) na občinski sindikalni svet Celje. Prav tako pa bodo po 15. decembru začeli tudi s podeljevanjem zlatih, srebrnih in bronastih značk tistim, ki so zbrali določeno število točk. Kljub temu pa je še vseeno za obe akciji čas prav do konca leta. Poleg vsega tega pa organizatorji v Celju pripravljajo tudi žrebanje desetih nagrad za vse udeležence Trim akcije.

Tudi prihodnje leto bo izpolnjevanje Trim kartona za leto 73 ena osnovnih akcij, pripravljajo pa tudi še izpolnjevanje tekmovanje za športno značko. Ta akcija bo še v večji meri dajala poudarek na preverjanju športnorekreativnih sposobnosti in napredka.

T. G.

športne vesti

Tekmovanje za sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu je bilo letos izredno množično in je pokazalo, da je škoda, ker se v Celju namizni tenis igra zgolj v »sindikalnih okvirih«.

(Foto: B. S.)

HOKEJ NA LEDU

Celjski hokejisti so osvojili prvi točki. V soboto so v dokaj nervoznem toda dinamičnem srečanju premagali tekmeča z dna razpredelnice — Crveno zvezdo z rezultatom 3:1 (1:0, 1:1, 1:0). Zmaga je skromna, domačini pa so prikazali mnogo več kot gostje, ki so se v glavnem branili in s svojo ostro obrambo in grobo igro popolnoma onemogočili domačine v zaključnih akcijah.

Celjani so v tehničnem pogledu in drsanju nadigrali goste. Zal pa so igrali vse preveč nervozno in neozorano, da bi lahko dosegli še višji rezultat. Upamo, da sta prvi točki sedaj pomirili Celjane, in da bomo gledali v bodoče boljše srečanja.

Zadečke sta dosegla Dani Kerkoš v 29. in 37. minuti in Smerec v četrta minuti. Boljšo igro pri Celju pa smo videli tokrat pri Avdiču v prvi tretjini, ter Sušniku, Danetu Kerkošu in Lesjaku. Na razpredelnici so Celjani trenutno z dvema točkama celo šesti.

ik

ODBOJKA

Mladi odbojkarji Bleda so dobili celjske odbojkarje na »krivi nogi«. V ponovljeni tekmi so namreč Celjani izgubili dve točki in s tem tudi vodilno mesto v republiški ligi. Tekmovalna komisija je namreč razveljavila prvi rezultat 3:1 za Gaberje in v nedeljo so odigrali drugo srečanje. Gaberčani niso bili za to pripravljeni in so gladko izgubili z rezultatom 3:1 (11:15, 15:6, 9:15, 12:15). Pri tem pa so prikazali eno od svojih povprečnih iger. Videži je, da so sedaj domačini počivali in so zaradi tega tudi izgubili dragocene točke. Blejčani pa so pokazali, da so leros presenečenje prvenstva.

ik

Tri priznanja

Pretekli teden so v Ljubljani podelili letošnje Bloudkove nagrade in plakete. To so vsakoletna tradicionalna priznanja telesnovzgojnim delavcem in organizacijam, ki se odlikujejo bodisi v organizacijskem ali tekmovalnem pogledu.

Iz Celja je dobil tokrat najvišje priznanje — Bloudkovo nagrado znani telesnovzgojni delavec — zlasti na področju telesne kulture v šolstvu — Karel Jug. Bloudkovi plaketi za dolgoletno uspešno organizacijsko delo v telesnovzgojni organizaciji pa sta tokrat prejela Tine Veber iz Stor in Milan Hohnjec iz Celja.

KEGLJANJE

Na kegljišču Kovinarja v Storah je bilo tretje kolo četverboja za najboljše ženske ekipe Slovenije. Tudi tokrat kegljavnice Kovinarja niso imele najboljšega dne in so izgubile proti Ljubljani — Center in Slovenjgradcu. Vrstni red: Ljubljana center 2542, Slovenjgradec 2297, Kovinar 2284, Konstruktor 2234. Tekmovalke Kovinarja so dosegle sledeče rezultate: Urh 382, Kranjc 346, Ocvirk 402, Rakita 359, Marinc 394, Ludvik 401.

ik

KOŠARKA

Tudi v petem kolu tekmovanja v zahodni skupini II. zvezne košarkarske lige so celjski košarkarji ostali praznih rok. Na gostovanju v Tuzli jih je premagala domača Slo-boda z rezultatom 83:82. To je že četrti tesen poraz Celjanov, ki kaže, da jim je tokrat obrnila hrbet tudi špor-na sreča.

Na najvišji ravni

ŠPORT IN „KRVOLOČNOST“

Bil sem priča svojevrstni športni manifestaciji. Letalo DC 9, ki je iz Nepala vračalo slovensko alpinistično odpravo v pogorju Himalaje, je po vzletu iz New Delhija doseglo višino 9.000 metrov. Prek zvočnika se je oglašil predsednik slovenske planinske zveze dr. Miha Potočnik ter v imenu planinske organizacije ter potnikov v letalu spregovoril o dosežkih odprave. Seveda je omenil tudi odmeve v javnosti, ki so sledili sporočilu, da odprava zaradi ob-jektivnih okoliščin ni dosegla vrha Makaluja, ki ga je naskakovala samostojno z doslej še ne nepreplezane, izredno težke smeri. Dejaj je da tisti ljudje, ki zaradi pičlih dvesto metrov, ki so odpravo, ločile od vrha, omalovažujejo podvig alpinistov, sojajo v skupino onih, ki zahtevajo kri — žitljenja. Tak nešporten in nehuman odnos v toplem in varnem zapečku je dr. Miha Potoč-

nik ostro odklanjal in pozval prisotne, da se po svojih močeh in možnostih uprejo vsem, ki na tak nerazumljiv in nehuman način blatijo športni uspeh skromno opremljene alpinistične skupine, ki je alpinizem malega slovenskega naroda, kot že mnoge odprave doslej, pomagala dvigati na raven svetovne alpinistične elite.

Nagovor, ki je bil hkrati protest in prošnja hkrati, je simbolično potekal v višini nad najvišjim vrhom sveta. Odobravanje njegovih besed se je prelilo v pravo manifestacijo v kateri so sodelovali vsi potniki.

Treba je reči, da je imej dogodek izredno aktualno vsebino, da pa se je hkrati odvijal tudi fizikalno na najvišji ravni, v vrčnem vozilu kot koščku domovine nad prostranim indijskim podkontinentom.

J. KRAŠOVEC

Srečanje s prvakinjo

JUDO JE LEP ŠPORT

Marsikdo od Celjanov se ne ve, da imamo v Celju državno prvakinjo v judu. Zato je prav, da jo na kratko predstavimo.

To je 19-letna študentka Višje upravne šole v Ljubljani SOLUJIC Ljubica, ki je letos uspešno končala srednjo medicinsko šolo v Celju. Je članica judo kluba »Ivo Reja« v Celju kot edina predstavnica nečnega spola. Trenirati je pričela pred tremi leti. Najprej se je ukvarjala z orodno telovadbo, nato pa je na pobudo prijateljev pričela z judom. Po prvih uspešnih rezultatih je dobila do te zvrsti športa izredno veselje. Nastopala je že na občinskih, republiških, državnih in meddržavnih srečanjih od Celja, Sl. Bistrice, Ljubljane do Dubrovnika, kjer je letos maja osvojila prvo mesto v judu na državnem tekmovanju za ženske.

Sedaj, ko je v Ljubljani, poleg študija tudi pridno trenira pri Olimpiji, konec

tedna pa pride svoje moči preizkusit še v Celju.

Ali je judo šport za deklet?

»Da. Vsi mislijo, da je to grob šport, v resnici pa je lep. Se sicer počasi napreduje in potrebna je močna volja, ki pa se z leti dobro obreštuje. Dekleta bi se morala preko tečaja naučiti vsaj osnov samoobrambe. Fantje pa ne bi smeli misliti, da so

to groba dekleta, ampak prav tako nežna kot vse ostale.«

Kaj ti judo pomeni?

»Težko je povedati. To je potreba-sprostitev, da pozabiš na vsakdanje probleme in se poglubiš ter odkrijaš nekaj novega v tehniki juda in reagiranju ter spoznavanju nasprotnika.«

Ali je v Celju dovolj zanimanja za judo?

»Zal ni. Najbrž je premajhna reklama in mladi imajo napačno predstavo o tem športu. Od deklet pa sem trenutno edina članica kluba.«

Kdo je tvoj vzornik-ca?

»Prijatelji v klubu, ki ravno tako dosegajo lepe rezultate!«

Dogodek, ki ti je ostal v spominu?

»To je državno prvenstvo v Dubrovniku, kjer sem dosegla prvo mesto, kar nisem pričakovala.«

Na koncu lahko zapišemo še željo, da bi bilo takšnih uspehov še več.

Na obisku v Opekarni Ljubečna

NOVI MILIJONI ZIDAKOV

Dolgoletne želje so uresničene. Kolektiv Opekarni Ljubečna je zgradil novo sodobno opekarno. Ob prazniku republike bodo ta ogromen in prečudovit objekt svečano izročili svojemu namenu. Dan otvoritve bo največji praznik, kar jih je bilo v tem kolektivu, vse od njegove ustanovitve. Velik dogodek bo to in prav gotovo bo ostal vsem članom tega prizadevnega kolektiva še dolgo v spominu.

Sprehodili smo se po tem novem modernem objektu in reči je treba, da ima človek tu kaj videti. Moderne stroje, velike peči, komandne plošče in skoraj nikjer nobenega delavca. Resnično visoko stopnjo avtomatizacije je možno videti tod. Če boste imeli priliko, oglejte si tovarno, prepričani smo, da vam jo bodo radi pokazali.

Pomanjkanje opečnih izdelkov in neizčrpne zaloge kvalitetne surovine, ki nima tek-

meca zdaleč naokoli, je v mnogočem odločilo, da so v kolektivu Opekarni Ljubečna

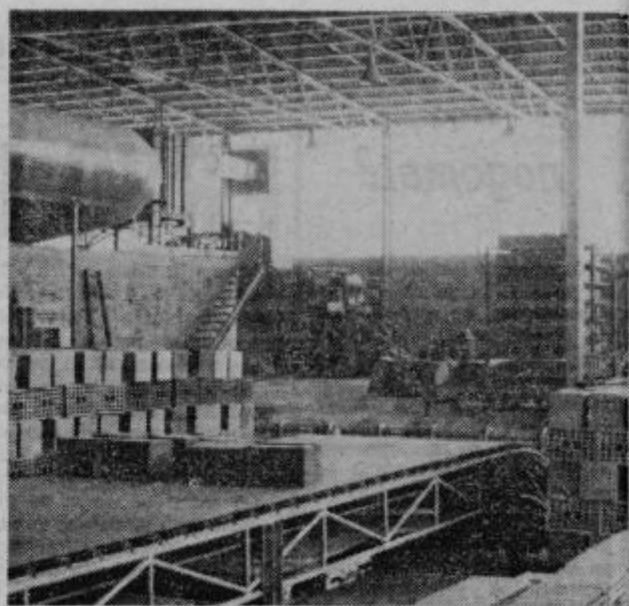
pričeli razmišljati o gradnji nove, sodobne opekarni. Predno so, pred več kot le-

tom dni, položili temeljni kamen za novo tovarno, so skrbno proučili vse ponudbe izdelovalcev opreme. Odločili so se za inženiring Rudisa iz Trbovelj, za tehnologijo, kot jo je predlagal Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij iz Ljubljane in za opremo, ki so jo uvozili iz Italije.

Za novo opekarno so planirali kapaciteto 24 milijonov opečnih enot letno v eni izmeni. Skupaj s proizvodnjo v dosedanjih obratih, v Ljubljani, Bukovčaku in na Hudičju, bodo Opekarni Ljubečna letno izdelale okrog 57 milijonov opečnih enot. To pa predstavlja več kot 70 odstotkov povečanje sečanja proizvodnje. Kakšna je delovna storilnost in stopnja avtomatizacije, pa je razvidno iz podatka, da je v starih obratih 33 milijonov opečnih enot izdelalo 260 delavcev. V novi opekarni pa bo 24 milijonov opečnih enot izdelalo samo 30 delavcev. Takšne rezultate je možno doseči le z moderno in visokoproduktivno opremo. In takšno opremo so kupili ravno v Opekarni Ljubljani.

Z novo opekarno, ki je resnično velik objekt, z moderno opremo in sodobno tehnologijo, pa se število delavcev v podjetju ne bo povečalo. V novem obratu bodo namreč delali delavci iz starih obratov. Ti delavci bodo v nove obrate prenesli svoje bogate dolgoletne izkušnje ter ustale delovne navade.

Seveda pa take moderne tovarne ni mogoče zgraditi z

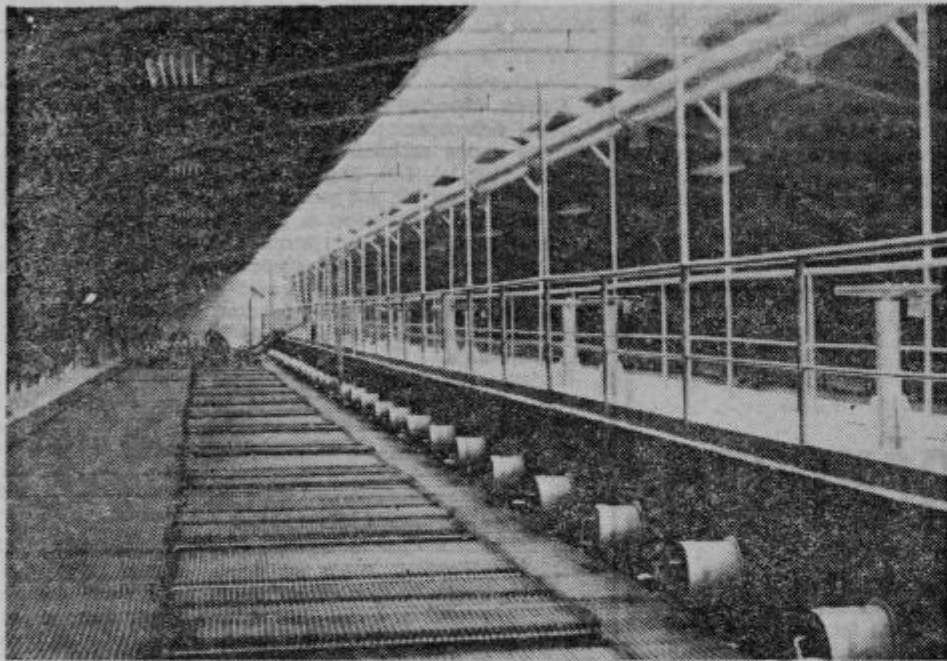
majhnimi sredstvi. Kolektiv je v vseh minulih letih pridno odvajal sredstva ter tako ustvaril pomemben kapital, ki je bil investiran v te naprave. Neka, so si pomagali tudi s krediti, saj skupna vrednost novega objekta skoraj dosega tri stotine milijard. Tako visoke naložbe pa terjajo tudi ustvarjanje predvidenega dohodka. V podjetju z vso gotovostjo računajo, da bodo že prihodnje leto dosegli okrog 40 milijonov celotne realizacije. Zaradi primerjave zapišemo, da bo kolektiv v letošnjem letu predvidoma dosegel 25 milijonov dinarjev celotnega dohodka.

Kolektiv Opekarni Ljubljani že vrsto let uspešno nastopa na našem tržišču z nekaterimi izdelki. Pri tem pa ni pomembno zgolj to, da so ti izdelki po svoji kvaliteti pravzaprav brez resnega tekmeca, temveč predvsem to, da so med temi izdelki tudi taki, ki jih kupci lahko dobijo le v tem podjetju. Omenimo naj le radialno opeko za

tovarniške dimnike, supervotlake za stropove večjih razprtih in različne klinger izdelke. Zlasti pomembno pa je pri tem tudi to, da se je kolektiv s temi svojimi kvalitetnimi izdelki afirmiral tudi že na tujih tržiščih. O tem pričajo naročila iz Afrike in sosednje Avstrije.

Nova opekarna pa bo omogočila predvsem povečanje proizvodnje specialnih zidakov. Poleg porolitov vseh dimenzij, bodo posebno pozornost posvetili izdelovanju modularnih blokov za zidave 40 centimetrov debeline in raznim vrstam elementov za gradnjo stropov. Številnim odjemcem pa pripravljajo tudi presenečenje z nekaterimi novimi izdelki, ki pa so zaenkrat še poslovna tajna.

Skratka, kolektiv Opekarni Ljubljani stopa z izgradnjo nove opekarni na pot še hitrejšega razvoja s čimer bo prispeval svoj pomemben delež k razvoju in napredku celotnega celjskega gospodarstva.

RADIO Celje

Začetek dopoldanskih oddaj ob delavnikih ob 8.10 s poročili, 8.20 dopoldanska srečanja, 8.50 — področni zapisi. Zaključek ob 9. uri. Začetek popoldanskih oddaj ob delavnikih ob 16.00 s poročili, ob 16.05 — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, ob 16.40 — zabavni glasbeni, ob 17.00 — kronika, ob 17.15 — obvestila. Zaključek ob 18.00 uri.

Sreda, 29. novembra: ni lastne oddaje.

Četrtek, 30. novembra: ni lastne oddaje.

Petek, 1. decembra: 8.50 — Po laški občini; 17.30 — turistična oddaja; 17.45 — Naši zbori.

Sobota, 2. decembra: 8.50 — Celjski odmevi; 17.30 — Poslušate jih najraje.

Nedelja, 3. decembra: 10.30 Na poved časa in sporeda; 10.33 — Javna radijska oddaja, prenos iz Slov. Konjice; 11.33 — Obvestila; 11.48 — zabavni glasbeni, 12.08 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.58 — nedeljske glasbene razglednice, 13.38 — 60 minut za razvedrilo, 14.30 — Zaključek oddaje.

Uradni delnik, 4. decembra: 8.50 — Krizem po Konjanskem, 17.30 — Sportni pregled, 17.45 — Novo pri Jugotonu.

Torek, 5. decembra: 8.50 — Po Savinjski dolini, 17.30 — Torkova reportaža, 17.45 — Domači ansambli.

Sreda, 6. decembra: 8.50 — Življenje ob Paki, 17.30 — Iz dela občinskih skupščin, 17.45 — Iz arhiva resne glasbe.

CELJE

Poročila se je 11 parov od teh: MAKŠ MASTNAK, Prožinska vas in ZOFIJA CENTRIH, Kompolje; FLORIAN ERJAVEC, Sentjur in IRENA SLATINSER, Bodriška vas; PETER PIKMAJER, Celje in ANDREJA SVETKO, Rečica pri Paki. HRASTNIK

RUDOLF KRIZANEC, krogličar in MILENA BRUNCEK, delavka, oboje iz Hrastnika.

LASKO

ANTON PLANINSER, rudar, Huda jama in EVA KACUN, poljedelka, Rečica; IVAN SKORJANC, delavec in ANA KRANJ, delavka, oboje iz Debra; HINKO KREJAN, šofer, Srednji Dolci in KRISTINA JAVORNIK, tkalka, Harje.

SLOVENSKE KONJICE
FRANJO CEH, 23, Velenje in LUDVIG PETRUC, 19, Skalce; JOZEF PESJAK, 19, in MARIJANA GERM, 20, oboje iz Ljubljane; MILAN GORENAK, 23, Kamna gora in VIDA JELOVSEK, 18, Sojke.

ZALEC
FRANC HERMAN, 23, Sešče in ZDENKA FARČNIK, 18, Kapla vas; FRANC PEGES, 23, in KRISTINA HRZIC, 32, oboje iz Podloga; VILKO ARZENSK, 21, Rakovlje in ZVONKA JELEN, 20, Andraž; FRANC ZELEN, 27, Zabukovica in DRAGOSLAVA ZVAJGAR, 22, oboje iz Arje vasi; KAROL KRIZNIK, 22, Prapreče in MAJDA LAPUH, 21, Vransko.

CELJE

20 deklet in 19 dečkov SLOVENSKE KONJICE
2 dečka in 3 deklice

CELJE

PAVLA OGRAJENSEK, 59, Celje; FRANC MEDVED, 64, Rogatec; IVANKA MATEK, 1, Florjan pri Gorjem gradu; ALOJZ PODGORSEK, 38, Grajska vas; MARIJA DOBOVIČNIK, 79, Klanc; MAKSI-MILIJAN TOFANT, 71, Bukovčak; MILAN PUSNIK, 21, Sočka; MARTIN KOLAR, 80, Vojnik; IVAN TORBAVEC, 64, Polže; MARIJA LAMUT, 74, Smarje; MARIJA LESEK, 63, Celje; IVANKA STOJAN, 66, Celje; MARIJA MARINC, 79, Celje; FRANCISKA DOBRAJC, 64, Zg. Tinsko; ADOLF BERVAR, 78, Celje; ADOLF KALAN, 57, Celje.

HRASTNIK

IVAN SLOKAN, 89, Čeče; FRANC ERZEN, 55, upokojenec, Brdce; MARIJA ZDOVC, gospodinja, Hrastnik.

SLOVENSKE KONJICE
ALOJZ SOLAR, 82, Novo Tepanje; IVANA RATEJ, 81, Brezje pri Ločah; MARIJA KODRČ, 69, Zg. Zreče.

SMARJE PRI JELSAH
MAKSIMILJAN RAJNIC, 63, Kamenik; SLAVKO COLAK, 32, Preloge.

ZALEC

TEREZUJA JANCIC, roj. Koštomaj, 78, upokojenka, Celje; JULIJANA ROPAS, roj. Krašove, 79, druž. upokojenka, Vransko; FRANC ROJSEK, 81, upokojenec,

Polzela; FRANC POTOČNIK, 91, kmet, Zavrh pri Galiciji; ANA CEDE, 66, preživilkarica, Petrovče; VALENTIN URH, 40, poljedelec, Ločica pri Vranskem; JOZEF SKAFER, 80, voj. invalid, Sempeter; FRANC ZMAHER, 66, upokojenec, Vel. Pirešica; VILHELMINA PETRICEK, roj. Plehl, 91, upokojenka, Gotovlje; MARIJA TURČER, roj. Bošnjakovič, 81, upokojenka, Celje in JANEZ LEDNEK, 61, upokojenec, Zalog pri Sempetru.

TV spored

NEDELJA, 3. decembra:
9.00 Madžarski TV pregled (Polhorje, Plesivec — Bg)
9.40 Pet minut po domače (Lj)
9.45 Kmetijski razgledi (Lj)
10.12 Kmetijska oddaja (Bg)
11.00 Otroška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta (Lj)
11.50 Poročila (Lj)
11.55 Mestice Peyton (Lj)
12.45 TV klatipot — do 13.05 (Lj)
Nedeljsko popoldne
18.15 Poročila (Lj)
18.20 Dvanajst stolov — II. del barvnega filma (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Mojstri — humoristična oddaja (Bg)
21.15 Stih in pesem (Zg)
21.30 Sportni pregled (JRT)
22.00 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 4. decembra:
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Kremenčkovci — serijski barvni film (Lj)
19.00 Zdravo mladi (Zg)
19.45 Risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Mala antologija jugoslovanske TV drame — I. štivica: Jajčarji — drama TV Zagreb (Lj)
21.35 Kulturne diagonale (Lj)
22.15 Poročila (Lj)

TOREK, 5. decembra:
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Poje vam Robert Young (Lj)
19.05 Regionalna arhitektura — Kmečka arhitektura na Notranjskem — barvna oddaja (Lj)
19.25 Tennika upravljanja (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Bele senice — barvni film (Lj)
22.15 Laskovno nočno — Apolonia Zvest (Lj)
22.30 Poročila (Lj)

SREDA, 6. decembra:
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Po domače z ansamblom Toneta Zagarja (Lj)
19.00 Od filma do filma (Lj)
19.20 S kamerom po svetu: Med Indijanci v Kordiljerah (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Stendhal Rdeče in črno — I. del (Lj)
21.20 Poema o plesu — Maja Plišecka (Lj)
22.00 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 7. decembra:
18.30 Vsi vlaki sveta — serijski film (Lj)
19.00 Sedem morij — I. del barvne oddaje (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Četrtekovi razgledi (Lj)
21.25 V Petrovič: Popje z Ožganega grma — I. del (Lj)
22.15 B. Martinu: Zenitev — I. del (Lj)
22.55 Poročila (Lj)

PETEK, 8. decembra:
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Drsanje — oddaja iz cikla Rekreacija (Lj)
18.40 Ekonomsko izrazoslovje — Poslovne banke (Lj)
18.45 Poje Mitja Gregorčič (Lj)
19.10 Profesor Baltazar — barvna risanka (Lj)
19.20 Etnostnost po dubočansko (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Reportaža (Lj)

ZIP EGS DEM MARIBOR

kovinski obrat

ELKOV Laško

Svet delovne enote

razglašja

naslednja prosta delovna mesta:

KV PLESKARJA in 5 NK DELAVCEV (za pleskarsko in ključavničarsko stroko)

Nastop službe takoj ali po dogovoru
Osební dohodek po pravilniku
Stanovanje ni na razpolago
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta
Pismene vloge pošljite na naslov ELKOV Laško

POSLUŠATE NAJRAJŠE

Genjeni bralci Novega Tednika in ljubitelji naše POP lestvice »Ta« prisrčno pozdravljeni!

Iz Tehnomicatorjevih prodajal »Radio«, »Elektro« in Veleblagovnice »Ta« so nam sporočili, da so pravkar sprejeli večje število novih plošč s popularnimi posnetki. Tako smo tokrat sestavili lestvico, v kateri so najnovejše plošče.

Ime izžrebance: Silva Jakob, Pongrac 80, Griže

POP LESTVICA »Ta«:

1. SEDAM MLADIH
2. JONNY NASH
3. ELTON JOHN
4. JACK WHITE
5. MIDDLE OF THE ROAD
6. SU KRAMER
7. SLADE
8. HOGBACK'N PIG
9. THE MILITARY BAND OF THE RO-IF YOU CAN'T BE GOOD — BE BAD
10. YAL SCOTS DRAGOON GUARDS
11. HURRICANE SMITH

- EMINA
- STIR IT UP
- HONKY CAT
- DIE SONNE SCHEINT NICHT NUR IN ACAPULCO
- SAMSON AND DELILAH
- HERZEN KALT WIE STEIN
- CANDIDATE
- THE MILITARY BAND OF THE RO-IF YOU CAN'T BE GOOD — BE BAD
- YAL SCOTS DRAGOON GUARDS
- AMAZING GRACE
- TAKE SUKI HOME

Ime in priimek:

Točen naslov:

Naslov skladbe:

Plošče kupujem v: Veleblagovnici »Ta«, »Elektro«, »Radio« (moj obkroži)

Kupone pošljite najpozneje do srede, 6. decembra do 12. ure na naslov »NOVI TEDNIK«, Celje, Gregorčičeva ul. 5.

»TEHNO-MERCATOR« CELJE

[illegible]

V ČASU PRAZNOVANJA
NAŠEGA NAJPOMEMBNEJŠEGA
PRAZNIKA SO TUDI PRIZADEVANJA
VSEH DELOVNIH LJUDI
USMERJENA K REŠEVANJU
VELIKIH DELOVNIH NALOG

TEMU PRIZADEVANJU
SE PRIDRUŽUJE

KOLEKTIV

TEHNO-MERCATOR
CELJE

IN ZA PRAZNIK REPUBLIKE
29. NOVEMBER

ČESTITA

VSEM SVOJIM POTROŠNIKOM
IN OBČANOM

VELENJE

TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO

ČESTITA

OBČANOM
IN VSEM SVOJIM
POTROŠNIKOM
K 29. NOVEMBRU
DNEVU REPUBLIKE

PRIPOROČA SE ZA OBISK V SVOJIH
POSLOVALNICAH

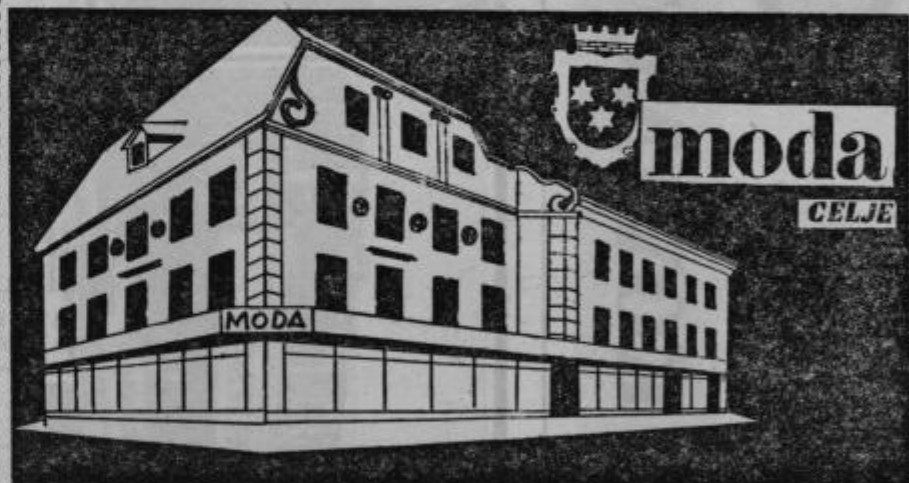
ZDRUŽENO PODJETJE ZA DISTRIBUCIJO
ELEKTRIČNE ENERGIJE LJUBLJANA

ELEKTRO CELJE

POSLOVNA ENOTA CELJE

ČESTITA

za 29. november
vsem odjemalcem
električne energije

VSEM OBČANOM,
DELOVNIM LJUDEM
IN KOLEKTIVOM

ČESTITA

K DNEVU REPUBLIKE

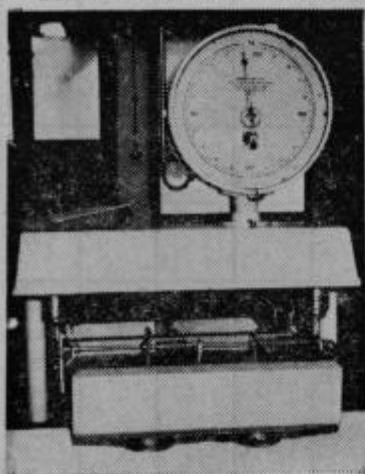
TRGOVSKO PODJETJE

MODA
CELJE

s svojimi poslovalnicami

*svetujemo, projektiramo,
montiramo in servisiramo*

*opremo
za vas!*

MLEKARSKA TEHTNICA

- ŽIVINSKE
- KLAVNIŠKE
- DOZIRNE
- MOSTNE
- MLEKARSKE
- DECIMALNE
- SILOSNE
- IN AVTOMATSKE
TEHTNICE ZA MESNO
INDUSTRIJO

LIBELA-CELJE
OPEKARNIŠKA 22
TEL: 21 41 TELEX: 3338

DOM POHIŠTVA CELJE

**NAJVEČJI IN NAJLEPŠI
RAZSTAVNI IN PRODAJNI PROSTOR
SPREMINJA SVOJO PODOBO**

ZAKAJ? ŠE BOLJ ZADOVOLJITI POTROŠNIKE

**KAKO? NOVA, ESTETSKO FUNKCIONALNA UREDITEV NOTRA-
NJIH PROSTOROV OMOGOČA BOLJŠI PREGLED NAD
IZDELKI**

KJE? Da ne bo pomote! Trgovina spreminja samo notranji videz. Vaš cenjeni obisk moderne trgovine mora imeti učinkovitost. V današnjem času zahteva oprema stanovanja, to je prostora, ki mora nuditi človeku največ udobja in topline, nekaj več kot pa samo funkcionalnost. V smotrnost izkoriščenega prostora nas ne sili zgolj moderna arhitektura. Vaše stanovanje mora biti tudi ogledalo določene kulture. V prostoru naj vlada razpoloženje, ki ga lahko ustvari le dom. Zato bo nova preureditev trgovine upoštevala vsa dejstva, ki so sestavni del vsega tistega, s čimer boste dosegli najvišjo stopnjo stanovanjske kulture v vašem domu.

podprtiličje: Kuhinjsko pohištvo, mize in stoli za jedilnico in kosovno pohištvo za predsobe, osem različnih tipov kuhinj, postavljenih v različne variante.

prtiličje: sodobno in stilno pohištvo za opremo dnevnih prostorov

1. nadstropje: spalnice, dnevne sobe, sedežne garniture.

2. nadstropje: bogata zaloga preprog, tapisoma, itisona, zaves, lestencev, svetilk in okrasnih blazin

V vseh prodajnih prostorih bodo izdelki razstavljeni tako, da boste s pogledom zajeli podobo vašega bodočega stanovanjskega prostora — bodisi kuhinje, spalnice, dnevne sobe ali kakšnega drugega prostora. V sami trgovini boste lahko takoj doumeli vizijo topline, tistega resničnega udobja in lepote, ki jo daje sodobno opremljen dom.

IN ŠE: UGODNI KREDITNI POGOJI — DO 10.000 DIN POTROŠNIŠKEGA POSOJILA — DO 30 KM BREZPLAČNA DOSTAVA

Vse probleme z razporeditvijo vam bo pomagal strokovno in kvalitetno reševati arhitekt. In še več — tudi strokovna montaža na domu — vse to vam nudi DOM POHIŠTVA. Sicer pa ni daleč, stopite tja in se sami prepričajte.

želi

**ob DNEVU REPUBLIKE
29. NOVEMBRU**

**VELIKO DELOVNIH
USPEHOV**

**NAŠIM POTROŠNIKOM
ŽELIMO UGODEN NAKUP
V BOGATO
ZALOŽENIH
POSLOVALNICAH**

slovenija

avto *Automotor*

čestita ob dnevu republike
— 29. novembru
vsem svojim potrošnikom
in občanom.

Vsem želi srečno vožnjo
in prijetno praznovanje.

slovenija

avto *Automotor*

KOLEKTIV

**MONTANE
ŽALEC**

ki proizvaja:

- apnenčeve drobljene agregate vseh frakcij za vsa dela pri nizkih in visokih gradnjah
- pucolan (andezitni tuf) za potrebe cementne in kemične industrije
- kremenčeve peske za črno in barvno metalurgijo ter gradbeništvo
- bentonite za kemično in ostalo industrijo ter balneologijo
- cestne varnostne ograje in ostale kovinske hladno oblikovane profile

ter vrši:

- geološke raziskave in raziskave nosilnosti tal, rudarska uslužnostna dela za potrebe gradbeništva, globinska raziskovalna ter eksploatacijska vrtanja in miniranja.

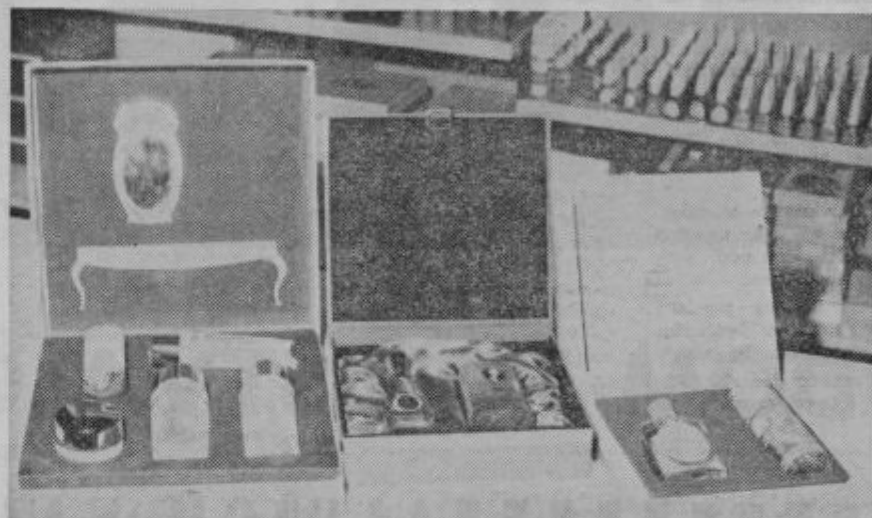
Čestita vsem delovnim kolektivom, zlasti pa svojim poslovnim prijateljem
k DNEVU REPUBLIKE

TEHNO-MERCATOR CELJE

KOZMETIKA - DARILO!

LASULJE — vseh vrst, oblik, barv. Moderno, praktično in sodobno. Tehno-mercator ima najboljšo izbiro lasulj pri nas!

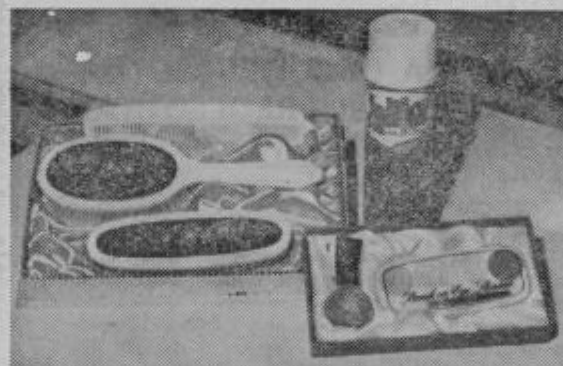
MAKE UP — lični kompleti znanih in kvalitetnih proizvajalcev kozmetike. Lepo in praktično darilo!

LAKI ZA LASE — vseh vrst. Zares velika izbira dobre kvalitete

KOLEKCIJA PANTENE — vse za nego las

LEPA PRICESKA — potrebuje še kaj več kot pa samo spretno roko!

OSVEŽITEV — saj si jo želite — ali pa nemara komu drugemu?

PARFUMI in kolonjske vode — še vedno priljubljeno — za prijeten vonj in privlačnost. Izbira tudi za najzahtevnejše okuse!

PRINCESSE ROYALE — za najzahtevnejše okuse in želje...

mali oglasi

PRODAM

OKAL v centru Celja — dva ulična prostora z lastnima vhodoma 80 kv. m. voda, dva WC, telefon, velika klet, prodam najboljšemu ponudniku — tudi posamezno. »Corona« Miklošičeva 2 Ljubljana.

IBRACIJSKI stroj za izdelovanje betonskih zidakov ugodno prodam. Ponudbe pod »Trije modeli«.

UNLOP gume 6,00x12 nove ugodno prodam. Telefon 22-531.

IAT 750 letnik 1965 prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Pavel Bolčina, Radobljje 4 a Laško.

ONJA starega osem let prodam. Trnovlje 13 Škofja vas.

NEVNO sobo ugodno prodam. Možno tudi posamezne komade in samsko spalnico. Oboje zelo dobro ohranjeno. Ogled možen vsak dan od 16. do 18. ure. Ivan Doberšek, Malgajeva 8 Celje.

VOVO stanovanje v Maglayevi ulici 2 v Celju ugodno prodam. Ponudbe pod »Nujno zaradi selitve«.

LUBAS harmoniko prodam ali zamenjam za betonsko železo. Lahovna 21, Celje.

TRAJNO gorečo peč Küpperbusch — uvoz prodam za

1.200,00 din. Vengust Stefka, Cesta na grad 66 a Celje.
ZIMSKE gume za Zastavo 750 prodam. Partizanska 51 Celje
TOMOS 14 v dobrem stanju prodam. Samec Stanislav Lipovec 7 Škofja vas.
RENAULT R 4 letnik 1965 prodam. Bračun Slavko, Zg. Hudinja 23

STANOVANJE

ODDAM dve neopremljeni sobi centralno ogrevani v Celju. Ponudbe pod »Predplačilo«.

ZAPOSLOITEV

DVAKRAT tedensko pomoč v gospodinjstvu za pospravljanje in likanje k tričlanski družini iščem. Ponudbe pod »Plačam dobro«.

UCENCA za precizno mehanično stroko sprejmemo takoj. Pogoji je uspešno dokončana osemletka. Ponudbe pod »Zaželjen iz dežele«.

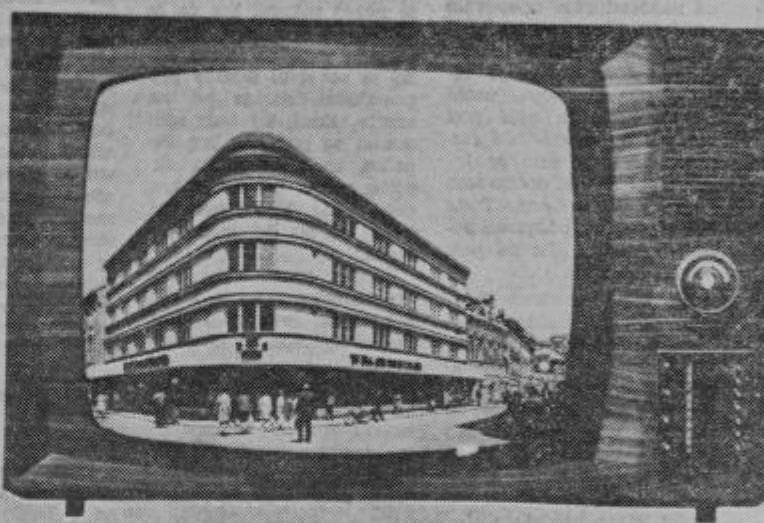
ZA motorno žaganje vseh vrst drv se priporoča Primožič Anton 63312 Prebold. Sporočite z dopisnico
OPOZARJAM vsakogar pred nakupom premičnin od tovariša TERŽAN Jerneja Vrhe 40 Teharje, ker sem solastnik. Hkrati opozarjam, da nisem plačnica njegovih dolgov. Stefka Teržan.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti
OKROŽNEGA SODIŠČA v CELJU
objavlja
prosto delovno mesto
kurirja-kurirke
POGOJI: polkvalificiran delavec. Poskusno delo traja en mesec.
Prošnje, kolkovane z 2 din upravne takse z dokazom o kvalifikaciji in kratek življenjepis pošljite predsedništvu okrožnega sodišča v Celju v 15 dneh od objave.

Obvestilo
DRSALNA ŠOLA V CELJU
Vabimo vas, da se prijavite v drsalno šolo na drsališču v Mestnem parku Celje.
I. Začetniki: učenje osnovnega znanja o drsanju bo od ponedeljka do petka od 15.30—16.30 — skozi vso sezono.
II. nadaljevalni: pogoji dobro znanje osnovnega drsanja. Tečaj se prične dne 5. 12. 1972.
Prijave sprejema blagajna drsališča vsak dan od 14. do 16. ure. V času padavin je drsališče zaprto. Za nadaljevalni tečaj se prijave sprejemajo samo do 3. decembra 1972.
Sekcije za drsanje in kotikanje

OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA
ZALEC, Ulica talcev 1
razpisuje
delovno mesto
UPRAVNIKA
— reelekcija
Kandidati morajo imeti poleg splošnih pogojev višjo izobrazbo ustrezne smeri, 7 let delovnih izkušenj in strokovni izpit.
Razpis velja 15 dni od objave.

TELEVIZIJA - OKNO V SVET
naša VELEBLAGOVNICA
okno v svet mode in novitet

VELEBLAGOVNICA
TKOVNINA
CELJE
ODPRTO NONSTOP

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC
OBVESTILO
o podaljšanju registracije motornih in priklonih vozil za leto 1973.

I.

Po določilih 154. člena Temelnjega zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list SFRJ št. 15/70) in pravilnika o registraciji motornih in priklonih vozil, (Uradni list SFRJ št. 20/67) so dolžni vsi lastniki motornih vozil, katerim bo do 31. 12. 1972 potekla veljavnost prometnega dovoljenja, podaljšati redne registracije za leto 1973.

II.

Podaljšanje registracije motornih in priklonih vozil bo opravil oddelek za splošne zadeve in družbene službe SO Zalec v času od 4. 12. 1972 do vključno 20. 12. 1972 vsak dan, razen sobote od 9. do 15. ure in ob sredah od 14. do 17. ure po naslednjem razporedu:

1. Krajevna skupnost Andraž, Ponikva, Galicija, Gotovlje, Vinska gora, Letuš 4. 12. 1972
2. Krajevna skupnost Braslovče, Trnava, Petrovče, Liboje 5. 12. 1972
3. Krajevna skupnost Griže, Gomilsko, Sešce 6. decembra 1972
4. Krajevna skupnost Tabor, Vransko 7. 12. 1972
5. Krajevna skupnost Prebold 8. 12. 1972
6. Krajevna skupnost Polzela 11. 12. 1972
7. Krajevna skupnost Sempeter 12. 12. 1972
8. Krajevna skupnost Zalec 13. in 14. 12. 1972
9. KK Hmezd Zalec 15.—21. 12. 1972.

Zamudniki, ki iz opravičenih razlogov ne bodo mogli podaljšati registracije v rednem času, lahko to store od 4. januarja 1973 do 20. januarja 1973.

Podaljševanje registracije motornih in priklonih vozil bo v prostorih SO Zalec (II. nadstropje, soba številka 54).

III.

Za podaljšanje registracije motornih in priklonih vozil je vsaka stranka ali delovna organizacija dolžna priložiti:

- a) priglasnico, ki mora biti čitljivo napisana
- b) potrdilo o obveznem tehničnem pregledu, s katerim je ugotovljena brezhibnost vozila
- c) potrdilo o plačani pristojbini za javne ceste (čekovni odrezek)
- d) potrdilo o vplačilu obveznega zavarovanja avta — odgovornosti (čekovni odrezek)
- e) upravna taksa v znesku 22.— din (kočki)
- f) zasebni lastniki tovornih avtomobilov, prikolic ter kombi vozil morajo predložiti še potrdila, da imajo plačane vse zapadle davke in prispevke.

Vsa pojasnila in tiskovine v zvezi s podaljševanjem registracije motornih in priklonih vozil dobijo stranke vsak dan v sprejemni pisarni SO Zalec.

NACELNIK
ODDELKA ZA SPLOŠNE ZADEVE
IN DRUŽBENE SLUŽBE
Janez Meglič

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

»KOVINAR«
VITANJE
sprejme
delovno moč
za delo v knjigovodstvu
za dobo dveh mesecev.
V poštev pridejo upokojenci, ki so že delali v knjigovodstvu.
Osebnih dohodkov po dogovoru, prevozne stroške plača podjetje.

ZA VAS
ZA VAŠE GOSTE
ZA VAŠE POSLOVNE PRIJATELJE

merx
kava zlata
kava

DELHI JE NEKAJ ČISTO DRUGEGA!

Ko sem na delhijskem letališču izpolnil zelen formular in podpisal, da bom spoštoval indijske zakone, me je močno zaskrbelo. Kaj vem o njih? Manj kot nič. Res je Indija danes v svoji pravni zasnovi moderna država, toda ali ni že pri nas razlika med republikami spodbudila samostojnost prilagajevanja ustave in zakonov danim razmeram?

Ozrl sem se na galerijo, s katere je pisana množica radovednežev opazovala priiske. Mavrična pestrost sarijev na krhkih telesih temnopoltih Indijk je vdrila pogled. Lepe, ostre poteze bradatih mož pod turbani so razodevale resnost. Srečaval sem že Indijce pri nas in dobro sem se razumel z njimi. Toda oni so najbrž podpisali podoban karton. Tu pa sem bil na njihovih tleh.

Na marmornatem tlaku sem zagledal dečka s stekleničko mleka v rokah. Lega je, ker je bil navažen, da je leže cucljal svoj obrok. Ni se menil za množico nog naokoli. Ko sem dvignil pogled, so se oči srečale z očmi njegovega očeta. Široko se je

nasmehnil in kazal dve vrsti zdravih belih zob. Skomiznil je z rameni, češ, otroci pač. Naenkrat je tesnoba izginila. Zaradi tišega nasmeha.

Preden vas z besedami popejmem čez prag letališča, moram povedati, da me je skrbelo še vse kaj drugega. Odgovornost. Prišel sem kot častnikar. Skrbelo me je, kaj bom videl, kako razumel, kako vse to povedal, ko se vrnem. Stiri noči in pet dni v Indiji je nekaj takega, kot če bi človek šel k morju, namočil prst vanj, če je res slano in se vrnil domov pripovedovat, da je bil na morju. Zdaj, ko sem spet doma, se počutim kot Pelpelka med razsutim zrnjem prosa, pa revica trepeti pred hudo mačeho, kako ga bo do jutra porabla.

Stopil sem torej čez prag mednarodnega letališča na tla resnične Indije. Postaven Sikh nas je v avtobusu pozdravil s svojim »Welcome to Indija«, sedel za volan na desni, in odpeljal s fotoaparati in kinokamerami oborožene Krajince po levi strani ceste proti Delhiju.

Nehati moram z opisom po časovnem sosledju. Indija je preveč velika, preveč polna nasprotij, da bi bil zadosten slog po vzorcu od Litije do Čateža.

DELHI JE PREDVSEM DRUGAČEN

Delhi (izgovori Deli) je glavno mesto zvezne republike, ki s svojimi 4 milijoni prebivalcev ni največje indijsko mesto. Bil pa je Delhi veliko mesto, ko sta danes večji mesti Bombay in Calcutta, bili še zanemarljivi obojni vasi. Je mesto, ki meri 1.500 kvadratnih kilometrov in leži 239 metrov nad gladino Indijskega oceana. Delhi pomeni trdnjavo, mesto za obzidje. Delhi je mesto sedmerih trdnjavskih mest in med njimi ter okoli njih se od začetka stoletja razvija NEW DELHI. Delhi je hkrati ena od 17 zveznih držav republike Indije.

Delhi je z New Delhijem mesto bodočnosti, je pa

tudi ena sama zbirka zgodovinskih spomenikov njegove 3.000-letne zgodovine, nosi pečate prvobitnih Drahvidov, kasnejših Arijev ali Dharmov, pa Džingiskandovih vpadov, perzijskih pohodov, bližine Grka Aleksandra, Turkov, močan pečat muslimanske dobe mogulov, pa brahmatizma, hinduizma, sikhizma, budizma, s Portugalci, Francozi in Angleži vnešene evropske kulture in krščanstva. Delhi je zgodovina indijskega podkontinenta.

Delhi je mesto, kot jih nismo navajeni. Razprostranjeno na svojih 1.500 kvadratnih kilometrih nima nobene orientacijske točke, kot Dunaj s svojim sv. Stefanom, Pariz z Eiffelom. Mestna tla se prepočajo kot dobi lahni valovi čez potegnene vzpetine in doline. Ko se vozite po delhijskih bulvarjih, hiš skoraj ne vidite. Široke dvopasovnice so z obeh strani obrobljene z nimbovinimi drevedmi. Onstran drevesnih vrst so široki pločniki, potem še pasovi trat, pa gosti zrasline živih meje, hiše pa so še dlje v prostranih vrtovih, obdane s drevjem. Le malo je v Delhiju večnadstropnic. Tako je v Novem Delhiju. V starih mestnih predelih, bazarjih, nagarjih in ganjih, kakor svoje četrti imenujejo, vlada orientalska tipika, kakršno srečamo pri nas recimo v sarajevski Baščaršiji. Tu pa v ozkih ulicah, polnih branjerij, delavnic, barak, spet zmanjka slehernega oprijemka za orientacijo. Tako je Delhi ljubiteljem fotografiranja panoram skrajno negostoljubno mesto.

V MILOST IN NEMILOST TAKSISTOM

Razen za ogled starih mestnih predelov je peščenje v Delhiju obupen poskus. Črni taksiji z rumenimi strehami, dokaj starosvetnih škatel indijske proizvodnje, navadno

Tale taksist na daljše proge ni lastnik ameriškega vozila. Zasluži, kot je pravil, 200 rupij na mesec, kar v našem denarju zneso okoli 40.000 starih dinarjev. No, Singh (Sikti so večinoma Singhi, kot so Kranjci Janezi) si kot vsi njegovi kolegi zna pomagati. Ko nas je potnike pošteno žejalo ob 32 stopinjah toplote, nas je vselej zapeljal na hladno kokto. Pa ne v restavracijo, marveč v trgovino. Tu so sicer stregli s kokto zastonj, skoraj vsakemu pa obesili kakšno reč, kakšno starino, spominček, drag kamen, svilen indijski sari, kašmirski šal. No, kaj ima s tem opraviti Singh? O, pač. Provizijo dobi za pripeljane žrtve spretnih trgovcev.

so »ambasadorji«, v mestu mrgoli. Za njimi so na voljo še rikše, neke vrste tricikelj z motorjem, ki poleg rikšarja prevaža 2 potnika. Najbolj skromen prevoz je bicikelj-rikša. Tricikelj na nožni pogon je morda zanimiv, toda za ljudi, ki imajo čas, kajti znamenitosti Delhija so tudi po 20 kilometrov daleč od središča, trga Con Naught. Toda ti rikšarji so ljudje, ki vedo, kaj je polična čast. Ko sem ob priložnosti hotel izstopiti, ker je cesta peljala navkreber in je voznik moral peš včasih rikšo, me je ujaleno napodil nazaj na sedež. Trpel bi njegov ugled, če bi pustil hoditi gosta, ki je plačal, da se pelje.

No, s taksisti so tudi težave. Zelo zgovorni so in radovedni. Navadno najprej vprašajo, kako dolgo ste že v Delhiju, če ste prvič in podobno. To ni samo prijaznost. Ko sem takole prvi dan želel priti hotela do znane restavracije Moti Mahal, sem povedal po resnici. Ob drugi priložnosti se mi je zreklo, da sem že nekaj časa tu, pa je bila na taksi-metru za polovico manjša prevozna daljava za pot do istega cilja. Prvi taksist si je dovolil, da me je po ovinkih peljal, da je nabral več milij, ali pa mi je, gostoljubnež, želel razkazati čim več delhijskih

avenij, seveda na moj račun.

NOČNI DELHI JE ENO SAMO OGNJIŠČE

Prvi dan sem prehod iz dneva v noč prebil v kopalnici. Toda ko sem izpred hotela s taksijem krenil v nočni Delhi, je bilo ozračje začuda zadušljivo. Slišalo me je h kašlju. In vendar je bil zdaj začetek indijske zime, ko se noči lahko ohladijo na plus osem stopinj, ko leže na zemljo tudi rosa. Kaj je bil vzrok nenavadnega vonja in zadušljivosti, sem odkril šele naslednje jutro ob zori. Hotel Akbar stoji na vzpetini in kamor je segal pogled z balkona v četrtem nadstropju, povsod en sam dim, ki se je sukljal od tisočih ognjišč pod nebo v eno samo sivkasto meglo. Delhi je cilj stotisočev priseljencev iz vasi. Pridejo, postavijo bomo streho iz pločevine, desk, spletenih palmovih vej, iščejo zaposlitev in čakajo na stanovanje. Naselijo se povsod, kjerkoli je majčkeno prostora. Navadno savane in džugle pa je, da ponoči ogenj ne sme ugasniti. Ne toliko zaradi gretja. Za varnost proti kačam, mrčesu, zverem.

Kruh je v Indiji luksuz za premožne in tujece. Indijci jedo neke vrste mehke mlince iz nekvašenega testa, v katerega zavijajo močno začinjene nadeve, večinoma zelenjavo. Možak na naši fotografiji razteguje testo v tanko zaplato. Pred mizo je peč s polkroglo na vrhu. Na to razbeljeno polkroglo bo položil testo, ki se bo napihnilo v stotere vzhoklinice. Potlej pride na vrsto nadev. Naš ulični kuhar si je privoščil redko razkošje. Pred vročo pečjo ga brani električni ventilator.

KOVINOTEHNA

Prodajalna KURIVO

(vhod iz Vrunčeve ulice) je preuredila svoje poslovne prostore.

Samoizbiren način nakupa vseh vrst gradbenega materiala na osnovi vzorcev ali projektov.

Veletrgovina KOVINOTEHNA

je v tej prodajalni priskrbelo najpopolnejšo izbiro vseh gradbenih materialov različnih proizvajalcev.

**NOVI
tednik**

48

NOVI FEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje Laško Slovenske Konjice Sentjur Smarje pri Ješah in Zalec — Uredništvo: Celje Gregorčičeva 5 poštni predal 161; Naročnina in oglaš: Trg V. kongress 10 — Glavni in odgovorni urednik: Jože Volfand; Tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič Edi Goršič Jure Krašovec Milan Senčar Zdenka Stopar Milenko Strašek Berni Strmčnik — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo« — Tisk in grafični: CGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke: 1 din — Celoletna naročnina: 48 din, polletna 24 din. Tekoči račun 50102-601-20012 CGP »DELO« Ljubljana — Tel.: uredništvo: 223-69 in 231-05 mali oglasi: naročnina 228-00